2018-TYT/Türkçe

TÜRKÇE TESTİ

1. Bu testte 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Arkeogenetik, insanlığa dair geçmişi moleküler genetik teknikler ---- araştıran bir bilim dalı olarak tanımlanabilir. Bazı temel konular üzerindeki çalışmalar henüz sürmekteyse de hızla ---- bir bilim dalı hâline gelmiştir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) yoluyla - değişken
B) sayesinde - benimsenen
C) deneyerek - bilinen
D) geliştirerek - sevilen
E) kullanarak - gelişen

2. Yüksel Pazarkaya, ülkemizde eşine az rastlanan (I) (ender görülen) bir titizlikle, Rainer Maria Rilke'nin tüm şiirlerini toplam on iki kitap hâlinde dilimize kazandırdı. Bu külliyat (II) (toplu eserler), Rilke'nin yazın çalışmalarını içeren Kâmuran Şipal çevirileriyle birlikte değerlendirildiğinde (III) (aynı kitapta toplandığında) önemli bir kazanım niteliğinde. Çeviri eylemi, çoğu kez (IV) (genellikle), farklı kültürler arasında köprü kurmakla (V) (bağ oluşturmakla) kalmıyor, yeni imgesel yorumların kapısını da aralayabiliyor.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

3. (I) Her atasözü bir genel kural, bir ilke niteliği taşır. (II) Bazı atasözleri sosyal ilişkiler üzerine görüş bildirir. (III) Bazı atasözleri ise uzun gözlemlere dayanarak doğa olaylarının gündelik yaşam üzerindeki etkilerini anlatır. (IV) Tecrübelere veya mantığa dayanarak doğrudan doğruya öğüt veren atasözleri de vardır. (V) İki yargı taşıyan atasözlerinde ise yargılar arasında benzetme ilgisinden ziyade iki yargının birbirini tamamladığı veya birbirine karşıt olduğu görülür. (VI) Bir de genelin aksine temsilî ve mecazi anlatıma sahip olmayan atasözlerimiz vardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerdeki açıklamalara aşağıdaki atasözlerinden hangisi örnek olarak gösterilemez?

A) II. cümle: Komşu komşunun külüne muhtaçtır.
B) III. cümle: Mart kapıdan baktırır, kazma kürek yaktırır.
C) IV. cümle: Çirkefe taş atma, üstüne sıçrar.
D) V. cümle: Var evi kerem evi, yok evi verem evi.
E) VI. cümle: Besle kargayı oysun gözünü.

4. Aşağıdaki yargılardan hangisi kişisel düşünce içermemektedir?

A) Engin denizlerde, dünyanın gürültüsünden patırtısından uzak, düşsel bir adanın şiiriyle büyülenmemiş insan sayısı azımsanamayacak kadar çoktur.
B) İnsanoğlu yüzyıllardır mutluluk, dirlik, düzenlik, ölümsüzlük yönündeki özlemlerini çoğunlukla uzak bir ada görüntüsüyle dile getirmeyi seçmiştir.
C) Kendini ıssız bir adada en çetin güçlüklerle karşı karşıya düşünen, parklarda Robinsonculuk oynayan çocuklar bugün de var.
D) Bir edebiyat yapıtında anlatılan olayın yeri olarak değerlendirilen ada, yalnızlığın sembolü olmasıyla coğrafyacının veya haritacının adasından farklıdır.
E) Coğrafyacı açısından ada; konumu, yüzey şekilleri, yüz ölçümü, nüfusu ve iklimi incelenecek her yanı suyla çevrili bir kara parçasıdır.

Diğer sayfaya geçiniz.

5. I. Yazar, eserlerinde gelenekle arasına bir mesafe koymaktansa bu birikime, yaşadığı döneme özgü bir pencereden bakmayı tercih ediyor.

II. Yazarın hiçbir edebiyat geleneğine bağlanmayışı, onu çağdaşı yazarlardan ayıran önemli bir özellik olarak ön plana çıkıyor.

III. Yazar, bu kitabıyla kendinden önce üretilen eserleri okumanın bir özgünlük sorununa yol açmayacağını herkese kanıtlıyor.

IV. Yazar, tarihin kendisine aktardığı seslere kulak tıkamıyor ancak onları kendi döneminin gerçekliğinin süzgecinden geçiriyor.

V. Yazarın kendi olma sorununu tartıştığı bu kitapta, yüzünün düne değil yarına dönük olduğu açık bir biçimde gözlemlenebiliyor.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri anlamca birbirine <u>en yakındır</u>?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve IV

D) III ve V E) IV ve V

6.
- Davies, eğitimi bireyleri kapasitelerine göre farklı statülere yerleştiren bir sistem olarak değerlendirmektedir.
- Toplumsal tabakalaşmayı temel alarak en yeteneklilerin en önemli mesleklerle ödüllendirilmesi gerektiğine inananlar, bu görüşe destek vermişlerdir.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Davies, eğitimin tanımını yaparken, farklı yeteneklere sahip olan kişilerin buna bağlı olarak farklı mesleklere yerleştirilmesi gerektiğini ve bunun da toplumsal tabakalaşmanın gereği olduğunu savunmuştur.

B) Toplumsal tabakalaşma temelinde en yetenekli insanların en önemli meslekleri elde etmesi gerektiğini düşünen kişiler; Davies'in, eğitimin bireyleri kapasitelerine bağlı olarak farklı statülere yerleştiren bir sistem olduğu düşüncesini desteklemişlerdir.

C) Meslek seçiminde eğitimin belirleyici olması gerektiğini vurgulayan Davies ile toplumsal tabakalaşmayı esas alıp yetenekli kişilerin statüsü yüksek mesleklere yerleşmesi gerektiğini savunanların görüşleri örtüşmektedir.

D) En yetenekli insanları en iyi mesleklere yönlendirmenin gerekli olduğunun ve bunun eğitimle sağlanacağının altını çizen Davies, bu konudaki tanımlarını toplumsal tabakalaşmayı savunanların görüşleriyle desteklemektedir.

E) Toplumun meslekler açısından tabakalaşmasının, yani en yeteneklilerin en önemli mesleklere sahip olmasının toplumsal bir gerçeklik olduğunu belirten Davies'in eğitim tabakalaşma ilişkisine dayanan bu düşüncesi, geniş kitleler tarafından desteklenmiştir.

7. Ben, sisi zihnin bazı hâllerine benzetirim. Sis içindeyken (I) sanki başka bir dünyada, başka bir nizam içinde oynayan (II) muhayyilem, beni daima şaşırtır. Kimi zaman temel karakterler üzerinde kalıp ayrıntılardan (III) uzaklaşmanın mutluluğunu yaşarım. Kimi zaman da zihnim ayrıntılara dalıp çevreyi (IV) kolaçan etmeye başlar. Birkaç gündür İstanbul'un üstünü bütünüyle örten sis de zihnim gibi oyunlar oynuyor ve görülen, işitilen (V) her şeyi farklı bir şekle sokuyor.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerin hangisinde ünlü düşmesi yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

8. Gelecekteki bilişsel sistemlerin çevreyle etkileşim (I) hâlinde olması bekleniyor. Canlı organizmaların sinir sistemlerinden esinlenerek (II) geliştirilen bu mekanizmaların en önemli özelliği, klasik işlemcilerin (III) aksine hafıza ve işlemci birimlerinin bir arada olmasıdır. İnsan beynine benzer biçimde (IV) çalışan elektronik cihazlar henüz tasarlanmamış olsa da yakın zamanda bu konuda önemli gelişmeler yaşanması (V) bekleniyor.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangileri isim kökünden türemiştir?

A) I ve II B) I ve III C) II ve IV D) III ve V E) IV ve V

9. Sırf kendi için okuyan, gezen, eğlenen bir aydın kendini yaşarken öldürmüyor mu?

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisinde verilmiştir?

A) Belirtisiz nesne - özne - zarf tümleci - yüklem

B) Zarf tümleci - belirtili nesne - yüklem

C) Özne - belirtili nesne - zarf tümleci - yüklem

D) Özne - zarf tümleci - yüklem

E) Belirtisiz nesne - zarf tümleci - yüklem

10. Cümledeki sözcüklerin arasına yerli yersiz, sıfat yerleştirmenin edebiyat metninin bir özelliği olduğunu sanan "yazar adayları" var. Bence yazmayla ilgili en temel yanlışlardan biridir bu. Yakın anlamlı sıfatların işlevsiz olarak kullanıldığı cümleler, dikiş izlerini belli eden bir elbiseye benziyor. Böyle olunca okur, bir bütün olarak kumaşı değil dikiş izlerini görüyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada eleştirilen bakış açısıyla yazılmıştır?

A) Günler, kuvvetli bir rüzgârın sürüklediği beyaz bulut kümecikleri gibi birbiri ardına geçip gidiyordu ve biz bunların sonunda muhakkak bir fırtına kopacağını seziyorduk.

B) Sonbahar; yemişleri, bulutları, güneşi, maviliği ve yeşili ile insana şiir, edebiyat, musiki ve mesut insanlarla dolu bir dünya düşündürüyor.

C) Yağışlı, donuk ve karlı bir kış akşamının karanlığında başlayan o derin yalnızlığım giderek artıyor; bu koyu kimsesizliğim beni, aydınlık ve ışıklı bir sabaha uzanmaktan men ediyor.

D) O haftayı ve ondan sonra geleni, sadece onu düşünerek geçirdim; belki rastlarım ümidiyle birkaç defa Boğaziçi'ne gittim, Emirgân'da, Kandilli'de ve şurada burada dolaştım.

E) Çardaklardaki yapraklar, kırmızının en son hâline doğru ağır ağır, kızara kızara kırmızının renk oyunları içinde düşmeden evvel sallanıp durdular.

11. Sosyalleşme <u>süreci</u>; gittikçe yoğunlaşan kontrol, yön verme ve biçimlendirme etkisiyle doğal bir <u>varlık</u> olan insanı; uygar, kanunlara <u>saygılı</u>, diğer insanların hak ve sorumluluklarını hesaba katan, <u>kendinden</u> emin, sakin, mutlu, mesleki <u>yeterliğe</u> sahip bireyler hâline getirir.

I II III IV V

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi yapım eki <u>almamıştır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Toprakla uğraşanları maddi açıdan desteklemek ülkemizin kalkınmasına önemli ölçüde katkı sağlayacaktır.

Bu cümlenin öznesi, aşağıdaki sözcük gruplarının hangisinden oluşmuştur?

A) Sıfat tamlaması B) İsim tamlaması

C) İsim-fiil grubu D) Zarf-fiil grubu

E) Sıfat-fiil grubu

13. (I) Tıpkı insanlar gibi şehirlerin de bir yazgısı, bir ömrü, doğumu ve ölümü vardır. (II) Zamanın karanlık katmanları arasından günümüze ulaşan antik şehirler; farklı dönemlerin, kültürlerin, inançların ve yaşama biçimlerinin tanıklığını yaparlar. (III) Bu nedenle şehirler, uygarlıkların kendi öykülerini yazdıkları bir kitap gibidir. (IV) Onların sayfaları arasında, mazinin acı tatlı anıları gömülüdür ve bunların pek azı tarihin açık sayfalarına yansımıştır. (V) Herhangi bir antik kentin sokaklarını dolaştığınızda, bu kentin tanıtım broşürlerinde yazılandan çok daha fazlasını göreceksiniz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangilerinde fiilimsi <u>yoktur</u>?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve III

D) II ve V E) IV ve V

14. *Körlük*, Nobel ödüllü yazar Jose Saramago'nun 1995 yılında yayımlanmış romanıdır. Okuyucu, bu kitapta kahramanları; adıyla değil, onları tanıtan ifadelerle görür. Yazar her birini "doktor, doktorun karısı, hırsız, koyu renk gözlüklü genç kız" gibi çeşitli sıfatlarla adlandırır. Kahramanların diyaloglarını da anlatıcının sesine yedirerek metni uzun bir monoloğa dönüştürür. Okur <u>bu durum</u> karşısında romanı takip etmekte güçlük çeker ve kendini âdeta bir labirentin içinde bulur. Ayrıca Saramago, roman boyunca nokta ve virgül dışında noktalama işareti kullanmaz. Bu da metnin bütüncüllüğüne katkıda bulunan bir başka yöntemdir.

Bu parçadaki altı çizili ifadeyle

I. Eserde kişilerin, özellikleriyle anımsatılması
II. Birden fazla teknikten yararlanılmış olması
III. Olayların karmaşık bir şekilde aktarılması

durumlarından hangilerine gönderme <u>yapılmamıştır</u>?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

15. (I) Kişiye odaklı söyleşilerde amaç; soru sorulan kişinin yaşamını, yaptıklarını veya fikirlerini gündeme getirmektir. (II) Bu tür söyleşilerin öznesi, toplumda merak uyandıran ünlü şahsiyetler olabilir. (III) Örneğin sporcular, sanatçılar ve politikacılar bu söyleşilerde sıklıkla yer alır. (IV) Kimi zamanda tanınmamış ancak yaşamı ve yaptıklarıyla dikkatleri çekmiş kişiler seçilir. (V) Sorular aracılığıyla onların iç dünyalarında neler yaşadıkları okura aktarılmak istenir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde "de" bağlacının yazımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

16. Aşağıdakilerin hangisinde nesne, sadece isim tamlamasından oluşmuştur?

A) Uzunca bir süre trenin penceresinden ağaçlarla kaplı köyleri seyretti.

B) Büyükbabam, ailenin en küçüğüne en güzel odayı vermişti.

C) Bunca yılın ardından sokak satıcılarının seslerini hâlâ özlüyorum.

D) Geçmiş günlerin özlemi içimde her gün biraz daha büyüyordu.

E) Emekliye ayrılınca evinin bahçesi âdeta sığınağı olmuştu.

17. "Birleşik sözcüğü oluşturan sözcüklerden biri veya her ikisi birleşme sırasında anlam değişmesine uğramışsa sözcük bitişik yazılır."

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uyulmadığı için bir yazım yanlışı yapılmıştır?

A) Adını şarkılarda duyduğumuz yalıçapkını, adalarda yaşayan bir kuş türüdür.

B) Yemekten sonra tatlı olarak birer porsiyon bülbülyuvası siparişi verdik.

C) Doğum günüm için annem bana camgöbeği renginde bir kazak örmüş.

D) Pek çok kişinin sandığının aksine denizyılanı nehirlerde de yaşayabilir.

E) Yazar bu öyküsünde semt pazarlarındaki ayaküstü sohbetlere önemli bir yer ayırmış.

18. Annesi şaşırarak şöyle dedi ( ) "Ne var ( ) neyi düşünüyorsun?" Şen şakrak kızının yüzündeki durgunluğa bir anlam verememişti ( ) "Bez bebeğimi, dedemin aldığı bisikleti, kırmızı uçurtmamı, parlak ayakkabılarımı ( ) Aslında ne kadar güzelmiş benim çocukluğum ( ) değil mi anne?"

Bu parçada parantezle ( ) belirtilen yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (:) (;) (.) (...) (,)

B) (!) (,) (:) (.) (,)

C) (!) (;) (...) (.) (;)

D) (:) (,) (.) (...) (,)

E) (,) (?) (:) (.) (!)

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işaretinin kullanımıyla ilgili bir yanlışlık yapılmıştır?

A) Pamukkale travertenleri, Denizli'mizin önde gelen turistik değerlerindendir.

B) Bu yasa tasarısı Bakanlar Kurulu'nda uzun uzun tartışıldı.

C) Ferhunde Hanım'dan gelen son mektubu ailecek sevinç içinde okuduk.

D) Üniversitemizde tek ders sınavlarının 30 Haziran'da yapılacağı açıklandı.

E) TDK'nin bir görevi de geçmişte yazılmış eserleri günümüze kazandırmaktır.

20. Bakmayın sahilinin dolguyla denizden yükseltilmiş olmasına; denizin içinden çıkıp içeri doğru yılan misali kıvrılan yokuşun ta Galata Kulesi'nin gölgesine kadar uzandığı bir semt Tophane. Ana sokakları bayır, ara sokakları çıkmaz. Bu nedenledir ki adımlar hafif hafif, ağır ağır atılır burada. Sanki semti derinlemesine hissettirmek ve geçmişi teneffüs ettirmek için yukarı doğru uzadıkça uzar yol.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Karşılaştırma
B) Benzetme
C) İkileme
D) Niteleme
E) Mecazlı söyleyiş

21. (I) Eski çağlardan beri ticareti yapılan inci, bugün de yaygın bir şekilde alınıp satılmaktadır. (II) İnciyi oluşturabilen en tipik deniz hayvanının istiridye olduğu bilinmektedir. (III) Bu su canlısı, içine girip yerleşen kum tanecikleri veya larvalara karşı kendini korumak için sedef adı verilen sıvı bir madde salgılamaktadır. (IV) Sedef bir yandan salgılanıp çoğalırken diğer yandan istiridyenin içine yerleşen maddeyi kaplayarak incinin oluşmasını sağlamaktadır. (V) İncinin büyüklüğü, şekli, parlaklığı ve rengi de bu süreçte oluşmaktadır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

22. (I) Çoğumuz düşünmeyen bir dünyada yaşıyor olmaktan yakınıyoruz. (II) İnsanların büyük bir bölümü en az düşünceyle bütün bir yaşamı omuzlamak gibi bir kolaycılığı benimsiyor. (III) Hatta kimileri düşünceyle alay ederken kimileri gerçekten düşündüklerini sanıyorlar. (IV) Büyük çoğunluğunu düşünmeyenlerin oluşturduğu ve düşünmenin lüks sayıldığı bir dünyada her şeye karşın düşünen insanı "gerçek insan" diye tanımlamak gerekir. (V) Düşünmek; insana, insan yaşamına bütünsel bir bakışla bakmaktır. (VI) Düşünce alanımızı daralttığımız zaman dünyaya yeterince yerleştiğimizi söyleyemeyiz. (VII) Düşünmek, dünyaya bir veya birkaç açıdan değil bütün açılardan bakmayı bilmekle olur.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II
B) III
C) IV
D) V
E) VI

23. Bir anaokulundaki çocukların ebeveynleri, bazen işleri nedeniyle çocuklarını okulun kapanma saatinden sonra almaya gider. Böyle zamanlarda okul personelinden bazıları çocuklarla birlikte beklemek zorunda kalır. Bu durum birtakım sorunlara yol açar. Yöneticiler de çözüm olarak geciken ebeveynlere bir yaptırım uygulamaya karar verir. Ancak bir süre sonra ailelerin daha çok gecikmeye başladığı görülür. Çünkü aileler artık cezalarını çektikleri için kendilerini rahat hisseder. Diğer bir deyişle ----.

I. daha önce yaşadıkları mahcubiyet duygusundan uzaklaşarak kendilerini haklı gördükleri bir konuma gelirler
II. okulda bekleyen çocukların aileleri davranışlarıyla cezalardan hoşnut olmadıklarını gösterirler
III. yöneticiler uyguladıkları yöntemle asıl cezayı ailelere değil, okul personeline verdiklerini fark ederler

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre yukarıdakilerden hangileri getirilebilir?

A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

24. Soyut matematik problemleri Heisenberg'i büyülemekteydi. Kanıtlamaya çalışıp da başarılı olamadığı Fermat'ın son teoremi de bunlar arasındaydı. O sıralarda bir arkadaşı ona Einstein'ın görelilik kuramı üzerine yazılmış bir kitap verdi. Heisenberg, kitap üzerinde çalışarak kuramda kullanılan ve "Lorentz dönüşümleri" adı verilen özel matematiksel araçları anlamak için epey çaba sarf etti. Yine de fiziği o sırada meslek olarak düşünmüyordu. Onu büyüleyen fiziğin arkasındaki matematikti. Bu ilgisi ileride onun bir fizikçi olarak düşünüşünü de etkileyecek ve ona olanaksız görünen problemleri çözmede Einstein gibi ileri düzeyde matematik kullanma ayrıcalığı tanıyacaktı.

Bu parçadan Heisenberg ile ilgili olarak aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Einstein'ın görelilik kuramını geliştirmesine çalışmalarıyla katkıda bulunmuştur.

B) Fizik alanında başarılı olmak amacıyla ileri matematik çalışmaları yapmıştır.

C) Fizik alanında çalışmış olmasına rağmen daha çok soyut matematikle ilgilenmiştir.

D) Adını duyurmasında Fermat'ın teoremi üzerine yaptığı eleştirilerin payı olmuştur.

E) Einstein'ın görelilik kuramı üzerinde çalışması, saygın bir fizikçi olmasını sağlamıştır.

25. Edebiyat ürünlerini kültür tarihinin deposu sayan anlayış üzerine düşünürken tarih ve edebiyat araştırmacılarının durumunu tartışmak gerekir. Aslında her iki yaratıcı çabanın da kazı alanı ortaktır ve edebî metnin sunduğu geçmişe ait bulgular üzerinde edebiyatçı da tarihçi de farklı yöntemlerle çalışarak ortak bir noktada buluşabilir. Ancak aralarında temel bir fark vardır. Edebiyatçının kazı çalışmaları, yönünü geleceğe de çevirebilirken tarihçinin bakışı geçmişle çerçevelenmiştir.

Bu parçaya göre edebiyat ve tarih araştırmacıları ile ilgili olarak

I. Kaynakları ortak olsa da yaklaşım ve yöntemleri arasında belirgin farklılıklar vardır.

II. İnsan ve toplumun bugünü ve geleceğine dair genel çıkarımlarda bulunurlar.

III. Üzerinde çalıştıkları kültür malzemesini değiştirmeyi amaçlarlar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III

D) I ve II E) II ve III

26. Son yıllarda yapılan araştırmalar, bugüne kadar koleksiyonculuk veya hobi olarak tanımlanan davranışın istifleme bağımlılığı olarak adlandırılan bir tür hastalık olabileceğini gösteriyor. Yıllardır biriktirilen bir yığın eşyanın içinden hangilerinin kalıp hangilerinin gideceğine karar verme anında kişiler, büyük ihtimalle hastalıklarıyla ilk kez yüzleşiyorlar. Küçücük ve işine hiç yaramayan/yaramayacak bir şeyi bile gözden çıkarmak, istifçilerde derin travmatik üzüntüler yaratabiliyor.

Bu parçada istifleme bağımlılığıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

A) Yakın bir geçmişte yapılan araştırmalarla tedavisi bulunmuş bir hastalık olduğuna

B) Kişinin, yakın çevresinin uyarılarını dikkate alarak bu bağımlılıktan kurtulabileceğine

C) Hastaların, eşyalara duydukları bağlılığı psikolojik bir rahatsızlık olarak kabul ettiklerine

D) Tedavi sürecinde, depresyona neden olabilecek müdahalelerden kaçınmak gerektiğine

E) Eşyalarından ayrılma durumuyla karşı karşıya kaldıklarında bağımlı kişilerin verdiği tepkiye

27. Başından beri biliyordum ki şu veya bu çevreden, şu veya bu sayıda insanın iyi ve sevimli bulduğu şiirler yazmak mümkündü. Böyle bir yolu seçtikten sonra, geçerli ortalamayı fark etmek ve o normlara uygun olanı üretmeyi sürdürmek de gerekiyordu. Ama böylesi bir yol, toplumun beğenilerinin sürekli değişmesi yüzünden beni kendime yabancılaşma batağına götürürdü.

Aşağıdakilerden hangisi bu sözleri söyleyen bir şairin düşüncesi olabilir?

A) Toplumdaki eğilimleri izlemek şairlerin üretkenliğini yitirmesine neden olur.

B) Bir şair beğenilmek için ortalamanın üstünde ürünler ortaya koymalıdır.

C) Geniş okur kitlelerinin bir şairi takdir etmesi onun sanatı adına kötüye işarettir.

D) Şiirin kurallarına sıkı sıkıya uymamak şairin popülaritesini olumsuz etkiler.

E) Bir şairi özgün ve özel kılan, popüler olanı tercih etmiyor olmasıdır.

28. İsviçre'de son dönemlerde uyku üzerine yapılan bir araştırmada uyku sorunu olmayan 12 sağlıklı erkek, iki hafta arayla karanlık bir odada öğleden sonra 45 dakikalık uykuya yatırılmıştır. İlk seferde sabit, ikincisinde ise hafifçe sallanan bir yatakta uyumaları sağlanarak, çalışmaya katılan kişilerin beyinlerinin elektriksel etkinliği EEG yöntemi ile ölçülmüştür. Araştırma sonucunda ise sallanarak uyuyanların hafif uyku (N1) ve derin uyku (N2) aşamalarına daha çabuk geçtikleri, derin uykuda daha uzun süre kaldıkları saptanmıştır.

Bu parçada sözü edilen araştırmanın amacı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Gündüz uykusunun sağlık üzerindeki etkilerini gözlemlemek

B) Uyku düzeni konusunda erkekler arasındaki farklılıkları belirlemek

C) Uyku rahatsızlıklarının uyku süresi ile ilişkisini ortaya koymak

D) Cinsiyet faktörünün uyku süresi üzerindeki etkisini tespit etmek

E) Uykuya dalmak ile sallanmak arasındaki ilişkiyi incelemek

29. Zaman zaman susuzlukla karşı karşıya kalan büyük kentlerin asıl sorunu su kaynağı sıkıntısı değil, eldeki suyun kalitesinin düşmesidir. Diğer bir deyişle kentte sınırsız su kaynağı bulunsa da susuzluk yaşanabilir. Bunun en büyük nedeni ise kirlenmedir. İçme suyu kaynaklarının kirlilik derecesi belli bir düzeyi aştıktan sonra en gelişmiş arıtma tesisleri bile bu kaynakları temizlemede yetersiz kalır. Bu sebeple susuzluk sorununun çözümü için yeni su kaynaklarının aranmasından çok baraj havzalarının daha iyi korunması, atıkların ayrıştırılarak yeniden kullanılması, çöplerin kontrol tesislerinde toplanması gibi uygulamalara gidilmesi gerekir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Çöp ve atıkların dönüştürülmesindeki başarısızlığın su kaynaklarını azalttığına

B) Baraj havzalarındaki yetersizliğin günümüz kentlerinin öncelikli sorunu olduğuna

C) Su kaynaklarının kirlenmesinin arıtma tesislerindeki yetersizlikten kaynaklandığına

D) Temiz su kaynaklarındaki azalmanın atık kontrolü uygulamalarını önemli kıldığına

E) Doğal su kaynaklarındaki kirlenmenin alternatif kaynak arayışlarını hızlandırdığına

30. "Bir ülkenin uygarlık düzeyi o ülkenin kâğıt tüketimi ile ölçülür." diye bir söz hatırlıyorum. Bana göre bu düşünce artık geçerliliğini kaybetti. Çünkü bugün kitap yazmak ve yayımlamak kâğıt kullanmadan da mümkün. İleride ne olacağı bilinmez ama şimdilik basılı ve elektronik kitaplar varlığını birlikte devam ettiriyor.

Bu parçadan aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Uygarlık üretme ve yayma aracı olan kâğıt, işlevini günümüzün teknolojik imkânlarıyla paylaşarak sürdürmektedir.

B) Uygarlığın önemli ögelerinden olan kâğıdın tüketimi ile üretimi arasındaki denge gelişmişlik göstergesidir.

C) Uygarlığın gelişimi ve yayılımı ile kâğıt tüketimini ilişkilendirmenin ne kadar doğru olduğu bugün açıkça görülmektedir.

D) Uygarlığı yalnız kâğıt üzerinden ölçmeye çalışmanın ne denli sığ bir düşünce olduğu yaygın olarak bilinmektedir.

E) Uygarlığın günümüzde ulaştığı nokta, elektronik kitap çağının kapılarını sonuna kadar açmaktadır.

31. Bu eser, insanın içine taş gibi oturan öykülerle dolu olmasıyla ayrı bir yere sahip. Çoğunda olaylar doğrudan anlatılmıyor; en çok da bu hâliyle öyküler, didaktik olmanın tuzağına düşmekten kurtuluyor. Yazarın öykülerindeki bazı noktaları kendince birleştiren okur, metne dâhil olarak yine kendince anlamlar üretiyor. Anlatılan öyküler içimizden birilerinin hikâyesi olduğundan okur, günün sonunda iç açıcı bir resimle karşılaşmıyor. Çünkü her öykü, toplumun bireye sık sık yaşattığı haksızlığa uğramışlık duygusunu okuruna hissettiriyor.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen öykülerin bir özelliği <u>değildir</u>?

A) Etkileyicilik
B) Yoruma açıklık
C) Yaşanmışlık
D) Farklılık
E) Yol göstericilik

32. Kurşun kalem yapan yaşlı bir adam, yaptığı kalemleri satıcıya vermek için kutuya koyarken içlerinden birini kenara ayırdı ve ona “Olabileceğin en iyi kalem olmak istiyorsan şu beş şeyi asla unutma!” diyerek şu öğütleri verdi:

- Hayatta başarılı olmak için öncelikle kendini, seni kullanmayı bilen bir kişinin ellerine almasına izin vermelisin.
- Zaman zaman ucunu açacaklar ve bu sana acı verecek fakat daha iyi bir kalem olmak için buna katlanmalısın.
- Yaptığın yanlışlara üzülme, yeniden yazma fırsatın olacak daima. Bu fırsatları kaçırma!
- Seni sen yapan en önemli parçanın, içindeki kurşun olduğunu unutma!
- Üzerinde dolaştığın her yüzeye kendine ait bir işaret bırakmalısın ve yazmaya devam etmelisin.

Bu parçada kurşun kalem ustasının kaleme verdiği öğütlere göre, kalemin başarı için sahip olması gereken özellikler arasında aşağıdakilerin hangisi <u>yoktur</u>?

A) Gerçekçi olmak
B) Sabırlı olmak
C) Umudunu korumak
D) Özünü hatırlamak
E) Özgün olmak

33. Edebiyatımızın unutulmaz eseri *Hababam Sınıfı*, dünün video izleyicisinden bugünün üç boyutlu sinema tutkunlarına, milyonların gönlünde taht kuralı 40 yılı geçiyor. Her zaman zevkle izlediğimiz, kahkahalar attığımız, içimizi ısıtan *Hababam Sınıfı,* hepimizden bir parça bulundurur. Filmin bu başarısında yazarı Rıfat Ilgaz kadar yönetmeni Ertem Eğilmez'in de rolü büyüktür. Belirtilmesi gereken bir husus da filmin hepimizin aşina olduğu müziğidir. Yavaş çalındığında insana hüzün, hızlı çalındığında coşku veren ve *Hababam Sınıfı*'nı zihnimize kazıyan müzik, Melih Kibar'ın bestesidir. Müzisyen bu eseriyle Altın Portakal Film Festivali'nde "En İyi Film Müziği Ödülü"nü almıştır.

Bu parçada *Hababam Sınıfı*'yla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Başarısında nelerin etkili olduğuna

B) Seyircinin iç dünyasındaki tesirine

C) Türk sinemasında yarattığı etkilere

D) Edebî bir eserden sinemaya uyarlandığına

E) Farklı kuşaklara hitap ettiğine

34. Gazeteci:
(I) ----

Uzman:
— Bütün enerji kaynaklarını hesaba kattığımızda enerji tüketiminin XIX. yüzyılın başından beri on kat arttığını görüyoruz. Bunda dünya nüfusunun artmaya devam etmesinin yanı sıra teknolojik ilerlemelerin de payı var. Ülkelerin farklı enerji kaynaklarını bir arada kullanmaya başladığını da söylemek lazım.

Gazeteci:
(II) ----

Uzman:
— Ülkeden ülkeye değişiklik gösterse de petrol dünya genelinde tahtını bırakmış değil. Hatta II. Dünya Savaşı'nın sona erdiği 1945 yılına göre yıllık tüketiminin dört katına çıktığını biliyoruz. Petrol tüm dünyada kullanılan enerjinin üçte birini sağlamayı sürdürüyor. Onu sırasıyla kömür, gaz, yenilenebilir enerji kaynakları ve nükleer enerji izliyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (I) Nüfus hareketliliğinin enerji gereksinimi ile ilişkisi nedir?
(II) Yenilenebilir enerji kullanımı hakkında ne söyleyebilirsiniz?

B) (I) Dünyadaki enerji kaynaklarının azalmasını nelere bağlıyorsunuz?
(II) Siz de petrolün birincil enerji kaynağı olduğunu mu düşünüyorsunuz?

C) (I) Dünyada enerji tüketiminin nasıl bir seyir izlediğini düşünüyorsunuz?
(II) Gelecekte başlıca enerji kaynaklarının hangileri olacağını öngörüyorsunuz?

D) (I) Teknolojinin yanı sıra enerji tüketiminde sizce neler etkili?
(II) Gelecekte petrole bağımlı olmaktan kurtulacak mıyız?

E) (I) Günümüzde üretilen enerji, tüketim ihtiyacını karşılayabiliyor mu?
(II) Günümüz insanı hangi enerji kaynaklarını kullanmayı tercih ediyor?

35. - 36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Gelenek ve inançlarımızda servi ağacı, insanın doğumdan ölüme kadar var olma çabasının bir sembolü olarak görülmüştür. Mevsimlerin zorlu şartlarına rağmen yeşilliğini hiç kaybetmemesi ve dayanıklı olması ile serviler, hayatı tasvir etmektedir. Gövdesi semaya dik bir şekilde uzandığı için de servinin doğruluğu temsil ettiğine inanılmaktadır. Onunla ilgili başka bir inanış da insana iyi şans getirdiği ve onu koruduğudur. Ayrıca serviler, eski Türk kültüründe bolluk ve bereketi simgeleyen "hayat ağacı" olarak da nitelendirilmiştir. Ağacın mevsim şartlarına rağmen hep yeşil kalması ise ölümsüzlüğü simgeler. Aynı zamanda minareyi andıran servi, Osmanlı kültüründe de hayat ağacına benzetilmiş ve dallarına konmuş kuşların, hayatın içindeki canlıları temsil ettiği düşünülmüştür.

35. Bu parçaya göre servi ağacıyla ilgili inanışların ortaya çıkmasının <u>temel nedeni</u> aşağıdakilerden hangisidir?

A) Diğer ağaçlara göre daha geniş bir alana yayılması

B) İnsan topluluklarının yaşamına fayda sağlaması

C) İnsanın fiziksel özellikleriyle benzerlik göstermesi

D) Kimi özelliklerinden dolayı ona sembolik bir değer atfedilmesi

E) Ömrünün uzunluk bakımından insan ömrüne denk olması

36. Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

A) Toplumun farklı katmanları tarafından benimsenen değerler kolayca yaygınlaşır.

B) Hayatı anlamlandırırken doğadaki varlıklardan ve onların özelliklerinden faydalanılır.

C) Hayatın zorluklarına karşı çıkabilmek için bazı kültürel ve toplumsal değerler üretilir.

D) Doğa olaylarını doğru yorumlayabilen toplumlar, yaşamı ve ölümü daha iyi anlayabilir.

E) Doğadaki nesnelere anlam yüklenirken geçmişten gelen tecrübelerden yararlanılır.

37. - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Eskiden güvenlik şirketleri, piyasadan ikinci el bilgisayar ve sabit diskleri toplar, bunlardan kurtardığı verilere ilişkin de raporlar yayımlardı. Bu raporlar bize "Siz bilgisayarınızdan özel bilgileri sildiğinizi sanıyorsunuz ama bu işi düzgün yapmazsanız sildiklerinize başkaları kolaylıkla ulaşabilir." mesajını verirdi. Geçtiğimiz aylarda bir güvenlik şirketi, benzer konuda yeni bir çalışmayı akıllı cep telefonlarıyla gerçekleştirdi. Şirket, kullanılmış 20 telefonu piyasadan toplayarak veri kurtarma prosedürlerini uyguladı ve telefonlardan çıkan verileri değerlendirdi. Bu uygulamadan elde edilen sonuçlar şaşırtıcıydı. Şirket sadece 20 telefondan; yaklaşık 40 bin fotoğraf, 1000 *İnternet* arama geçmişi, 750 e-posta ve kısa mesaj hatta bir adet onaylanmış kredi kartı bilgisine ulaşıldığını raporladı.

37. Bu parçada söz edilen araştırmanın sonucundan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Teknoloji, yaptığımız işlemleri koruyabildiği ve ileriki aşamalarda tekrar kullanıma sunabildiği için kişilerin hayatına kolaylık getirebilir.

B) Farklı uygulama ve araştırmalarla desteklenmediği sürece teknolojinin gelişim hızının ne kadar şaşırtıcı olacağını görmek zaman gerektirir.

C) Elektronik cihazlardaki bilgiler silinmiş gibi görünse de başkalarının bu bilgilere erişebilme imkânının olması tehlike oluşturabilir.

D) Akıllı telefonlardaki kişisel veriler, suçluların yakalanmasında ve hangi suçların işlendiğinin belirlenmesinde yol gösterici olabilir.

E) Elektronik cihazlardaki verilerin silindikten sonra bile kurtarılmasına imkân veren teknoloji, bu cihazların üretim aşamasında kullanılabilir.

38. Bu parçada belirtilen eski ve yeni araştırmalar;

I. incelenen teknolojik araçlar,
II. çıkış noktaları,
III. ulaşılan sonuçlar

bakımından karşılaştırıldığında hangilerinin benzeştiği söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

39. - 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

1815 yılının nisan ayında Endonezya'daki Tambora Yanardağı'nda büyük bir patlama oldu. Yanardağın yakınındaki yerleşim bölgeleri volkanik külle kaplandı, atmosfere milyonlarca ton toz ve volkanik kül karıştı. Yanardağdan çıkan gazlar yoğunlaşarak aeorsol bulutları oluşturdu. Bu bulutlar yeryüzünün soğumasına neden oldu. Küresel sıcaklık düştü, iklimler geçici olarak değişti. 1816 yılında Kuzey Yarım Küre'nin büyük bölümünde sıcak bir yaz mevsimi yaşanmadı. Avrupa ve Kuzey Amerika'da soğuk havanın ekinleri tahrip etmesiyle başlayan kıtlık nedeniyle salgın hastalıklar baş gösterdi. Yeryüzündeki etkileri zamanla azalsa da patlama, edebiyat ve sanat dünyası üzerinde kalıcı izler bıraktı. Patlamanın edebiyat dünyasına kazandırdığı eserlerin başında ise *Frankenstein* adlı roman geliyordu. 1816 yazında İngiliz yazar Mary Shelley, bu doğa olayı yüzünden günlerce kapalı alanda yaşamak zorunda kaldı ve 1818'de yayımlanan ünlü korku romanını işte bu günlerde kaleme aldı.

39. Bu parçada Tambora Yanardağı'nın patlamasıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Kültürel yaşama olan etkilerine

B) Bazı bölgelerde neden olduğu kuraklığa

C) Etkisinin hissedildiği coğrafi bölgelere

D) Dünyanın ısınması üzerindeki etkisine

E) Atmosferde yarattığı değişikliklere

40. Tambora Yanardağı patlaması sonrasında Mary Shelley'nin ünlü romanı *Frankenstein*'ı yazmasıyla aşağıdaki sözlerden hangisi ilişkilendirilebilir?

A) Dalgaların kıyıya sürüklediği çer çöp, ıssız adadaki kişi için hazine değerindedir.

B) Rüzgârın uğultusu sadece kulübesinin korunaklı duvarları arasındaki kişiye güzel gelir.

C) Bir çöl bedevisi için kum fırtınası, gündelik hayatın küçük cilvelerinden biridir.

D) Burada sel olup akan yağmurun hangi köydeki güle can suyu olduğunu bilemezsin.

E) Yangının küle çevirdiklerini, ne kadar zaman geçerse geçsin yeniden yeşertemezsin.

TÜRKÇE TESTİ BİTTİ.

SOSYAL BİLİMLER TESTİNE GEÇİNİZ.

2018 TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

YKS 1. OTURUM TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

30-06-2018

TÜRKÇE TESTİ

1. E
2. C
3. E
4. E
5. B
6. B
7. E
8. D
9. C
10. C
11. D
12. C
13. B
14. E
15. D
16. C
17. D
18. D
19. B
20. A
21. A
22. D
23. A
24. C
25. A
26. E
27. E
28. E
29. D
30. A
31. E
32. A
33. C
34. B
35. D
36. B
37. C
38. D
39. B
40. D

TÜRKÇE TESTİ

1. Bu testte 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Kimileri robotları insanlığın sonunu getirecek bir tehdit (I) (tehlikeli bir durum) olarak görüyor, kimileri de insanları çalışmaktan kurtaracak (II) (alıkoyacak) bir yardımcı olarak. Suya sabuna dokunmayan (III) (sakıncalı konularla ilgilenmeyen), evcil hayvan benzeri robotlar hâlihazırda (IV) (şu anda) satılıyor. Bu robotlar etrafındaki nesnelerin ne olduğunu anlıyor (V) (kavrıyor), yüksekten düşmemeyi başarıyor, komutlara cevap veriyor hatta oyunlar oynayabiliyor.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin anlamı parantez ( ) içinde verilen açıklamayla uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

2. Kemalettin Tuğcu bizlere yoksulluğu, yaşamla savaşmayı, acımayı, yardımlaşmayı ve paylaşmayı öğretti. Kahramanları hiç yüzüstü, umarsız bırakmadı. Eserleriyle Tuğcu okurlarına bir bakıma acı aşısı yaptı.

Bu parçada altı çizili sözle asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kitaplarıyla acılara, zorluklara göğüs germe becerisi kazandırmak

B) Yaşanan acıların okurla paylaşılarak azalmasını sağlamak

C) Odağına acıyı alarak kalemini edebî yönden güçlendirmek

D) Acıyla yoğrulmuş hayatların kendi yönünü bulacağını göstermek

E) Toplumun yaşadığı acıları yalın hâliyle eserlerine aktarabilmek

3. Arka arkaya ses getiren filmler çekmiş, bunların arasına önemli bir su altı belgeseli ekleyerek bu alanda da ustalığını göstermişti. Herkes yeni çalışmalarını merakla beklerken o, uzunca bir süre sessizliğe gömülmüş; röportaj tekliflerini bile geri çevirmişti. Geçen hafta ortak bir dostumuzdan yepyeni bir belgesel çekimi için hazırlıklara başladığını işittim. Meğer inziva süreci, aslında yeni projeleri için kuluçka dönemiymiş.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Toleranssız ve karamsar mizaçlı olduğu için her şeye siyaha yakın bir grilikte yaklaşmaktan keyif alırdı.

B) Yaşanan olaylara daima aynı pencereden baktığı için hiçbir zaman farklı bir şey göremeyecekti.

C) Yaşadığı hayal kırıklıkları sonunda, kabuğuna çekilerek hayatındaki "keşke"lerin muhasebesini yapmaya başladı.

D) Yeni tanıştığı insanlarla iletişim kurarken sergilediği içine kapanık tavır, muhataplarını oldukça rahatsız ediyordu.

E) Sabit fikirli ve ben merkezli bir söylem; tek notayla bestelenen, duraksız bir musiki tadı verir dinleyicilerine.

4. I. Uyku esnasında solunum sıklığının ve kalp atış hızının düşmesi, vücuda pompalanan kan basıncını azalttığından uykudayken daha fazla üşürüz.

II. Özellikle iki üç aylık bebeklerde, uyurken değişen vücut sıcaklığına bağlı olarak ortaya çıkan ani ölümler, günümüzde yaygın olarak görülmektedir.

Yukarıda verilen II numaralı cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) I. cümlede ifade edilen konuyla çelişen farklı bir durumdan söz edilmektedir.

B) I. cümlede anlatılan durumun sebep olduğu bir olumsuzluktan bahsedilmektedir.

C) I. cümledeki olgunun, çocukları neden daha fazla etkilediği açıklanmaktadır.

D) I. cümlede belirtilen olgunun her bireyde gerçekleşmediği örneklenmektedir.

E) I. cümlede değinilen düşüncenin bilimsel olarak kanıtlandığı gösterilmektedir.

5. Çocuk, aklının doğal işleyişi sonucu her an ortaya çıkan tuhaf sorulardan birine yanıt bulma amacıyla gerçekleştirdiği her samimi girişim sayesinde, o amacın sonucuyla kıyaslanamayacak oranda kalıcı kazanımlar edinir.

Bu cümlede çocuklarla ilgili olarak <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tuhaf sorular sorma davranışlarının çocuklarda istemsiz biçimde gerçekleştiği

B) Merak ettikleri konunun iç yüzünü öğrendikleri sürece bilgi birikimlerinin arttığı

C) Kendi hâllerine bırakıldıklarında tuhaf sorular sorma alışkanlıklarının sona erdiği

D) Cevabını samimi biçimde merak ettikleri soruların yetişkinlerce cevaplandırılması gerektiği

E) Sorularına cevap arayışlarının gelişimleri üzerinde cevaplardan daha etkili olduğu

6. I. Pek çoğumuz tekstil ürünlerinin sadece koyun yününden elde edildiğini düşünürüz.

II. Keçilerin ve develerin de lifleri bükülerek iplik hâline getirilir ve tekstil endüstrisinde kullanılır.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Keçi ve deve liflerinden iplik üretilip tekstil sanayisinde kullanılmasına rağmen pek çoğumuz tekstil ürünlerinde yalnızca koyun yünü kullanıldığını sanıyoruz.

B) Keçilerin ve develerin liflerinin iplik malzemesi olarak tekstil sanayisinde çok az tercih edilmesi nedeniyle genellikle yünün sadece koyundan üretildiğini düşünüyoruz.

C) Yaygın olarak yünün yalnızca koyundan üretildiğini düşünsek de keçiler ve develerden elde edilen liflerin geçmişten bugüne tekstil ürünlerinde kullanıldığını biliyoruz.

D) Tekstil sanayisinde keçi ve develerden elde edilen yünler de kullanılmasına karşın birçoğumuz iplik gibi ürünlerin yalnızca koyundan üretildiğini zannediyoruz.

E) Birçoğumuz, keçilerin ve develerin liflerinin de iplik malzemesi olarak tekstil endüstrisinde kullanıldığını göz ardı ediyor ve yünün yalnızca koyundan üretildiğine inanıyoruz.

7. Tüm hayvanların vücudu dokulardan ve dokuların birleşmesiyle meydana gelen organlardan oluşur. Dokular vücudun çeşitli kısımlarını ve organlarını oluştururken küçücük, kıvrımlı ve karmaşık yapılara dönüşür. Epitel hücreler bu yapıların oluşmasında temel bir işleve sahiptir. Bu hücreler sıkı bir şekilde istiflenerek derinin, kan damarlarının ve organların dış tabakalarını meydana getirir.

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi <u>yoktur</u>?

A) Ünsüz yumuşaması

B) Ünsüz benzeşmesi

C) Ünlü düşmesi

D) Ünsüz düşmesi

E) Ünlü daralması

8. Dede Korkut anlatılarının (I) üçüncü hikâyesi olan Bey Böyrek, neredeyse tüm Türk halklarının (II) sözlü edebiyatında yer almaktadır. Bu anlatı, Oğuz boylarının (III) arasında Bamsı Beyrek, Altay Türklerinde ise Alıp Manaş, Başkurt ve Tatarlarda Alıpmenşen olarak bilinir. Bu destanın birbirine yakın biçimlerinin (IV) bu kadar geniş bir coğrafyada yaşaması, bu toplulukların ortak bir düşünce tarihine sahip olduklarının (V) güzel bir göstergesidir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi "üçüncü çoğul kişi iyelik eki**" almıştır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Oyuncular, herhangi bir rolü canlandırdığında izleyicilerinden gözleri (I) önüne serilen sahneleri (II) ciddiye almalarını beklerler. Kendilerinden, izledikleri (III) karakterlerin sahipmiş gibi görünen niteliklere gerçekten sahip olduklarına, yapmakta oldukları (IV) işin yol açacağı sonuçların gerçekleşeceğine ve genelde her şeyin göründüğü gibi olduğuna inanmaları (V) istenir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi, "belirtme durumu eki**" almıştır?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Daima, bu şehre ilk giren ve onu yeni baştan bir Türk şehri olarak kuran dedelerimizin yaşayışlarındaki halis tarafa hayran oldum.

Bu cümlenin yer tamlayıcısında (dolaylı tümlecinde) aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) İsim-fiil B) Sıfat-fiil C) Edat D) Bağlaç E) Zarf-fiil

11. Modern şehir hayatının gün içerisinde onlarca kişiyle iletişime geçmeyi zorunlu kılan ve kişileri binlerce mesaja maruz bırakan yapısı, insana daha önce deneyimlemediği bir uyum sürecini dayatıyor.

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı, aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Özne - zarf tümleci - belirtisiz nesne - yüklem

B) Belirtisiz nesne - özne - belirtili nesne - yüklem

C) Zarf tümleci - yer tamlayıcısı (dolaylı tümleç) - özne - yüklem

D) Özne - yer tamlayıcısı (dolaylı tümleç) - belirtili nesne - yüklem

E) Belirtili nesne - zarf tümleci - özne - yüklem

12. Meslek gruplarının bazıları (I) üyelerinin davranışlarından sorumlu tutulur. Anneliğin de kimi açılardan bir meslek grubu sayılmasına rağmen onlardan birinin (II) kötü davranışı diğerlerine (III) duyulan saygıyı pek etkilemez. Ancak iyi örgütlenmiş meslek gruplarının üyeleri, insanların gözünde birbirleriyle (IV) öyle özdeşleşmiştir ki mesleği icra eden birinin tutumu tüm (V) meslektaşların itibarını etkiler.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi zamir değildir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. Azıcık (I) esinti olmasa insanı eritecek kadar (II) sıcak bir İstanbul gününde şehrimin yağmurlarını özleyerek Tophane-i Amire'deki Büyük Ustalar Sergisi'ne doğru yol alıyorum. Rönesans'ın üç büyüğü (III) Leonardo, Michelangelo ve Raphael... Nasıl (IV) olmuş da üçü aynı zamanda, aynı coğrafyada yetişmiş?

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla doğru olarak verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Zarf	Edat	Sıfat	Zamir
B)	Sıfat	Edat	İsim	Zarf
C)	Sıfat	Zarf	Zamir	Edat
D)	Zarf	Bağlaç	İsim	Sıfat
E)	İsim	Bağlaç	Zamir	Zarf

14. (I) İnsan omurgasında bulunan omurların arasındaki diskler, yer çekiminin etkisiyle sürekli baskı altındadır. (II) Uzayda diskler üzerinde böyle bir baskı oluşmaz. (III) Bu durum, disklerin arasının biraz daha açılmasına sebep olur. (IV) Sonuç olarak uzayda astronotların boyunun uzadığı görülür. (V) Astronotların sırt ağrısı çekmelerinin nedeni de budur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede sıfat-fiil kullanılmıştır.

B) II. cümlede edat bulunmaktadır.

C) III. cümlede isim-fiil vardır.

D) IV. cümlede zarf-fiil kullanılmıştır.

E) V. cümlede bağlaç bulunmaktadır.

15. Aşağıdaki cümlelerde yer alan birleşik fiillerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) Bunca yıllık tanışıklığımıza rağmen benden şüphelendiğiniz için teessüf ederim.

B) Durumu üst makama arzederiz, verilecek cevaba göre de ne yapacağımızı kararlaştırırız.

C) Bu saatten sonra gelse de gelmese de hiç fark etmez; her şey için çok geç artık.

D) Antalya'da etkili olan yağış, seraları bir anda su altında bıraktı ve bütün mahsulü mahvetti.

E) O her istediğini yapacak, istediği gibi at koşturacak; biz de öylece oturup seyir mi edeceğiz?

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ifadenin okunuşuna uygun bir ek <u>getirilmemesinden</u> kaynaklanan yazım yanlışı vardır?

A) Doktora araştırmasını TÜBİTAK'ın bursuyla yürütmüştü.

B) Saat 16.30'da başlayan maç TRT'den naklen yayınlanıyordu.

C) Öğrenciliği zamanında Zonguldak'ın Ereğli ilçesindeki KYK'da kalmıştı.

D) Kulüplerin 5. olağan toplantısı TFF'nin tesislerinde gerçekleştirildi.

E) Bir yaz günü saat 19.00'da TBMM'nin önünde buluşup yola çıkmışlardı.

17. Yeni aldığı ve çok sevdiği ayakkabısının bir teki futbol oynarken yırtılan çocuk ( ) ayakkabıcıya ( ) yeni ayakkabı bakmaya gitti. Ayakkabının üzerindeki fiyatı okudu. Bir an üzüldüğünü belli ederek vitrinden uzaklaştı. Durumu gören ayakkabıcı:
— Baktığın model sana çok yakışır ( ) denemek ister misin?
Çocuk başını sallayıp:
— Üzerindeki fiyata göre almam mümkün değil ki ( ) Zaten bir tekini alacağım.
Dükkân sahibi:
— Amma yaptın ha ( )

Bu parçada parantezle ( ) belirtilen yerlere, aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) (;) (,) (,) (!) (!..)

B) (,) (;) (;) (...) (.)

C) (;) (,) (,) (...) (!)

D) (,) (;) (,) (!) (.)

E) (;) (,) (;) (.) (!..)

18. XX. yüzyılın son çeyreğinde plansız iç göçler sebebiyle kalabalıklaşan İstanbul; benzer kaderi yaşayan Ankara, İzmir, Bursa gibi şehirlere göre daha çok sorunla baş başa kalmıştır.

Aşağıdakilerin hangisinde noktalı virgül (;) bu cümledeki işleviyle kullanılmıştır?

A) Yazar değil, eleştirmenler; metinler değil, yorumlar yani bakış açıları değiştiği için edebiyat eserlerinin anlamı daima zenginleşmektedir.

B) Kopuk dizelerin, anlatı parçacıklarının, çizimin sınırlarında dolaşan bu melez metin; onun yaşam haritasına göre farklılıklar gösterir.

C) Türkiye, İran, Rusya; Ankara, Tahran, Moskova isimlerinin birbirleriyle münasebetleri açık seçik ortadadır.

D) Tokat'ta yetiştirilen ürünlerin başında domates, biber, fasulye, patates; kiraz, vişne, elma, erik gelir.

E) Lale, sümbül ve karanfil motifleriyle ebru sanatına farklı bir yorum getirmiş; bu sanatın genç kuşaklarca tanınmasına katkıda bulunmuştur.

19. Bir noktadan sonra, hayal ettiğim bu dünya benim elimden çıkar ve kafamın içinde yaşadığım şehirden daha gerçek olur. O zaman bütün insanlar ve sokaklar, eşyalar ve binalar sanki hep birlikte aralarında konuşmaya, benim önceden hissedemediğim ilişkiler kurmaya; sanki benim hayalimde ve kitaplarımda değil kendi kendilerine yaşamaya başlarlar. İğneyle kuyu kazar gibi sabırla hayal ederek kurduğum bu âlem, bana o zaman her şeyden daha gerçekmiş gibi gelir.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Kişileştirmeye yer verilmiştir.

B) Birinci kişili anlatım kullanılmıştır.

C) Karşılaştırmadan yararlanılmıştır.

D) Benzetme yapılmıştır.

E) Örneklemeye başvurulmuştur.

20. (I) Max Weber, meşhur *Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhu* adlı eserinde Protestan ahlak anlayışının kapitalizmin doğuşunda oynadığı rolü ortaya koymaya çalışmıştır. (II) Weber'in iktisadi zihniyetle dinî inançlar arasında kurduğu bu ilişki hâlâ ilgiyle takip edilmektedir. (III) Siyaset alanında Weber, çağdaş siyaset biliminin temel konularından olan iktidar, egemenlik, otorite ve meşruiyet gibi olgularla ilgilenmiş, bürokrasi ve siyaset arasındaki ilişkilere dikkat çekmiştir. (IV) Siyasal iktidarın meşruluğunun temellerini bir model çerçevesinde açıklamaya çalışmıştır. (V) Ona göre siyaset kişinin diğer kişiler üzerinde egemenlik kurmasıdır. (VI) Söz konusu egemenlik farklı olabilmekte ve meşrulaştırılırken farklı argümanlara dayanabilmektedir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

21. (I) Geçmişten bugüne uçaklara yıldırımlar kadar türbülanslar da ciddi hasarlar verir. (II) Uçaklar genellikle tırmanır veya alçalırken yıldırım çarpmasına maruz kalırlar. (III) Yıldırım ilk olarak uçağın burun veya kanat ucu gibi sivri bir kısmına temas eder. (IV) Temasın gerçekleştiği noktada havadaki moleküllerin iyonlaşması nedeniyle oluşan bir parlama görülür. (V) Ardından elektrik yüklü parçacıklar iletken dış yüzey boyunca ilerler ve uçağın bütünlüğüne zarar vermeden kuyruk gibi bir başka sivri kısmından gökyüzüne dağılır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

22. ----. Bütün yapıtlar kendilerinden önceki yapıtlarla yapılmış bir konuşmanın izlerini taşır. Dostoyevski *İnsancıklar*'da Gogol'la tartışır. Kafka, *Dönüşüm*'de Dostoyevski'nin elli yıl önce sorduğu soruyu, "İnsan mıyım, yoksa böcek mi?" sorusuyla cevaplar.
Oğuz Atay romanlarını yaralı Don Kişotların, yeraltında yaşayanların, hamam böcekleri ve metamorfozların yankılandığı bir vadide yazar.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Hiçbir yapıt boşluğa doğmaz; akan nehre sonradan eklenir

B) Hemen her anlatı çoktan kabul edilmiş doğruların üzerinde yükselir

C) Her yazar kendinden önce düğümlenmiş metinlerin ilmeğini çözer

D) Her yapıt, olay örgüsü açısından biricik olma idealiyle yola çıkar

E) Edebî yapıtlar, yazarının iç hesaplaşmalarının yansıdığı bir aynadır

23. Günümüzde, hizmet sektöründen iş dünyasına, çocuk yetiştirmeden sanat üretimine kadar her alanda tatmine, sorunsuz biçimde varabilme yollarının arayışı içindeyiz. Everest'e tırmananlar, maraton koşanlar, yoğun ve disiplinli bir çalışmanın sonunda alanlarında ustalaşanlar ise yolun sonunda hissettikleri mutluluk kadar, yol boyunca yaşadıkları belirsizliklerden ve aştıkları engellerden de coşkuyla söz ederler. Belki de ilk bakışta çelişkili gibi görünen bu durum, çoğu zaman gayet iyi giden bir işte veya ilişkide, farkında olmadan pürüzler yaratmamızı açıklayabilir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sonucu değerli kılan, süreç içindeki öngörülemeyen güçlüklerin üstesinden gelmektir.

B) İsteklere kolayca ve fazla emek harcamadan ulaşmak, mutluluğun ön koşuludur.

C) Bilinç dışı dürtülerle, ortada sebep yokken sorun çıkarmak, başarıyı tetikler.

D) Sonuç kadar sürece odaklanarak engelleri aşmak da doyuma ulaşmada önemlidir.

E) Çeşitli düzeylerde güçlüklerle mücadele etmek, sorun çözme gücünü artırır.

24. Stephen Fears'ın 2006 yapımı etkileyici filmi *Kraliçe*, Prens Charles'tan boşandıktan sonra tüm İngiliz aristokrasisine sırtını dönen Prenses Diana'nın ölümünü anlatıyor. Filmin esas odağı, Prenses Diana'nın şaibeli bir trafik kazasında hayatını kaybetmesinden hemen sonra kraliyet ailesinde yaşananlar. Pek çok yazılı ve görsel malzemeyle desteklenen bir belgesel gibi çekilmesine rağmen film, senaryosu fazlasıyla içeriden yazıldığı gerekçesiyle eleştirilmiştir. Bununla birlikte film, tipik İngiliz mizahı ile bu mizahla atbaşı giden hüzün duygusunu her karesinde birleştirmeyi başarmıştır.

Bu parçada söz edilen filmin senaryosunun eleştirilme nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Prenses Diana'nın özel hayatıyla ilgili sırlara yer vermesi

B) Üzücü bir olayı sinemaya aktarırken mizahi ögeler kullanması

C) Olayları daha çok kraliyet ailesinin bakış açısıyla sunması

D) Hayatını belgeselleştirerek Prenses Diana'yı idolleştirmesi

E) İçeriğinin kazanın hemen ertesinde olanlarla sınırlı kalması

25. Yazı, çoğu zaman içimizde taşıdığımız olağanüstü duygu ve düşüncelerin soluk ve eksik yansımasından başka bir şey değildir. Bu yansıma, karmaşık ve çok katmanlı bir bütünden kopup gelen parçacıklardır. Yazının meselesi, yazarın esinlendiği o karmaşık ve çok katmanlı bütün, orada öylece durur. Ancak yazarın çaresizliği bu bütünden sadece bir parçayla yetinmek zorunda olmaktır.

Bu parçaya göre yazarın çaresizliği aşağıdakilerden hangisidir?

A) Coşkuyla yazıya döktüğü deneyimlerinin pek az kişi tarafından takdir görmesi

B) Herkese hitap etmeyi başardığında bile yazdıklarının kalıcılıktan yoksun olması

C) Yaşantı ve deneyimlerinin ancak sınırlı bir bölümünü yazdıklarına aktarabilmesi

D) Yapıtın anlamının ve değerinin, kendisi kadar okurlarına da bağlı olması

E) Anlatabileceklerini kısıtlayan sansür ve dış kontrol mekanizmalarının olması

26. Coğrafi keşiflerle birlikte gerçekleşen sömürgecilik faaliyetleri sırasında İspanyolları, yerliler karşısında farklı ve üstün kılan özelliklerden biri de, şövalye romanlarına tutkulu yaklaşımlarıdır. Bu romanlar, gerek yeni kıtaya çok uygun düşen büyülü ve efsanevi nitelikleriyle gerekse ölümüne savaş ve buna bağlı bir şeref anlayışına yaptıkları göndermelerle, sömürgeci mantığı etkilemiş ve beslemiştir.

Bu parçada <u>asıl</u> anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Şövalye romanlarında, ölümüne savaşmanın şerefli bir davranış olarak yüceltildiği

B) Şövalye romanlarının sömüren-sömürülen ilişkisinin uzağında okunması gerektiği

C) Sömürgecilik faaliyetlerinin şövalye romanlarının içeriğini belirlediği

D) Sömürülen toplumların gizemli ritüellerinin şövalye romanlarında karşılık bulduğu

E) Sömürgeci kimliğin inşasında şövalye romanlarının pay sahibi olduğu

27. Her yıl, milyonlarca ton plastik üretiliyor. Diğer yandan da plastik su şişeleri gibi geri dönüşümü sağlanamayan büyük miktarda atığın denizleri doldurmaması için çözüm arayışı sürüyor. Bu çözümlerden en umut verici olanı atıkları veya plastikleri parçalayan organizmalar. Ancak daha basit çözümler de var. Yakın zamanda bir araştırmacı, plastiğin aksine kalıcı olmayan ve kullanıldıktan sonra biyolojik olarak parçalanabilen bir malzemeden şişe üretme fikrini ortaya attı.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Biyolojik olarak parçalanabilen şişe, şimdilik tasarım aşamasında olan sonuç odaklı çalışmalardan biridir.

B) Geri dönüşüm sorununun ortadan kaldırılmasında parçalanabilen şişe fikriyle önemli bir adım atılmış oldu.

C) Plastiğin yerine alternatif malzeme üretme fikrinin ortaya atılması, kısa vadede bir çözüm olarak görünmüyor.

D) Geri dönüşümü sağlanamayan plastik ve benzeri maddeler doğal hayata kalıcı hasarlar vermektedir.

E) Plastiğin doğada dönüşüme uğramaması, ilerleyen zamanlarda ciddi sağlık sorunlarına yol açacaktır.

28.

- Zaman zaman televizyonlarda toplu balina ölümlerine ilişkin haberler, karaya vurmuş balina görüntüleriyle karşımıza çıkar. Araştırmalar bu ölümlere okyanusların endüstriyel ve kimyasal atıklarla kirletilmesi, suların bulanıklaşması ve yanlış avlanmalar gibi etkenlerin sebep olduğunu gösterir.
- Balinalar, okyanusta yüzerken kafalarının ön kısmından gönderilen elektromanyetik dalgalarla yönlerini bulurlar. Bu özelliklerinden hem bulanık sularda yüzerken hem de göç ederken yararlanırlar. Ancak zaman zaman dünyanın manyetik alanının değişmesi ya da balinalardaki yön bulma sisteminin hastalık sonucu bozulması nedeniyle yönlerini tayin etmekte sorun yaşarlar ve karaya vururlar.

Bu iki parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Farklı görüşlerin aslında birbirini desteklediğini göstermektedirler.

B) İki farklı konuya ilişkin ortak bir görüş olduğunu vurgulamaktadırlar.

C) Aynı olguyu farklı yönleriyle değerlendirip ele almaktadırlar.

D) Aynı düşünceyi pekiştirmeye yönelik farklı örnekler sunmaktadırlar.

E) Farklı üsluplar kullansalar da konuyu benzer nedenlerle açıklamaktadırlar.

29. Pek çok kavramı toparlarken dağıtıyoruz ister istemez. Ama aşk konusunda bu tür tanımlara kalkışınca işler daha bir sarpa sarıyor. Öyle ki "günümüzde aşk" deyince gülmek geliyor içimizden. Neden? Galiba yıllar yılı "tek tip" bir aşk düşündüğümüzden. Aşkın mekânını, zamanını, onu yaşayanların sınıfsal özelliklerini hesaba katmadan "aşk"ı yücelttiğimizden. Eski Yunan'da aşk, Orta Çağ'da aşk, Haliç Kıyısı'nda aşk, Boğaz mehtabında aşk, kotrada aşk, grevde aşk... Bu ilişkiler aynı aşkta birleştirilebilir mi? İlişkiyi yaşayanların beklentileri de aşkı biçimlendirmez mi?

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi <u>beklenemez</u>?

A) Aşk, bireysel ve toplumsal yaşanmışlıklardan soyutlanamaz bir olgudur.

B) Modern insan aşka yönelik tek tip bir bakış açısına sahiptir.

C) Her dönem ve mekân kendine özgü, bağımsız bir aşk algısı yaratır.

D) Aşkı sürdürülebilir kılmanın yolu, onu idealize etmekten geçer.

E) Aşk, tek bir değişkene indirgenerek tanımlanabilecek bir kavram değildir.

30. 1928-1992 yılları arasında yaşayan Philip K. Dick, bilim kurgu edebiyatının en beğenilen yazarlarından biridir. İlk hikâye ve romanlarından başlayarak tüm eserlerinde, gerçeklik ve insanı insan yapan özellikleri birbirine bağlı iki tema olarak ele alır. Bu temaları başarıyla işlediği eserlerinden biri, 1968 yılında kaleme aldığı *Androidler Elektrikli Koyun Düşler mi?* adlı romanıdır. Romanın ana karakteri Rick Deckard, Mars'tan kaçan altı androidi yakalamakla görevlidir. Ancak bu görevi sırasında, insanla robot arasındaki sınırın hiç de kesin olmadığını görür. Böylece eser bir yandan insan benzeri robotlar ile gerçek insanlar arasındaki farkı sorgularken diğer yandan gerçeklik algısı üzerine düşündürmektedir. Dick'in bu romanı, tüm zamanların en iyi bilim kurgu filmlerinden biri olarak kabul edilen *Bıçak Sırtı* filmine de kaynaklık etmiştir.

Bu parçada Philip K. Dick ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Belirli bir alandaki çalışmalarının takdir edildiği

B) Farklı türdeki eserlerinde benzer konular üzerinde durduğu

C) Eserlerinin edebiyat dünyası dışında da ilgi gördüğü

D) Gerçeğin ne kadar gerçek olduğu konusunu sorguladığı

E) Romanlarında belirli bir karakterin maceralarını anlattığı

31. Psikolojide "hatırlama efekti" olarak adlandırılan daha eski anıların geri dönüşü, tam bir muammadır. Anıların en eski olandan başlayarak hatırlanması, "unutmanın ilk temel yasası" ile tezatlık göstermektedir. Bu yasaya göre bir olayın üzerinden ne kadar uzun zaman geçmişse olayın hatırlanma ihtimali de o kadar azdır. Ancak hatırlama efektinde durum tam tersidir. Kişi, yaşı ilerledikçe daha eski anılarını hatırlar. Bu anıların ortaya çıkması için neden ihtiyarlığı beklediği ise bilimin araştırdığı başka bir muammadır. Kırklarında, ellilerindeki insanların da bunları kolaylıkla anımsamaları gerekmez mi? Neden bu anılar, bellek gerçekten yaşlanınca gösteriyor kendini? Sanki bunca yıl boyunca yayın yasağı varmış da yasağın kalkması için belli bir süre geçmesi gerekiyormuş gibi...

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Hatırlama efektinde, anılar genellikle en eski olandan daha yeni olana doğru hatırlanır.

B) Unutmanın ilk temel yasasına göre üzerinden uzun zaman geçen olayların hatırlanması zordur.

C) Eski anıların bellek yaşlandıktan sonra hatırlanması, bilimsel açıdan bir merak konusudur.

D) Bellekte yer alan ilk anıların bellek yaşlanmadan ortaya çıkması, dış etkenlere bağlıdır.

E) Hatırlama efektinin ortaya çıkması ancak ihtiyarlıkta, belleğin yaşlanmasıyla mümkündür.

32. Günümüzde büyük miktarda veri üretilerek bunlar sürekli depolanıyor. Dijital verilerin saklandığı diskler "sunucu parkı" adı verilen devasa tesislerde tutuluyor. Bu bilgilerin korunması içinse ciddi bir kaynak harcanması gerekiyor. Bilim insanları çevre dostu olmayan bu veri saklama yöntemine yeşil bir alternatif sunuyor: Bitkileri biyolojik bir sabit disk olarak kullanmak! Tüm bilgileri bitkilerin DNA'sının içinde ikili kod olarak saklayabilmemize olanak tanıyan bu yöntem sayesinde kütüphaneler dolusu bilgi, tek bir ağaca aktarılabilecek. Bu buluş, geliştirilmeye muhtaç olsa da aile fotoğrafımızı en sevdiğimiz kaktüsün içinde saklayabilecek veya bahçemizdeki ağaçtan müzik dinleyebilecek olma ihtimali gerçekten heyecan verici!

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) DNA'larda genetik bilgilerin yanı sıra farklı verilerin de depolanması mümkün görülmektedir.

B) Veriler arttıkça bunların saklanması için gerekli olan alanların da artması beklenmektedir.

C) Ağaçlarda bilgi saklanmasına yönelik çalışmaların geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır.

D) Yeni bilgilerin üretilmesi, bunların depolanma sorununu da beraberinde getirmektedir.

E) Kolay ulaşılabilirliği nedeniyle verilerin dijital ortamda saklanması tercih edilmektedir.

33. Öznel olmak kendi içine kapanmak, düşünceye dalmak, herkesten ve her şeyden ayrı olmak değildir. Aksine dışa doğru, başkalarına doğru bir çeşit yöneliştir. Bu yönelişledir ki benim dışımdakilere "benimdir" diyebilirim. Ancak gerçekten yaşadığım, içinde kendimi gördüğüm, bağlandığım bir şey benimdir. Çünkü beni benden başka olanla birleştiren bağı yalnız ben yaratabilirim.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçanın yazarının düşüncesini destekleyen bir örnek <u>değildir</u>?

A) İçerisinde bulunmadığım bir ordunun elde ettiği bir zaferle sevinebilirim yeter ki o, kendi fetihlerimin bir basamağı olsun.

B) İnşa aşamasında hiçbir emeğimin olmadığı bir eve sahip olabilirim yeter ki o, içinde oturduğum bir ev olsun.

C) Himalaya'nın doruğuna tırmanan adamın yaşadığı serüven ile böbürlenebilirim yeter ki o, kendi başarısını kanıtlamış olsun.

D) Şurada duran kimsenin sahiplenmediği toprak benim olabilir yeter ki o, ellerimle işlediğim bir toprak olsun.

E) Bir ülkenin uğradığı bozgunu iliklerimde duyabilirim yeter ki o, aramda bağlantılar kurduğum ülkede yaşanmış olsun.

34. Muhabir:

(I) ----

Yönetmen:

— Sinema gerçek hayattan alınmış formlarla uğraşıyor, onları işliyor. Film yönetmeninin uğraşı, bana beyaz perdede yeni bir hayatın doğmasıyla bağlantılı olarak yaratma eylemini hatırlatıyor. Sinemanın bu yönünü diğer sanat dallarına göre daha olağanüstü buluyorum.

Muhabir:

(II) ----

Yönetmen:

— Aralarında bir bağlantı olduğu aşikâr çünkü filmlerimdeki üç karakter hayatlarındaki dönüm noktalarında analiz ediliyor. Kahramanların üçü de inançlarından vazgeçmiyor, kendilerine sadık kalıyorlar. Bu anlamda bu üç kahraman yani İvan, Rublev ve Kris bir bütün oluşturuyor.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) I. Müzik ve resim çalışmalarınızı yarıda bırakıp sinemaya yönelmeniz nasıl karşılandı?
II. Filmlerinizdeki üç oyuncunun benzer özelliklere sahip olmasıyla neyi amaçladınız?

B) I. Sinemaya ilginiz ne zaman ve nasıl başladı, sinemanın yaşamınızdaki yeri nedir?
II. Filmlerinizde erkek karakterlerin psikolojisine ağırlık vermenizin nedeni nedir?

C) I. Sinemanın sizin için ifade ettiği anlamı biraz açar mısınız?
II. Karakterlerinizi sinemaya aktarırken ilham aldığınız film karakterleri var mı?

D) I. Sinemaya yönelerek film yapmaya başlama gerekçeniz neydi?
II. Filmlerinizin üç kahramanı arasındaki ilişkinin niteliği hakkında neler söyleyebilirsiniz?

E) I. Filmlerinizdeki hikâyelerin gerçekçi olmasını neye bağlıyorsunuz?
II. İnsan yaşamının açmazlarını Ivan, Rublev ve Kris karakterleri üzerinden verme fikri nasıl ortaya çıktı?

35. - 36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Makber Türk şiirinin önemli örneklerinden biridir. Abdülhak Hamit bu şiiri eşinin ölümünün ardından, 1885 yılında yazmıştır. Eser, sevdiğinin ölümünü görmekle felakete uğramış bir insanın duygularını, okura büyük bir samimiyetle yaşatır. *Makber*'den kısa süre sonra, yıl bitmeden yazdığı *Ölü* adlı eserinde de konu ve ruh *Makber*'in aynısıdır. Ancak *Makber*'de başını bulutlara ve kayalara çarparak uçurum karanlıkları içinde şimşekler çaktıran yaralı kartal, burada geniş halkalar çevirerek ağır ağır süzülür. *Makber* bir feryattır. *Ölü*'de sükût ve düşünüş vardır. Sanki bu eserin mısraları düşünce hâline gelmiş gözyaşlarıdır.

35. Bu parçadan hareketle *Makber* ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) *Ölü* adlı şiir ile aynı yıl yazıldığı

B) Okuyucuda duygusal karşılık bulduğu

C) Kısa süre içinde kaleme alındığı

D) Bir kaybın yarattığı acıyı işlediği

E) Yazarın taşkın ruh hâlini yansıttığı

36. Bu parçadan hareketle *Ölü* ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Yabancı bakışlardan saklanan bir keder olduğu

B) Eksik kalmışlık karşısında bir isyan olduğu

C) Kaynağı, düşünülerek bulunamayan bir acı olduğu

D) Her hatırlandığında acı veren bir anı olduğu

E) Zihnen kabullenilmiş bir üzüntü olduğu

37. - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Çaylar farklı farklıdır, yaşamlarımız da... Kimi bol şekerli çay içer kimi az şekerli kimi de çayı şekersiz tercih eder. Erzurumlular ise çayı "kıtlama" içer. Kıtlama çay; dikdörtgen şeklinde, uzun ancak özel makaslarla kesilebilen sert şekerlerle içilir. Sert kesme şekerlerden çok küçük bir parçayı avurduna sıkıştıran kişi, bu parçayı idareli kullanarak dört beş bardak çay içebilir. Çayı kıtlama içmek hem özel bir keyif verir hem de ekonomiktir. Şekerin pahalı olduğu, hatta bazen hiç bulunmadığı yıllardan kalan bir alışkanlık olan kıtlama, sınırlı imkânlarımızı sınırsız bir sürece yayma gayretine benziyor. Bu anlamda bazılarımız hayatını kıtlama tarzında, bazılarımız bol şekerli yaşıyor. Bol şekerli ama kısa bir ömür sürüp mutsuz olanlar da var, kıtlama ama uzun bir hayatı mutlu kılanlar da...

37. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) İnsan, hayatını uzun ve mutlu kılmak için elindeki imkânları verimli kullanmaya çalışmalıdır.

B) Hayatın nasıl yaşanacağı, çoğu zaman insanın kendi tercihi olmaktan öte bir durumdur.

C) Hangi koşullarda yaşarsa yaşasın insan, hayata yüklediği anlamlarla geleceğine şekil verir.

D) İnsanın sahip olduklarının farkına varması yaşamdan alabileceği hazzın sınırlarını belirler.

E) İnsan sorunlardan uzak durabildiği oranda hayattan keyif alabilme becerisini kazanır.

38. Bu parçada kıtlama çay ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Uygulanma şekline

B) Duygular üzerindeki etkisine

C) Ortaya çıktığı dönemin koşullarına

D) İnsan sağlığına olan etkisine

E) Tercih edilme nedenine

39. - 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bazı kavramlar, uzun süre sözlüklere ve akademik metinlere hapsedildikten sonra sebebi bilinmeksizin birdenbire, halkın diline düşme; basında, televizyonda, hatta hükûmet demeçlerinde zikredilme talihini veya talihsizliğini yaşar. Fena hâlde felsefe kokan ve Yunancadaki köküyle akla Aristoteles'i getiren etik kelimesi, bugün tam da bu şekilde sahnenin ortasına yerleşmiş durumda. Yunancada bilgece bir eylem yolu arayışına karşılık gelen etik, felsefenin ayrılmaz bir parçasıdır. Descartes'la -yani özne sorununun merkezî önem taşıdığı modern dönem felsefesiyle- birlikte etik, ahlakla veya pratik akılla az çok eş anlamlı hâle gelmiştir. Etik, böylece ister bireysel ister kolektif olsun, bir öznenin veya özne grubunun eylemlerini ve bunların sonuçlarını evrensel yasaların terazisinde ölçen, yargılayan sistem anlamına kavuşmuştur. Bugünün popüler kültür ve siyaset endüstrisinde ise artık <u>anlam enflasyonu nedeniyle milyonlarca sıfırla şişmiş bir kavrama</u> dönüşmüştür. O kadar çok şey için kullanılıyor ki hemen hiçbir şey ifade etmiyor.

39. Bu parçada altı çizili sözle etikle ilgili olarak anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Düşünce tarihindeki yerini ve önemini koruyamadığı için eski popülerliğini yitirmiş bir terim olduğu

B) Önemli bir felsefi terim olmaktan çıkıp gündelik anlamlar kazanmış işlevsel bir sözcüğe dönüştüğü

C) Zaman içinde farklı disiplinler tarafından da kullanıldığı için tanımlanmasının zorlaştığı

D) Popülerliği ve yanlış kullanılması nedeniyle asıl anlamını yitirdiği ve içinin giderek boşaltıldığı

E) Siyasi ve sosyal çevrelerdeki farklı kullanımları nedeniyle felsefedeki tanımının da değiştiği

40. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Descartes sonrası modern dönemde etik, toplum yerine bireyi sorgulamak için kullanılan bir sisteme dönüşmüştür.

B) Modern dönemde etik, öznenin yaptıklarını ilke ve yasaların ışığında değerlendiren ahlak felsefesiyle ve pratik akılla özdeşleşmiştir.

C) Aristoteles'in felsefesinde sözünü ettiği etik ile bugün yaygın olarak kullanılan etik sözcüğü farklı anlamlar taşır.

D) Medyada, gündelik hayatta ve politikada etik kavramına gösterilen ilgi, kavramın iletişimsel değerini olumsuz etkilemiştir.

E) Sonradan popülerlik kazanan kimi kavramlarda olduğu gibi etik kavramının da günümüzde kazandığı yaygınlığın nedeni belirsizdir.

TÜRKÇE TESTİ BİTTİ.
SOSYAL BİLİMLER TESTİNE GEÇİNİZ.

2019 TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

YKS 1. OTURUM TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

15-06-2019

TÜRKÇE TESTİ

1. B
2. A
3. C
4. B
5. E
6. A
7. E
8. E
9. B
10. C
11. D
12. E
13. B
14. B
15. B
16. C
17. A
18. B
19. E
20. B
21. A
22. A
23. D
24. C
25. C
26. E
27. A
28. C
29. D
30. E
31. D
32. E
33. C
34. D
35. C
36. E
37. A
38. D
39. D
40. A

TÜRKÇE TESTİ

1. Bu testte 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. “Mutlak olan hiçbir şey yoktur.” fikri yaygın bir mantık hatasıdır çünkü bu önermenin kendisi bile en azından bir mutlağı varsayar. Bu önermenin ---- inanmak, "Herkes yalan söylüyor." diyen kişinin doğruyu söylediğine inanmak kadar ---- içerir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) sağlamlığına - belirsizlik

B) geçerliğine - tutarsızlık

C) doğruluğuna - karışıklık

D) mantığına - sıradanlık

E) yaygınlığına - karşıtlık

2. Eğer cebinde akrep var (I) diyorsanız birinin cimri olduğunu uzun uzadıya anlatmanıza gerek yoktur. Aynı biçimde görmüş geçirmiş (II) sözü, kastettiğiniz kişinin çok tecrübeli olduğunu veya iyi günler yaşadığını belirtmekte işinizi kolaylaştırır. Biri için helal süt emmiş (III) demeniz insanların ona olan güvenini artırırken hinoğlu hin (IV) demeniz insanları ondan uzaklaştıracaktır.

Paraya kıymak (V) sözünü kullandığınızdaysa insanların gözünde savurgan bir kişilik canlanacaktır.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisi yanlış kullanılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

3. Sanatta etkilenme, kaçınılmaz gibi görünse de öykünme tasvip edilecek bir durum değildir. Sanatın gerçekliği bunu hiçbir surette mazur görmez; özgünlüğün yeniden üretimi şeklinde can bulur her defasında çünkü. Tersi bir durum onu kötürümleştirir.

Bu parçadaki altı çizili sözcüğü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Genç insanların, kişiliklerini oluştururken özellikle saygı ve sevgi duydukları bir kişiliği taklit etme eğilimi göstermeleri olağandır.

B) Kitap okuma alışkanlıklarındaki benzerlikler, okuyucuların benzer kitaplardan aynı sonuçları çıkardıkları anlamına gelmez.

C) Televizyon dizilerinin yapay kahramanları, hayatı tanımlama biçimleriyle ister istemez gerçek dünyanın bireyleri üzerinde etki bırakıyor.

D) Futbolcu, sahada sahip olması gereken öz güven ve beceriyi ancak antrenörünün talimatlarına harfiyen uymasıyla kazanır.

E) Tarihsel bir olayı anlamlandırmak için başvurulan tarihin tekerrürden ibaret olduğu anlayışı, günümüzde pek kabul görmüyor.

4. Gerçek eleştirinin amacı; bir sanat görüşünü örneklendirmek, bir sanat yapıtının sanat değerini belirlemek, bir örnekten kalkarak çözümlemeler ve incelemeler yapmak ve bir görüşü temellendirmek olmalıdır. Böyle bir eleştiri anlayışıyla kaleme alınmış yazıların amacı; falancayı yüceltmek, onurlandırmak veya filancayı ezmek, yerin dibine batırmak olamaz. Edebiyat çevrelerindeki güncel kıpırdanışlara değil, felsefi bir temelden hareketle edebiyat olaylarına eğilir bu tür eleştiriler.

Bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sanatçıların bir sanat görüşüne ağırlık vermesi

B) Sanatçılar arasında rekabet ortamının oluşması

C) Sanat dünyasındaki kısa süreli yönelimler

D) Eleştiri yazılarının artış göstermesi ve sevilmesi

E) Eleştirmen yorumlarının tartışmaya açıklığı

5. Keşişler, dünyanın tarihini anlatmayı hiçbir zaman bitiremediler çünkü her defasında dünyanın yaratılması ile işe başladılar.

Bu cümlede keşişlerin tutumuna dair yapılan eleştiri aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kendilerinden öncekilerin geldiği noktadan devam etmek yerine sürecin başını açıklamayı iş edinmeleri

B) İnsanın varlık sebebinin ancak varoluşun ilk dönemlerini öğrenmekle kavranabileceğine inanmaları

C) Dünyanın tarihini insanlık tarihinden tamamen ayrı bir çalışma alanı olarak görmekte ısrar etmeleri

D) Dünyanın yaratılışını anlamayı, insanlığın sonradan katettiği mesafeyi anlatmaktan daha önemli görmeleri

E) Yaratılışına dair tartışmalara odaklanıp dünyanın birey tarafından nasıl kurgulandığını atlamaları

6. (I) Bu köhne tren garında birkaç saat önce bir araya gelmiş üç yabancı olduğumuz hâlde, hızla birbirimizle benzeşmiş gibiyiz. (II) Aynı biçimde sıkılmamızın, aynı meraklı bakışlarla etrafı izlememizin nedeni nedir? (III) Her biri diğerinin devamı olan hareketlerimiz aynı beyin tarafından komut aldığımızı gösteriyor sanki. (IV) Birimiz bir yana baktığında hep beraber aynı tarafa yöneliyoruz mesela. (V) Gözlerimizde biriken yorgunluklarımız da aynı desem yeridir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde anlamca kesinlik söz konusudur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. (I) "Ötekine önem ve değer vermek" şeklinde de tanımlanan empati, kendimizin ve başkalarının sınırlarını belirlemekle başlar. (II) İlkel bir varoluştan gerçek ve ahlaki değerlere sahip bir insan olma yolunda yükselişimiz empati sayesindedir. (III) Zihnimizin sınırlarından çıkıp başkalarının zihinlerinde dolaşabilmek, kendiliğinden elde ettiğimiz bir yeti değildir. (IV) Empatinin ahlak temellerimizin ne kadar derininde yer aldığını, empati ortamında büyüyen çocukların ileride akranlarına kıyasla daha fazla empati kurabilmesinden anlayabiliyoruz. (V) Gerçek empati, anlamak kadar başkalarının duygularını, duyarlılıklarını hissedebilmektir. (VI) Ötekine önem vermeyi küçüklüğümüzden beri bir değer olarak öğrenmişsek insanlarla ilişkimizde empatik davranmayı bir davranış kalıbı olarak özümseriz.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangi ikisi aynı düşünceyi aktarmaktadır?

A) I ve III B) I ve V C) II ve VI

D) III ve IV E) IV ve VI

8. Kromofor adı verilen pigment molekülleri fotosentez sırasında güneş enerjisini tepkime merkezlerine hızlı taşıdığından güneş enerjisinin hemen hepsi arada hiç ısı kaybı olmadan kimyasal enerjiye dönüşür.

Bu cümledeki ögelerin doğru sıralanışı aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Belirtisiz nesne - zarf tümleci - zarf tümleci - özne - yer tamlayıcısı - yüklem

B) Belirtili nesne - zarf tümleci - zarf tümleci - özne - yer tamlayıcısı - yüklem

C) Özne - zarf tümleci - yer tamlayıcısı - zarf tümleci - yüklem

D) Zarf tümleci - özne - zarf tümleci - yüklem

E) Zarf tümleci - özne - zarf tümleci - yer tamlayıcısı - yüklem

9. Her sene, zamanı (I) gelince İstanbul'un mahallelerinden Boğaz'ın köylerine (II) göçler başlardı. Eski İstanbullular; Boğaziçi'nin kenarlarına yapılmış (III) ve eski erkân sedirleriyle, kerevet, şilte ve halılar üstünde yer minderleri (IV) gibi eski eşyalarla döşenmiş geniş odalı, gönül ferahlatıcı yalılara taşınırlardı (V).

Bu parçada altı çizili sözcüklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. sözcük belirtme durumu eki almıştır.

B) II. sözcük iyelik eki almıştır.

C) III. sözcük sıfat-fiil eki almıştır.

D) IV. sözcük çokluk eki almıştır.

E) V. sözcük geniş zaman eki almıştır.

10. (I) Emprovize caz yapan müzisyenlerde çok önemli bir yetenek var: Zihnin akış hâlini kullanmak. (II) Trans hâli olarak da bilinen akış, bütünüyle tek aktiviteye odaklandığımız durumlarda beliriyor. (III) Örneğin maratonda koşuyorsanız tüm dikkatiniz vücudunuzun hareketlerine odaklanıyor. (IV) Kas hareketlerinizi, ayaklarınızın yerle temasını hissetmeye başlıyor; benliğin kaybolduğunu gözlemliyorsunuz. (V) Böyle durumlarda odaklanılan beceriler en üst seviyede gerçekleştiriliyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde sıfat tamlaması yoktur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde büyük harflerin yazımı ile ilgili yanlışlık yapılmıştır?

A) Bu konuyla ilgili kanun, Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

B) Leyla İle Mecnun, Türk edebiyatında en çok işlenen anlatılardandır.

C) Bahar mevsiminde bu tepeden Çanakkale Boğazı'nın seyrine doyum olmaz.

D) Kültigin Anıtı, uçsuz bucaksız Orhun Vadisi'nin orta yerinde ziyaretçilerini bekler.

E) XII. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu bu yıl Ankara'da yapılacak.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?

A) Bu araştırmada bizi şaşırtan bulgu, çevreciliğin barışsever akımlarla çatışmasıdır.

B) O kadar merhametlidir ki yakın arkadaşları arasında karıncaincitmez olarak anılır.

C) Başkentin ortasındaki gökdelenler, etrafındaki binaları yutacakmış gibi duruyordu.

D) İnsanlar, çokbilmiş olarak tanınan kişilerle arkadaşlık kurmaktan uzak dururlar.

E) Orada yaşamamış, o insanlarla hiç bağ kurmamış gibi ne değerbilir ne yol yordam.

13. Anadolu'da hangi büyücek kasabaya (I) adım atsanız tuluat tiyatrolarından birine rast gelirsiniz. Hiç değilse çarşı duvarlarında kafilenin yakın zamanda buraya konup göçtüğünü gösteren (II) solmuş ve yırtık bir ilana tesadüf edersiniz. Oyunlar kasabanın tiyatrosunda (III) köy meydanında yahut en büyük kahvede sergilenir. Ahali için arkalıksız kahve iskemleleri (IV) üç beş masa; oyuncular için yerden birkaç karış yüksek bir sedir (V) delik deşik iki boyalı perde yeter de artar bile.

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine virgül getirilemez?

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Balıkçı ( ) orfinozu ( ) şimdiye dek tuttuklarına hiç benzemeyen bu balığı ( ) heyecanla ( ) özlemle beklemiş ( ) emeğinin karşılığını sonunda alabilmişti ( )

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

A) (-) (,) (-) (,) (;) (.)

B) (;) (,) (,) (;) (;) (.)

C) (,) (-) (-) (;) (,) (.)

D) (;) (-) (-) (,) (;) (...)

E) (,) (-) (-) (,) (;) (.)

15. Kentsel düş gücünü heceleyenler, kentin karakteri olan nesnelerdir. Bu nesneler, kentin tarihine tanıklık eden ve onunla bütünleşen varlıklar olarak kendilerini kabul ettirir. Dilsiz güçler rolünde hep sahnededirler. Galata Kulesi, Beyoğlu'nun yıkık dökük evleri, bir avlunun gölgesindeki zarif bir kuyu, kim bilir güneşin yakıcılığında hangi sohbetlere siper olmuş görkemli asırlık çınarlar, yüzyıllık bir çeşme, küçük bir fotoğrafçının vitrinini süsleyen eski aile fotoğrafları… Bu nesnelerin işlevi; varlıklarıyla kentin romanını yazmak, varlıklarını sürdürürken çağın yüklediği yeni anlamlara rağmen kente sahip çıkmaktır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi vardır?

A) Öyküleme B) Örneklendirme

C) Tanık gösterme D) Tanımlama

E) Karşılaştırma

16. (I) John B. Watson tarafından, insan davranışlarını açıklamak için davranışçılık kuramı geliştirildi.
(II) Davranışçı psikolojiye göre nesnel yöntemlerle gözlemlenemeyen zihinsel süreçlerin incelenmesinin bir anlamı yoktu. (III) Pavlov, Skinner gibi bilim insanlarının Watson'ın görüşlerine katılmasıyla kuram yaygınlık kazandı. (IV) Davranışçı psikoloji öğrenmeyi, uyarıcı ve tepki arasındaki bağla açıklayarak psikanalitik görüşün belirttiği etkinin geçerli olmadığını ileri sürdü. (V) Uyarıcı olarak nitelendirilen çevresel faktörler, kişilerde olumlu veya olumsuz davranışlara neden oluyordu.
(VI) Olumsuz davranışlara yol açan uyaranlar kaldırılarak olumlu davranışları oluşturanlar eklendiğinde bireyin kendini geliştirmesi bekleniyordu.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

17. (I) Asya'dan gelen göç dalgaları zaman zaman Batı Avrupa ülkelerinde büyük direnişleri tetiklemiştir. (II) Bununla beraber düşük doğum oranıyla başa çıkabilmek için Batı Avrupa, doğrudan göçmenlere ihtiyaç duymuştur. (III) Batı Avrupalıların iş, kültür ve kimlik açısından tehdit altında olduklarına dair oluşan kaygı, direnişlerin temelini oluşturur. (IV) Düşüncelerinde haklı olsalar da göçün topluma kazandırdığı değerlerin altı çizilirse bu kaygıların giderilmesi de kolaylaşır. (V) Göçmenleri ağırlayan toplumlar, çeşitliliği bir zenginlik olarak görmeye başladığında tehdit ve kaygının sadece toplumsal bir refleks olduğu anlaşılır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

18. Sinema ve spor dendiğinde akla gelen başarılı filmler yok mudur? Olmaz olur mu! Zaman zaman usta yönetmenler bu konudaki klişeleri aşıp sporu filmlerine ustaca yerleştirmişlerdir. Mesela Fabri'nin unutulmaz filmi *Cehennemde İki Devre* bunlardan biridir. Bu önemli film, savaş sırasında bir Alman toplama kampında, kamp yöneticileriyle tutsaklar arasındaki bir futbol maçının, tutukluların kaçması için bir fırsata dönüştürülmesini ustaca anlatır. ----. Buna benzer şekilde unutamadığım diğer bir film de Hitchcock'un *Trendeki Yabancılar*'ı ve bu filmin ünlü tenis sahnesidir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Ama spor, yalnızca izleyiciyi kendine çekmek için futbolun geriliminden ve çalımından ibaret bir etkinlik değildir

B) Sinema izleyicisinden çok futbol meraklılarının ilgisini çeken bu tarz filmlerin popülerleşmesi doğaldır

C) Bu filmi izleyenler sadece bir filmin değil aynı zamanda bir futbol maçının heyecanını içlerinde duyar

D) Film yorumcuları kadar spor eleştirmenlerinin de eleştirdiği film gerçekçilikten uzak bulunmuştur

E) Spor ve sinema ilişkileri üstüne bir yazı yazmak için aslında ikisinin de iyi bir izleyicisi olmak gerekiyor

19. İnsanlar duygu ve akıl arasında tutturdukları dengeyle ayakta kalır ve yaşam denen yolda ilerler. Bunlardan birinin, kontrolü tamamen ele geçirmesi felaket getirebilir. Bu gerçek şöyle bir benzetmeyle aktarılır: Bir at arabasındasınız ve arabanız, güçlü iki at tarafından çekiliyor. Atlardan biri aklın, diğeri duygunun temsilcisi. Bir at sizi sürekli yolun bir tarafına, öbürü de diğer tarafına çekmeye çalışıyor. Sizin işiniz ----.

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) güvenli bir şekilde ilerleyebilmek için dizginleri sıkıp ikisini de kontrol altında tutmaktır

B) bir tarafın sizi uçuruma yuvarlamaması için arabadan atlayacağınız anı iyi belirlemektir

C) bu iki atın fırsatlar sundukları kadar kötü bir son getirebileceğini de aklınızda tutmaktır

D) atların çekişmesinin ilerlemenize engel olduğunu görünce güvenilir olan atı seçmektir

E) rasyonellik adına aklınızın buyruğuna girmek yerine sezgilerinize kulak vermektir

20. (I) Batı etkisindeki çağdaş Türk şiiri eskiyi yok sayarak, eskiden gelen her şeyi silip atarak gelişmedi. (II) Kısa sürse de eskiye karşı zorlu çıkışların yapıldığı, geçmişin küçümsendiği dönemler olmadı değil. (III) Ama çağdaş şiirimiz, edebiyatımızın çok daha eski dönemlerinin güzel ürünlerinden, güçlü ustalarından zaman zaman etkilendi. (IV) Sanatçılar, divan edebiyatı ve halk edebiyatının kimi unsurlarını eserlerine bazen örtülü olarak bazen de açıkça taşıdı. (V) Hatta bunların arasında çağdaşlıklarından hiçbir şey yitirmeden divan şiiri tarzında yazmayı deneyenler de oldu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u> "Eski şiire özgü üslubun çağdaş şiirde kullanılıp kullanılamayacağı konusunda tartışmalara girdi." cümlesi getirilebilir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

21. Bu, kültüre hangi açıdan yaklaştığımızla ilgilidir. Nitekim bu alanda çalışan bilim insanlarının hemen hepsinin onu yeniden tarif etme çabası da bunu göstermektedir. Bununla beraber şimdiye kadar ortaya atılan bütün tarifler gözden geçirildiğinde hepsinde ortak olanı ve bu terimle ne kastedildiğini anlamak kolaydır.

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık olarak söylenmiş olabilir?

A) Kültürel yozlaşmanın temelinde yatan sebepler nelerdir?

B) Kültürün farklı şekillerde tanımlanmasıyla ilgili ne düşünüyorsunuz?

C) Sizce kültür, toplumdan topluma değişen bir olgu mudur?

D) Bugün kültürler arasındaki farklılıklar nasıl açıklanabilir?

E) Toplumlar, son yıllardaki kültürel değişimlerden nasıl etkileniyor?

22. Resim eleştirmenleri eserleri incelerken belirli bir yönteme bağlı kalırlar. Betimleme, çözümleme, yorumlama ve yargıya varma olmak üzere dört işlem basamağını kapsayan bu yöntemle eserden bilgi edinirler. Yöntemin ilk aşamasında tabloda yer alan ve gözle görülen her nesne tek tek listelenir. İkinci aşamada bu nesneler resmin içine yerleştirilirken nelere dikkat edildiği örneğin konum, renk, kontrast, ton gibi niteliklerin nasıl kullanıldığı belirlenir. Üçüncü aşamada ressamın kullandığı nesneler ve bunların organizasyonuyla vermek istediği mesaj ortaya çıkarılır. Son aşamada ise o ana kadar elde edilen bütün veriler bir arada değerlendirilir, eseri iyi veya kötü kılan özellikler ortaya konur ve incelenen eserin niteliği hakkında nihai karara varılır.

Aşağıdakilerden hangisi bu yöntemi kullanan bir resim eleştirmeninin süreç içinde soracağı sorulardan biri <u>olamaz</u>?

A) Verilmek istenen mesaj, hangi obje ve varlıklar kullanılarak aktarılmaktadır?

B) Ressam, tabloda görülen bileşenlerin organizasyonunda nelere dikkat etmiştir?

C) Ressam, bu eserinde tam olarak ne anlatmak istemektedir?

D) Ressamı başarılı yahut başarısız yapan temel nitelikler nelerdir?

E) Eser, hangi güçlü ve zayıf yönleriyle diğer yapıtlardan ayrılmaktadır?

23. Bir antropolog olarak antropolojinin yöntemlerini, kendi kültürüme bakıp içinde yaşadığım dünyayı incelemek için kullanmaya karar verdim. Sayıları gittikçe artan şirket antropologlarından biri oldum. Zaten, egzotik bir şeyler bulmak için çok da uzaklara gitmeye gerek yok. Yapmamız gereken, bu betondan ormanda insanların iş dünyasında ayakta kalmak için hangi rekabet içgüdülerine güvendiklerine, bireysel ve örgütsel hareketlerinde ne tür davranış kalıplarını benimsediklerine odaklanmak.

I. Sanayileşmemiş bölgelerdeki yerli halkların kültürleriyle şehir kültürü arasındaki farklar

II. Kurumsallaşmış şirketlerdeki çalışanların bireysel başarı elde etmek ve grup içinde yükselmek için geliştirdiği stratejiler

III. Belli bir sektörde çalışanların bir grup kültürü geliştirmesini sağlayan kişisel ve sosyal dinamikler

Yukarıdakilerden hangileri bu sözleri söyleyen kişinin çalışma alanına girer?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III

D) II ve III E) I, II ve III

24. Çırak Foma, ustası Rublev'e, "Ben maviyi herkesten daha iyi görüyorum." der. Bunun üzerine Rublev de "Sana artık bir şey öğretemem çünkü sen her şeyi bildiğini sanıyorsun." diye karşılık verir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada anlatılmak istenen düşünceyle örtüşmektedir?

A) Mutlak başarı, ustaları aşmakla mümkün olur.

B) Becerisini kutsayan kişi kendini bilgiye kapatmıştır.

C) Kendine güvenen çırağın ustaya ihtiyacı yoktur.

D) Bilgisinden emin olmak, ustalara özgü bir erdemdir.

E) Çırak, hatasını ustanın hoşgörüsü sayesinde görebilir.

25. QWERTY sisteminin kullanıldığı daktilo, harf düzeninin sıkışmasını en aza indiren, ticari anlamda başarılı ilk daktilo olarak 1874'te ortaya çıkmıştır. Ancak QWERTY klavyesinde vuruşların %32'si orta, %52'si üst ve %16'sı da ulaşması en zor olan alt sırada yapılır. Dahası bu diziliş, daha zayıf olan sol elin ve en zayıf olan serçe parmağın çok fazla kullanılmasını gerektirir. Ayrıntılı çalışmaların ardından Dvorak 1932'de, QWERTY klavyesini öğrenmek için gereken zamandan daha kısa sürede öğrenilebilen, klavye kullanıcısının başarısını ve hızını büyük oranda artıran yeni bir klavye geliştirdi. Ancak Dvorak klavyesi, o günden bugüne İngiliz dilinin standart klavyesi QWERTY'nin yerini alamadı.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Bir yeniliğin eski yöntem veya fikirden belirgin şekilde iyi olması uzun vadede de olsa toplumda kabul edileceğini gösterir.

B) İcat edilen aletlerin ortaya koyduğu yenilikler, bu aletlerin esas amacının dışında farklı amaçlara da hizmet etmesine neden olur.

C) Yeniliği ortaya çıkaran kişinin unvanı, bu yeniliğin insanlar tarafından kullanılma olasılığının artmasında etkilidir.

D) Bir yeniliğin benimsenmesi için toplumun gereksinim, değer ve hedefleriyle görece uyum içinde olması gerekir.

E) Uyum sağlamayı gerektiren bir yeniliği kabul etmek yerine alışkanlığa bağlı kalmak insanlara daha kolay gelir.

26. Türk edebiyatında ve sosyolojisinde Batılılaşma olgusuna ilişkin, karmaşık süreçlere işaret eden geniş bir literatür mevcut olmakla birlikte, bu çalışmada *Hacivat Karagöz Neden Öldürüldü* filmi incelenirken Kemal Tahir'in görüşlerinden hareket edilmiştir. Bunun da başlıca nedeni, Kemal Tahir'in Batılılaşma ve sorunlarını, Osmanlı Devleti'nin kuruluş döneminden itibaren ele alıp sorgulamasıyla özgün bir yaklaşım ortaya koymuş olmasıdır. Ancak filmin yönetmen/senaristiyle Kemal Tahir'in devlet ve toplum konusundaki görüşleri arasında belirgin ayrımlar bulunmaktadır. Diğer yandan bugünün sorunlarının kaynağının Osmanlı'nın kuruluş dönemine kadar götürülmesi ve tarihe yaklaşım biçimleri bakımından ise pek çok benzerlik de göze çarpar.

Bu parçada söz edilen filmle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kemal Tahir, filmdeki içeriği Osmanlı'da Batılılaşma olgusu temelinde ele almıştır.

B) Yönetmen/senarist, filmi Kemal Tahir'in görüşlerine dayanarak oluşturmuştur.

C) Film, Kemal Tahir ve yönetmen/senaristin ortak bir çalışması olarak ele alınabilir.

D) Kemal Tahir'in görüşleri filmi incelemede önemli bir dayanak noktası sunmaktadır.

E) Filmde olay, Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında geçmektedir.

27. Ey insan! Etrafında yarattığın düşmanlar seni kendi kusurlarının, eksikliklerinin farkına varmaktan alıkoyar. Başkalarını cezalandırdığın, aşağıladığın hatta yok ettiğin sürece dikkatini kendi içine yöneltemezsin. Böylece kendinle yüzleşme ihtiyacı da hissetmezsin. Yarattığın düşmanlar çaresizliklerinin yerini alır, onlar sayesinde zayıflıklarının üstünü örtersin. Şunu aklından çıkarma: "Sandığın gibi başkalarının günahları, seni aziz yapmaz!"

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Bireyin dışarıya ve başkalarına yansıttığı öfke ve nefret, zamanla kendi zaaflarından arınmasına neden olur.

B) Bireyin yaşadığı toplumdaki öteki bireylerin hatalarına karşı geliştirdiği tavır, kendi benliğiyle kurduğu bağı güçlendirir.

C) Ötekileştiren ve ötekini düşman gibi gören birey, kendini eleştirme ve yargılama ihtiyacını hissetmeyerek kendini yüceltir.

D) Bireyin çevresindeki insanları tehdit olarak algılamasının temelinde toplumdan yalıtılmış bir hayat sürmesi yatar.

E) Kendilerine ve başkalarına yönelttikleri eleştirel sese kulak vermeyi başarabilenler hatasız ve dengeli bir yaşam sürerler.

28. Doğa bilimleri gibi tarih de zorunlulukların ve doğal düzenin insan hayatını, belli ölçüde de olsa, etkilediğini kabul eder. Tarihî olaylar, onları ortaya çıkaran şartların nedensellik ilkesi göz önünde tutularak açıklanmasıyla anlamlandırılır. Belirli iklimsel ve ekolojik şartların olaylar üzerindeki etkisi hesaba katılmadan salt kaynaklardan ve kanıtlardan yola çıkarak sonuçlara varmak mümkün ve anlamlı değildir. Bununla birlikte tarih biliminin görevi, tarihî olayları kendi özellikleri içinde incelemektir. Tarihî olayların gelişiminde genelgeçer kanunları ve bunların olaylar üzerindeki etkisini araştırmak, tarih biliminin değil belki de tarih felsefesinin görevidir.

Bu parçaya göre aşağıdaki önermelerden hangisi tarih biliminin bakışıyla örtüşür?

A) Her tarihî olay kendi coğrafi koşulları içinde incelenir.

B) İnsanlık tarihindeki olaylar çoğunlukla tekrar eder.

C) Tarih bilimi de doğa bilimleri gibi kanunlar koyar.

D) Tarih bilimi sadece yazılı belgeleri dikkate alır.

E) Tarih felsefesi genellemeler yapmaktan kaçınır.

29. "Ne yapmalıyım?" sorusu "Ne yapıyorum?", "Ne yaptım?", "Ne yapacağım?" sorularından farklıdır. Ne yapıyor olduğum, ne yaptığım veya ne yapacağımda bir betimleme söz konusudur; gözleriniz, hafızanız veya yazdıklarınız bunların gerçekliğini kanıtlamaya yeter. Ama ne yapmam gerektiği, bir betimleme değil bir soruşturmadır, bir yol arayışıdır. Betimlemeyle yol arayışı arasındaki ayrım, gerçeklik ile etik arasındaki farkı ortaya koyar.

Bu parçadan hareketle etik aşağıdakilerin hangisinde doğru tanımlanmıştır?

A) Ahlaki olarak en doğru olanın er geç hâkim gerçekliğe dönüşeceğini savunan bir felsefe kuramıdır.

B) İdeal olana ulaşmak için geçmişte yapılan hatalardan dersler çıkarmayı öneren pratik bir düşünce biçimidir.

C) Olgular temelinde sınanabilecek, kanıtlanması mümkün bir açıklama değil gerekli olanı arayan bir sorgulama türüdür.

D) Geçmiş ve gelecek arasında bir bütünlük gözeten, doğrunun her çağda kendini tekrarladığını savunan bir disiplindir.

E) Olması gerekeni, doğruluğu ve adaleti en fazla kişinin ortak faydasına sabitleyen bir akıl yürütme yöntemidir.

30. Ozanlar, şiirin düzyazıdan üstünlüğü konusunda kanıt üretmeye bayılır. Şiir kolay ezberlenir, demek ki üstündür; kısadır, demek ki üstündür; zor anlaşılır, demek ki üstündür. Kimileri de düzyazının anlatım gücünün bir yerde tükendiğine ama şiirin anlatım gücünün hiç tükenmediğine inandıklarından "Şiir, düzyazının bittiği yerde başlar." deyip çıkarlar işin içinden. Düzyazının bir yerde tıkandığını nereden çıkarırlar bilinmez.

Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi beklenir?

A) Şiirin dile getirdiğini roman da öykü de dile getirebilir, sorun sanatçının hangi türde yazdığında değil başarısındadır.

B) Bir şiiri kafamızda yıllarca taşıyabiliriz ama düzyazıyı değil, onun ağırlığı yaşamın odağına yerleşmesini engeller.

C) Şiirin giriftliği karşısında romanın, öykünün kendini okuruna açması, kolayca anlaşılır olması okurun seçimlerini etkiler.

D) Şairleri kendi konumlarının altını çizmeye iten şey, düzyazının günümüz okurları tarafından gördüğü yoğun rağbettir.

E) Her türün yükseldiği dönemler vardır; şiir yavaşladığında düzyazı, düzyazı yeni ufuklar bulamadığında şiir öncülüğü üstlenir.

31. Yeni nesil, maaş değil unvan peşinde!

Bir araştırma şirketi, maaşlı çalışan 18-25 yaş aralığındaki 830 kişiyle yaptığı görüşmede kişilere unvan tercihine yönelik sorular sormuştur. Araştırma sonucunda katılımcıların %80'inin "Çalıştığım yerdeki önceliğim unvan değil, maaşım." cevabı verdiği, %18'inin "Unvanım yükseltilirse maaşımın aynı kalması önemli değil." görüşünü belirttiği, %2'sinin de "Unvanım yükselirse maaşımın düşmesi benim için önemli olmaz." dediği tespit edilmiştir. Araştırma sonuçları, son dönemde popüler hâle gelen unvan pazarlamasının nasıl yapılacağı konusunda da şirketlere önemli geri bildirimler sunmuştur.

Bu köşe yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Kanıtlanamayan varsayımlar üzerinde yorum yapılmaktadır.

B) Kendi içerisinde tutarsızlıkları ve yanlılıkları bulunmaktadır.

C) İstatistiki verilerin gerçeği yansıtmadığı ortaya koyulmaktadır.

D) Güncel bir konunun ekonomik etkilerine değinilmektedir.

E) Toplumun farklı kesimlerinin bakış açıları karşılaştırılmaktadır.

32. Matisse, aynı mavi tonunun bir santimetrekaresiyle bir metrekaresinin birbirinden farklı olduğunu söyler. Benzer şekilde, mavi bir daire ile aynı maviden yapılmış bir kare farklı tonlardadır. Ona göre bir renk; paletteyken farklı, fırçadayken farklı, tuvaldeyken farklıdır. Çevresindeki diğer tonların ve şekillerin yarattığı uzam, resmin içindeki ve üzerindeki ışık, nesnelerin düşme ve gerileme oranlarını belirleyen konum; her tonu farklılaştırır. Resme bakanın, binlerce rengin bir çerçeve içinde eritildiğini düşünmesi bundandır.

Matisse'e göre aşağıdakilerden hangisi renk tonunu farklılaştıran bir etken <u>olamaz</u>?

A) Form ve ışık

B) Alanın boyutu

C) Resmin tekniği

D) Yüzeyin dokusu

E) Perspektif ve açı

33. Faust, Don Juan ve Don Kişot emellerinin peşinden sabit bir fikirle koşar. Bu karakterlerin her biri aslında mükemmellik arayışıyla kibrin, istisnai bir yiğitlikle yozlaştırıcı bir aşırılığın vücut bulmuş hâlleridir. Söz konusu karakterlere dair tespitlerim, aslında çok daha önce yaratılmış olan bu imgelerin romantik dönem yorumuna dayanan izlenimlerimdi. Ancak Faust'un sırf merak duygusu yüzünden lanetlendiğini, Don Juan'ın gerçekten işkence gördüğünü artık düşünmüyorum. Hatta Don Kişot'un cömertliği bile gerçek mi emin değilim. Fakat bu karakterlerin bireyci toplumumuz için hâlâ özel birer tınısı olduğuna inanıyorum.

Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Roman kişilerini, onların karakteristik özellikleri üzerinden değerlendirmiştir.

B) Roman kahramanlarına ilişkin değerlendirmelerinde değişim olmuştur.

C) Roman kahramanlarına ilişkin analizlerini belirli bir dönem bağlamında ortaya koymuştur.

D) İdealizm ve kontrolsüz eylemlerin kurgusal başarıyı artırdığına inanmaktadır.

E) Roman karakterlerinin toplum üzerinde süregelen bir etkisi olduğunu düşünmektedir.

34. Özgün resimler, yeniden canlandırmanın hiçbir zaman olamayacağı ölçüde sessiz ve dingindir. Bu bakımdan yeniden canlandırmayla karşılaştırılamaz. Çünkü özgün resimde sessizlik ve dinginlik asıl malzemenin, boyanın içine sinmiştir; insan boyada ressamın resmi yaptığı andaki hareketlerinin izlerini görebilir. Bunun, resmin boyanmasıyla insanın ona bakması arasındaki zaman aralığını kapatmak gibi bir etkisi vardır. Bu özel anlamda tüm resimler çağdaştır. Resimlerin çağlarının tanıkları olma özelliği buradan gelir. İçinde yaşadıkları tarihsel an orada, gözümüzün önündedir.

Bu parçadan hareketle özgün resimlerle ilgili aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Kendine has bir yapım sırrına sahiptir.

B) Sanatçının tecrübelerinin ürünüdür.

C) Zamanın sınırlarını aşan bir gücü vardır.

D) Oluşturulduğu dönemin izlerini taşır.

E) Yaratıcısının tekniğini görünür kılar.

35.-36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Maya, Sezen Aksu'nun 1991'de çıkardığı *Gülümse*'den sonra, Türk pop müziğinin en iddialı ve ses getiren albümlerinden biri. Dinleyiciyle önceden buluşan "Öyle Kolaysa" ve "Ya Bu İşler Ne" şarkılarıyla beğeni toplamışken bunlara eklenen "Fırtınadayım", "Çukur" gibi şarkılarla bu albüm bir başyapıta dönüşüyor. Böylece *Maya* ile Mabel Matiz, tek atımlık kurşunu olduğu iddialarını da boşa çıkarıyor. Birçok ünlü sanatçının sevilen şarkılarını yorumlayarak daha önceki çalışmasında da cesaretini ortaya koyan Matiz, *Maya* ile geleneğe değmekten korkmayan modern bir anlatım yakaladı. Tasavvufun mistik havası, halk şiirinin coşkun sesi, synth-pop ile birleşen Arap popunun ritimleri ayrı ayrı ve bir bütün olarak duyuluyor albümde. Gözünün gördüğüyle gönlünün bildiği bir olmayan âşıkların acısını söylerken Matiz, Şeyh Galip'ten Neşet Ertaş'a uzanan bir köprü kuruyor. Böylece toplumsal normlara ve hayatı çerçeveleyen ezici gerçeklere rağmen yüreğinin sesini dinleyenlerin çıkmazını anlatıyor. Değmekten, esinlenmekten, beslenmekten korkmuyor.

35. Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Aşkın yalnızca bir yanılsama olduğunu bilecek kadar olgun olanlar

B) Kendi isteklerini ve hayatlarını sevdikleri kişi için feda edebilenler

C) Arzuları ve gerçeklik arasındaki çatışmanın ortasında sıkışıp kalanlar

D) Gerçek aşkın dış görünüşte değil, âşığın kalbinde olduğunu anlayanlar

E) Mükemmel aşkı beklemenin ve aramanın boşuna olduğunu bilenler

36. Bu parçaya göre Mabel Matiz ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Kültürel ve tarihî çeşitliliği yansıtan bir sese ve anlatıma sahip olduğu

B) Türk müzik piyasasında büyük bir ilgi uyandırmayı başardığı

C) Kendisiyle özdeşleşmiş yürekli yaklaşımını *Maya* albümünde de sürdürdüğü

D) Modern insanın hikâyesini evrensel tınılardan çok, yerli ögelerle aktardığı

E) Uzun süre aynı başarıyı sürdüremeyeceğini savunanları haksız çıkardığı

37.-38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Stephen King'in yayımlanır yayımlanmaz bir efsaneye dönen romanı *O* (*It*), 27 senede bir uyanan meçhul bir kötülüğü ve bu kötülükle baş etmeye çalışan bir grup genci anlatır. Kitaba adını veren O, palyaço formunda olmakla birlikte dünyadaki bütün kötülerden daha kötü bir şey olarak tasvir edilir. Karşısındaki insanın en korktuğu şeyin biçimini alan bir varlıktır. Bu durum Harry Potter'ın roman dünyasına da aynen taşınmıştır. Ancak asıl ilginç olan İngilizce orijinal adı "it" sözcüğünde gizlidir. Bu sözcüğün Almancadaki karşılığı olan "es", üçüncü tekil nesneler için zamir olarak kullanılmasının yanı sıra Freud'un nesnel gerçeklerden bağımsız ve öznel yaşantı dünyası "id" için kullandığı sözcüktür. Gerçekten de karakterin zihnin kanalizasyonlarından çıkmayan ama batmayan da bir şey oluşu, akla ilk önce Freudyen bir id'i getirir.

37. Bu parçada *O* adlı romanla ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Okuyucu tarafından büyük ilgi gördüğüne

B) Adının farklı dildeki karşılığına

C) Başka bir romanla benzerliğine

D) Ana hatlarıyla içeriğine

E) Sinemaya uyarlandığına

38. Bu parçaya göre O karakterinin Freud'un id kavramını çağrıştıran yönü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bütün kötülerden daha kötü bir şey olarak tasvir edilmesi

B) Bilinçaltının derinliklerinde kaybolmaksızın saklanabilmesi

C) Bireyi içgüdüsel tepki vermeye zorlaması

D) Gerçek niyetini bir palyaço görüntüsünün altına gizlemesi

E) İnsanın bilinçaltındaki korkularını hatırlatması

39.-40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Gerçek dünyadaki somut durumların benzerlik ve farklılıklarından yola çıkılarak temel yönlerinin ortaya konmasıyla araştırmacılar tarafından inşa edilen kurgulara "ideal tipler" adı verilir. Bir ideal tip, dünyayı gözlemlemekte kullandığımız bir bakış açısına benzer. Örneğin demokrasi, siber suçlar, tüketim toplumu veya otoriteyle ilgili açıklayıcı önermeler sunmak için ideal tiplere başvurulabilir. Ancak bu kurguları oluşturmadaki amaç, olgunun bütün özelliklerini ortaya koymak değil, araştırmacıya açıklama ve karşılaştırma yapma veya varsayımlar kurma imkânı sağlayan yardımcı bir araç sunmaktır. İdeal tipler, araştırmacının incelediği olguyla ilgili gerçeğe ilişkin bazı problemleri ifade etmesine olanak sağlayan bir referans çerçevesidir. Bundan dolayı ideal tiplerin hiçbir suretle doğru veya yanlış olduğu ifade edilemez.

39. Bu parçaya göre ideal tiplerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Gündelik yaşamdaki olay ve olgulara ilişkin gözlemlerden doğar.

B) Kurgu olarak tasarlandığından sosyal gerçeklikle farklılık gösterebilir.

C) İşlevi konusunda araştırmacılar arasında görüş farklılıkları bulunmaktadır.

D) Sosyal olay ve olguları açıklamada kullanılabilecek örnek niteliğine sahiptir.

E) Araştırmacıların ele aldığı nesne hakkında fikir yürütmesine imkân sağlar.

40. Bu parçaya göre ideal tiplerin doğru veya yanlış olduğunun <u>söylenememesinin</u> nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) İdeal veya saf olan gerçek bilginin tam olarak gözlemlenememesi

B) Olgunun tam tanımına ulaştıktan sonra ideal olma özelliğini yitirmesi

C) Sosyal dünyayı tanımlayıcı özelliklerin bir bütünlük oluşturamaması

D) Gerçekliğin daha çok ana unsurlarını yansıtan bir sınır çiziyor olması

E) Olguları anlaşılır kılacak benzerlikleri belirlemede zorluk yaşanması

TÜRKÇE TESTİ BİTTİ.
SOSYAL BİLİMLER TESTİNE GEÇİNİZ.

2020 TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

YKS 1. OTURUM TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

27-06-2020

TÜRKÇE TESTİ

1. B
2. E
3. A
4. C
5. A
6. D
7. E
8. E
9. A
10. D
11. B
12. E
13. A
14. E
15. B
16. C
17. B
18. C
19. A
20. D
21. B
22. E
23. D
24. B
25. E
26. D
27. C
28. A
29. C
30. A
31. B
32. C
33. D
34. B
35. C
36. D
37. E
38. B
39. C
40. D

TÜRKÇE TESTİ

1. Bu testte 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Bu roman, okuruna ilk bakışta çok keyfî, çok dağınık görünebilir. Yazar ---- yazmış gibi. Oysa bu dağınık görünüşlü malzeme ---- bir şekilde toplanmış ve yapısal bir bütün meydana getirecek şekilde örülmüş.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) talep edileni - bilinçli

B) aklına geleni - titiz

C) akışın getirdiğini - ahenkli

D) kendinden bekleneni - tutarlı

E) uygun düşeni - aleni

2. Benim bu konudaki bilgilerim oldukça <u>yalın kat</u>; bir uzmanın sahip olduğu bilgi ve görgü derinliğinden gayet uzak.

Bu cümledeki altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Kendine yapılan bu haksızlığa oldukça ölçülü bir tavır ve olgunlukla karşılık verdi.

B) Bu şaşaalı davete, gösterişsiz bir kıyafetle katılarak herkese üstü kapalı bir mesaj vermişti.

C) Onun edebî yazıları, sığ konularda üstünkörü yazılmış karalamalar olarak eleştiriliyordu.

D) Evin dekorundaki ayrıntılar, dikkatini toplamasına engel olacak kadar abartılıydı.

E) Eserlerindeki sanatsal derinlik, sergiye gelen herkesi kendine hayran bırakıyordu.

3. Yorgunluk ve uykusuzluktan bitap hâlde göz kapaklarını kısarak saate baktı. Gün ağarmak üzereydi. Aklındakiler dağılır diye korktuğundan olsa gerek radyonun sesini kıstı. Başka şeyler düşünmeli dedi, kendi kendine. Mesela bu ay; lambayı idareli kullanmalı, yakacaktan da biraz kısmalıydı. Ne yapsa olmuyordu, en sonunda bıraktı kendini. Dünyanın yükünü sırtlanmış omuzlarını biraz kısarak eğreti oturduğu sandalyeden kalkıp pencereye doğru yöneldi.

Bu parçada "kısmak**" sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisine karşılık gelecek şekilde <u>kullanılmamıştır</u>?**

A) Biraz kapamak

B) Azaltmak, alçaltmak

C) Büzmek, daraltmak

D) Yatıştırmak

E) Eksiltmek, sınırlandırmak

4.
- **arka**: Zaman veya düşünce bakımından geçmiş.
- **başlamak**: Oluşmak, ortaya çıkmak, doğmak.
- **dert**: Kaygı.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "arka, başlamak, dert**" sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?**

A) Uyandığımız an, üçte birini arkada bırakmışızdır başlayan günün ve bundan sonraki derdimiz, önümüzdeki zaman dilimini nasıl geçireceğimizdir.

B) Güne mutlu başlamak ve yeni anılar biriktirmek gibi büyük bir derdi vardı, bu nedenle iyi hissedeceğini düşündüğü anların arkasına düşerdi.

C) Türlü dertlerle uğraştığı hastane günlerinde arkasında desteğini hissettiği ailesini yanına alıp yeni bir hayata başlamak için çabalıyordu.

D) Arkası bir türlü gelmeyen çelişkilerle yaşamak istemiyordu, yaz başlarken balkonda misafir ağırlayıp kâh gülmek kâh dertlerini paylaşmak istiyordu.

E) Evin arkasındaki bahçede kurulan sofrada dertlerden uzak, herkesin mutlu olduğu bir yaşama dair kurulan hayaller konuşulmaya başlandı.

5. (I) Avustralya'da yaşayan *Tetragonula carbonaria* türü arılar, balı üzüm tanesine benzeyen çanaklarda depoluyor; yavrularını ise sarmal şekilli kuluçka peteklerinde yetiştiriyor. (II) Bir mühendislik harikası olan bu kuluçka petekleri, birbirine bağlı yüzlerce gözden oluşan bir merdiveni andırıyor. (III) Zaman içinde gözlere, dışa ve yukarıya doğru sarmal yapı oluşturacak şekilde yenileri ekleniyor. (IV) Arıların petekleri oluştururken kullandıkları ana malzeme, bitki reçineleri ve bal mumu karışımından oluşuyor. (V) Kraliçe arı gözlere birer yumurta bırakıyor, işçi arılar da hemen gelip bu gözlerin üzerini kapatıyor.

Bu parçada yer alan numaralanmış cümlelerde *Tetragonula carbonaria*lar hakkında aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede, yaşadıkları yer ve üretim biçimlerinden söz edilmiştir.

B) II. cümlede, ürettikleri kuluçka peteklerine ilişkin öznel yargı kullanılmıştır.

C) III. cümlede, kuluçka peteklerine nasıl şekil verdiklerinden bahsedilmiştir.

D) IV. cümlede, kuluçka peteklerini hangi maddeden ürettiklerine işaret edilmiştir.

E) V. cümlede, aralarındaki iş bölümünün bal üretimi üzerindeki olumlu etkisine değinilmiştir.

6. I. Türkiye'de Türkçe müzik daha fazla dinleniyor ve reklam verenler daha çok Türkçe müzik yayını yapan radyoları tercih ediyor.

II. Türkiye'de yayın yapan radyo kanallarının çoğu yerli müzik yayını yaparken yabancı müzik yayını yapan kanal sayısı iki elin parmaklarını geçmiyor.

Numaralanmış I. cümle ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) II. cümlede belirtilen durumun gerekçesini açıklamaktadır.

B) II. cümlede ortaya konulan durumun koşulunu belirtmektedir.

C) II. cümledeki bilgileri farklı örnekler üzerinden değerlendirmektedir.

D) II. cümledeki açıklamayı çürütmek için yeni bir bilgi sunmaktadır.

E) II. cümlede yer alan açıklamayı karşılaştırmalı ele almaktadır.

7. Başarılı olmak için çıktığın yolda bir gözün başkalarının ne yaptığıyla ilgilenirse hedefine ulaşmak için kullanabileceğin tek gözün kalır.

Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Kişilerin kendilerini başkalarıyla kıyaslamaları, kendilerini tanımalarını engeller.

B) Kendi çaba ve çalışmalarına odaklanan kişiler, başarıya daha kolay ulaşır.

C) İnsanlar kendi yeteneklerini keşfettikleri ve geliştirdikleri ölçüde başarılı olur.

D) Başarılı olmak isteyen kişiler başkalarının ne düşündüğünü ön plana koymalıdır.

E) Başkalarından takdir görmek için sergilenen gayretler, gelecek başarıyı geciktirir.

8. İşte ben hep böyle garip mahzun,
Bir şey beklermişçesine yaşıyorum.
Bazen öyle günlerim oluyor ki Elâgözlüm,
Ne oldu, nasıl bitti şaşıyorum.
Bazı bilmem, gün nasıl başladığında,
Kayıp kayıp gidiyor dünya bıkkın bakışlarımdan.
Yaşıyorum, yaşıyorum da bitmiyor,
Bir tutam sakız oluyor ağzımda zaman.

Bu dizelerde aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünsüz yumuşaması
B) Ünlü düşmesi
C) Ünsüz düşmesi
D) Ünsüz benzeşmesi
E) Ünlü daralması

9. İnsan; daha güçlü canlılara karşı tek başına kendini koruyamaz, tek başına ihtiyaçlarını karşılayamaz dolayısıyla bir arada yaşamak tabii ve zaruridir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

A) Niteleme sıfatını niteleyen zarf

B) Yönelme durumuyla kullanılan edat

C) Yeterlilik bildiren olumsuz fiil

D) Üçüncü çoğul iyelik eki almış isim

E) Belirtme durumu eki almış zamir

10. (I) Süper kahramanların çizgi romanlarda güçlerine kavuşmaları, genellikle belli başlı şekillerde olmaktadır. (II) Bilinmeyen bir dünyadan ya da doğrudan uzaydan gelen insanüstü güçlere sahip süper kahramanlar, en yaygın bilinen örneklerdendir. (III) İkinci sıradakiler radyoaktif etki sonucu güçlerine kavuşan süper kahramanlardır. (IV) Radyoaktif bir hayvan tarafından ısırılan karakter, bir süper kahramana dönüşüp onu ısıran hayvanın özelliklerine sahip olur. (V) Başvurulan yöntemlerden bir diğeri de deney kazaları sonucu ortaya çıkan kahramanlardır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlenin öznesi, belirtili isim tamlamasıdır.

B) II. cümlenin öznesi, sıfat tamlamasıdır.

C) III. cümlenin yüklemi, sıfat tamlamasıdır.

D) IV. cümlenin öznesi, belirtisiz isim tamlamasıdır.

E) V. cümlenin yüklemi, sıfat tamlamasıdır.

11. (I) Halil İnalcık'ı diğer tarihçilerden ayıran önemli hususlardan biri, araştırmalarında tarih dışındaki beşerî bilimlerden de yararlanmasıydı. (II) Edebiyat, hukuk, sosyoloji, sosyal antropoloji, iktisat, İslamiyet ve siyaset bilimi; onun araştırmalarındaki temel alanlardandı. (III) İnalcık, hukuk ve sosyolojiyle çok genç yaşlarda tanıştı. (IV) Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi bünyesinde yapılan sınavı kazanarak bu kurumun öğrencisi oldu. (V) Daha sonra Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ne de kayıt yaptırarak eğitim hayatı yoğun bir tempoda devam etti.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışı yapılmıştır?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

12. Dünya'nın merkezine ulaşmak için binlerce kilometre içeri doğru yol almak gerekir. Merkeze doğru ilerlerken sıcaklık dayanamayacağımız kadar, yaklaşık altı bin derece, yükselir. Bu sebeple Dünya'nın merkezine gidip, orada araştırmalar yapıp dönmemiz kesinlikle mümkün değildir. Hatta bir makine, bir robot göndermemiz bile imkânsızdır. Çünkü göndereceğimiz robot basınç sebebiyle parçalanır, sıcaklıktan dolayı yanar.

Bu parçada virgülün aşağıdaki işlevlerinden hangisinin kullanımı <u>yoktur</u>?

A) Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelime gruplarının arasına konur.

B) Cümle içindeki ara sözleri ayırmak için ara sözlerin başına ve sonuna konur.

C) Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.

D) Uzun cümlelerde yüklemden uzak düşmüş olan özneyi belirtmek için konur.

E) Sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için konur.

13. Tramvay, <u>Galata Köprüsü</u> (I) üzerinden tarihî yarımadaya geçerek Sultanahmet'e vardığında sırasıyla iki farklı şehrin çehresine şahit olan yolcu, burada bir müddet beklemek zorunda kalacak. <u>Roma hipodromu</u> (II) olan <u>At Meydanı</u> (III) çevresindeki yapıların ışıltısı karşısında büyülenecek; üç devrin mabedi bin beş yüz yıllık <u>Ayasofya Camisi</u> (IV), etrafı süsleyen <u>Alman çeşmesi</u> (V) gibi anıtlar geçidinin ortasında başı dönecektir.

Bu parçada numaralanmış sözlerin hangisinin yazımı <u>yanlıştır</u>?

A) I B) II C) III D) IV E) V

14. Aşağıdaki cümlelerde yer alan birleşik sözcüklerden hangisinin yazımı <u>yanlıştır</u>?

A) Gezdiğimiz yerlerdeki nesnelerin üzerine, onların hakettiği heyecanı duymamızı sağlayacak sorular iliştirilmemişti.

B) Bütün bu güzellikler, onları göreceğim için kendimi ayrıcalıklı addetmeme rağmen bende kayıtsızlık uyandırıyordu.

C) Nehri ve vadiyi seyreden iki kişi o anda yalnızca doğayla değil, birbirleriyle kurdukları dostluğu da dönüştürmekteydi.

D) Bize hükmeden mutluluk arayışı ise bu arayışın dinamiklerini açığa çıkaran etkinliklerden biri seyahatlerimizdir.

E) Merak bazen uzun mesafeleri birleştiren küçük halkaların oluşturduğu, insanı cezbeden bir zincir gibidir.

15. (I) Uygar kayıtsızlık, kişinin diğeriyle göz göze gelmekten kaçınması veya onu hiç fark etmemiş gibi davranmasıdır. (II) Kişi; bakmadığı, işitmediği ve hepsinden önce çevredekilerin yaptıklarıyla ilgilenmediği havasını verecek bir tavır takınır. (III) Gözlemlemekten kendini alıkoyamayan bakışların karşılaşması ise iletişim kurmaya davettir, insanların gözünde görünmez kalma kararlılığından feragat etmeyi gerektirir. (IV) Çoğu zaman kalabalık olan sokaklarda sırf bir yerden başka bir yere gitmek bile her şeye dikkatle bakmayı, gözlemlemeyi gerektirir. (V) Bu nedenle göz teması kurulan insanları rahatsız ve tedirgin etmeden gözlemlemek gerekir, uygar kayıtsızlığın özü de budur.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

16. (I) Fotoğraf makinesi 1839'da Fox Talbot tarafından icat edildi. (II) Başlangıçta seçkinlerin kullanımına açık olan cihaz; 30 yıl gibi kısa bir süre sonra polis dosya kayıtları, savaş muhabirliği, aile albümleri ve kartpostallar için kullanılmaya başlandı. (III) Kullanım alanı hızla artan fotoğraf makinesinin halk için ucuz maliyetli üretilen ilk örneği, pazara 1888'de sürüldü. (IV) Kullanım olanaklarının böylesine artması, fotoğraf makinesinin toplumu çok derinden ve can alıcı bir biçimde etkileyeceğinin göstergesiydi. (V) Fotoğrafın, görünümlere gönderme yapmada en baskın ve en doğal yol olması, sanayileşmenin sonuçlarının alınmaya başlandığı dönemde gerçekleşti. (VI) Fotoğraf, her şeyi yakından gören tanık olarak dünyanın yerine o zaman geçti.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

17. Richard Strauss, bugünün orkestra repertuvarının demirbaşları arasında sayılan bir dizi senfonik şiirle ve opera alanındaki kalıcı eserle tanınan en önemli bestecilerdendir. Özellikle *Salome* adlı operası sansasyon yaratmış, sayısı yüz elliyi aşan *liet*leri ile bir şarkı ustası olarak müzik tarihindeki özgün yerini almıştır. Günümüz operaları hâlen onun zengin sahne çalışmalarından yararlanır. Gerek *liet*lerinde gerek görkemli orkestral eserlerinde lirik gücünü kuvvetle hissettiren Strauss, bugün de dünyanın önde gelen solistlerini mıknatıs gibi kendine çekmektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Benzetme
B) Öznellik
C) Tartışma
D) Örnekleme
E) Karşılaştırma

18. İlk Çağ'dan beri bilimi, bilimsel bilgiyi tek ve hakiki bilgi kaynağı olarak görenlerin yanı sıra bilimden kuşku duyma, onu özellikle yaşam pratiği açısından değersiz hatta zararlı sayma eğilimi de var olmuştur. ----. Yakın zamanlar göz önüne alındığında bunların genelde modern bilim ve teknolojinin neden olduğu çevre kirliliği, işsizlik gibi etkenlerle ortaya çıkan hoşnutsuzluklardan, kimi kültür ve uygarlıkların alternatif bilim anlayışından ve nihayet eleştirel teoriden kaynaklandığı söylenebilir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Her ne kadar bilimsel bilgiyi üreten, insanın kendisi de olsa o, üreticisinden bağımsız bir niteliğe sahiptir

B) Bilime karşı takınılan bu tavır boşuna değildir, arkasında toplum ve şartlara göre farklılaşan nedenler bulunmaktadır

C) Dikkatli bakıldığında burada birbirinden ayrı iki düşünce tarzının birleştiği ortak bir nokta görülebilmektedir

D) Bunun için gerçek bilimle sözde bilimi birbirinden ayırabilme; bilimsel yöntem ve bilginin kullanımına bağlıdır

E) Bilim felsefecileri bu noktada, bilimin yerini ve bilim ile insan ilişkisi içindeki işlevini doğru belirlemek zorundadır

19. Tiyatro ve sinemada, izleyicinin bütün dikkatinin sahneye ve perdeye yönelmesini sağlayacak bir yerleşim ve ışık düzeni vardır. Dikkatin dağılmaması için, geç gelenler salona alınmaz. Buna rağmen, en iyi koşullarda bile, bir filmin ancak %60'ının görülebildiği, %40 ayrıntının dikkatten kaçtığı saptanmıştır. Bu oranın, radyo ve televizyon yayınlarında daha da düştüğü kabul edilebilir. Çünkü radyo ve televizyon, genel olarak, günlük hayatın akışı içinde takip edildiği için kişi yayından zaman zaman kopar. ---- .

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Yetişkinlerin düz bir konuşmayı dikkatle dinleme süresinin, genel olarak radyoda beş dakika, televizyonda on dakika olduğu saptanmıştır

B) Ancak bunda senaryonun özgün veya çeviri olmasının yanında ses ve görüntü efektlerinin de etkisi vardır

C) Radyo ve televizyon dizilerinde bir sinema tekniği olan geriye dönüşlerle ayrıntıların pekiştirilmesindeki ana neden budur

D) Uzun süreli bir programı, oyunu veya filmi dikkatle izleme süresi yaş ve ilgiyle ilişkilendirilebilir

E) Kimi zaman çizgi filmler ve radyo oyunları gibi çocuklar için hazırlanmış programları yetişkinler de aynı ilgi ve dikkatle izleyebilir

20. Eleştirel düşüncenin bireyde oluşma ve gelişme aşamaları vardır. Sanatçının doğayı yansıtması, ideal güzellik anlayışını benimsemesi gibi sanat hakkındaki genel kabuller, eleştirel bakış için olgunluğa ulaşmada önemli bir basamaktır. Eleştirel düşüncenin ilk aşamalarını oluşturan bu yargıların ötesine geçemeyenler, çoğu zaman büyük sanatçıları ne beğenir ne de onların derinliklerine nüfuz edebilir.

Bu sözler aşağıdaki soruların hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Sanata yönelik farklı bakış açıları, eleştirel düşünmenin gelişmesine nasıl bir katkı sağlıyor?

B) Eleştirel bakışın oluşması için hangi yeterliklere sahip olunması gerekiyor?

C) Eleştirel düşüncenin oluşmasında ilk aşamadan sonra kişi hangi değerleri benimsiyor?

D) Bazı eleştirmenler önemli sanatçıların eserlerini anlamakta neden zorlanıyor?

E) Sanat eserlerinin kalıcı hâle gelmesinde eleştirmenler nasıl bir rol oynuyor?

21. Besin neofobisi -yeni besinleri denemeye karşı duyulan isteksizlik ve korku- hakkında yapılan bir araştırmada yaşları 4 ila 7 arasında değişen ikizlerin %72'sinin yeni besinleri denemekle ilgili isteksizliğinin genlerinden kaynaklandığı tespit edildi. Bu konuda yapılan önceki çalışmalarda da çocukların %78'inin, yetişkinlerin ise %69'unun genlerinin etkisiyle yeni besin denemekten kaçındığı görüldü. Araştırmaya katılan çocukların çevresel etkenler bağlamında yeni besinlere duydukları korkuyu azaltabilecekleri belirlendi. Bu konuda yetişkinlerin çocuklara örnek olması gerektiğini belirten uzmanlar; ebeveynlere evde yeni besinler denemeyi ve çocuklara farklı besin seçenekleri sunmayı öneriyor.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Ebeveynlerinin yeterli besin çeşitliliği sağladığı ve örnek olduğu çocuklar, yeni besinleri deneme eğilimindedir.

B) Yeni besinleri denemeyi reddeden çocukların tutumunu uygun çevresel koşulları sağlayarak değiştirmek mümkündür.

C) Çocukluk çağında başlayan yeni besinleri denemeyi reddetme, hayat kalitesini düşüren bir davranış bozukluğudur.

D) Yeni besinleri denemeyi reddetmeye yönelik çalışmalar, genetiğin etkisinin yaş ilerledikçe azaldığını göstermektedir.

E) Yeni besin denemeye yönelik ilgiyi artırmak isteyen ebeveynin, çocuğun kişilik özelliklerini dikkate alması gerekir.

22. Bir yayınevi tarafından yayımlanan kitap dizisinde, metinlerin kitap hâline dönüştürülmesine okurların da katılması istenir. Bu dizideki kitapların ön kapakları, okurlar tarafından tasarlanması için boş bırakılarak satışa sunulur. Kitap ile okur arasında kurulan bu yeni etkileşim alanı hızla kabul görmüş olacak ki okurlar tarafından yayınevine yüzlerce kapak tasarımı iletilir. Gönderilen kapak tasarımlarının seçilmiş örnekleri, yayınevinin *İnternet* sitesinde sergilenir. Böylece okurlar, eserlere kattıkları yorumu diğer okurlarla paylaşma fırsatı yakalar.

Bu parçada söz edilen yayınevi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Okurların kendi arasında etkileşimde bulunmalarına ortam sağladığına

B) Kitap üretim sürecine okuru dâhil eden bir uygulama gerçekleştirdiğine

C) Başlatmış olduğu uygulamanın okurlar tarafından ilgiyle karşılandığına

D) Okurların ortaya koyduğu fikirleri dikkate alıp değerlendirdiğine

E) Kullandığı yöntemin okur sayısını artırmada etkili sonuçlar verdiğine

23. Çoğu zaman, edebiyat yapıtlarındaki bireyselliğin yazardan kaynaklanan, yazarın bireyselliğinden yansıyan bir nitelik olduğunu öne sürenlere rastlarız. Öylesine köklü bir inanıştır ki bu, kesin doğruymuş gibi benimsenir. Derler ki edebiyat yapıtı, bir birey olan yazarın damgasını taşıdığı için bireyseldir; yazar biricik olduğu için yapıtı da biriciktir. İlk anda doğruymuş gibi görünen bu yargının, kesin olmak şöyle dursun, birçok edebiyat yapıtı için düpedüz yanlış olduğunu söyleyeceğim. Edebiyatta yapıtın bireyselliği ve biricikliği, yazarın bireyselliğine geri götürülebilen bir özellik değildir. Tersini savunmak, anonim halk edebiyatı ürünlerinin, ortaklaşa hazırlanmış yapıtların biricik olmadığı gülünçlüğüne düşmektir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada savunulanları destekler niteliktedir?

A) Unutulmaması gereken bir şey var ki bireysellik, özerklikle bağlantılı olmasının yanında göreli bir kavramdır.

B) Sanatçının kendi yaratıcılığıyla şekillendirdiği sözcüklerden oluşmuş bir yapıt, topluma mal edilemez.

C) Tarihsel, toplumsal ve dilsel açıklamalar edebî bir yapıt ortaya koyan kişinin biricikliğini zedelemez.

D) İster kimliği belli bir kişi isterse pek çok kişi tarafından üretilmiş olsun, biriciklik ancak yapıtın kendisindedir.

E) Biricikliğin ne anlama geldiğini öğrenmek için bireysel yapıtlarla anonim yapıtları karşılaştırmak gerekir.

24. Tüm zamanların en iyi bilim kurgu kitaplarından biri olarak kabul edilen ve başka dillerin yanı sıra Türkçeye de aktarılan *Zaman Yolculuğu* adlı roman, geçmişe yolculuk yapan bir zaman makinesine odaklanıyor. Eser; bir hayalin edebiyattan fiziğe, sinemadan gündelik hayatımıza uzanan olgunlaşma yolculuğunun öyküsünü anlatıyor. Ayrıca zamanın anlamına, bilince, belleğe, yaşama ve ölüme dair yepyeni bir dil yaratıyor.

Bu parçadan hareketle *Zaman Yolculuğu* romanı ile ilgili aşağıdakilerin hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Konusunu yansıtan bir isim taşıdığına

B) Farklı dillerde çevirisinin bulunduğuna

C) Kapsamlı bir içeriğe sahip olduğuna

D) Kendi türü içinde önemli bir yer edindiğine

E) Anlatımında nesnelliği ön planda tuttuğuna

25. "Mini beyin" olarak adlandırılan bir proje kapsamında pek çok ülkede farklı laboratuvarlarda tasarlanan insan beyinleri inceleniyor. Beyin organoidleri olarak adlandırılan bu yapılar, insan beyninin boyutlarından oldukça farklı. Kalem ucundaki silgi büyüklüğünde olan mini beyinler, kan damarları gibi kilit yapılar içermediği için büyüyemiyor. Araştırmacılar bu organoidlerin beyin gelişimi ve kusurlarıyla ilgili en karanlık sırları bile su yüzüne çıkarabileceğine inanıyor. Bu mini beyinler, sebebi bulunamayan çeşitli hastalıklara tedavi yöntemleri geliştirmek adına umut vadediyor.

Bu parçada "mini beyin**" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine <u>değinilmemiştir</u>?**

A) Hakkındaki çalışmaların nerelerde sürdürüldüğüne

B) İnsan beyninden hangi özellikleriyle ayrıldığına

C) Boyutunun aynı kalma gerekçesinin ne olduğuna

D) Araştırma sonuçlarının nasıl fayda sağlayabileceğine

E) Yapılan araştırmanın ne kadar süredir devam ettiğine

26. "İnsan kalbi, başkalarının duygularına ancak kendi tecrübeleri nispetinde açıktır." der yazar. Peki, insan kendi tecrübelerine yani onlardan bir şeyler öğrenmeye ne kadar açıktır? Kendinin farkında olduğu, kendisi üzerine düşünmeye katlandığı kadar...

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki düşünceyi destekler niteliktedir?

A) İnsanı anlamak; kendini tanımak, duyumsamak ve yorumlamaktan geçer.

B) İnsan toplumla etkileşim kurduğu ölçüde kendine yönelik farkındalık geliştirir.

C) Tecrübeleriyle arasına mesafe koyan insan, yeni deneyimlere açık olur.

D) İnsanın başkalarıyla özdeşim kurması, aynı deneyime ortak olmasına bağlıdır.

E) Topluma duyarlı insan, başkalarının düşüncelerine göre davranmaya meyillidir.

27. Orhan Veli'nin "Kitabe-i Seng-i Mezar"ını sevmemiz, onun, Süleyman Efendi'de, gelmiş geçmiş sayısız silik insanı, basit fakat ezelî dertleri içinde duymuş olmasındandır. Şiir, ister Sultan Süleyman'a ister Süleyman Efendi'ye yazılmış olsun sanat bakımından birdir. Şiirde asıl olan, şairin duyuşunun başka türlü söylenmesine imkân olmayacak tarzda kelimelerle kurulması ve benzersiz bir şiir iklimi yaratmasıdır.

Bu parçada şiirle ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisidir?

A) Kendinden önceki fikirlerin üzerine inşa edilebildiği ölçüde beğeni kazanır.

B) İnsanların paylaşmış olduğu duygu ve düşünceleri evrensel bir dille yansıtır.

C) Toplumun farklı kesimlerinin hislerini duyurabildiği takdirde geleceğe seslenir.

D) Konu ve üslup açısından yakaladığı başarı ölçüsünde şairini ölümsüz kılar.

E) İçerikten ziyade barındırdığı yeni ifade biçimleriyle bir özgünlük kazanır.

28. Ahmet Hamdi Tanpınar, *Beş Şehir* adlı eserine yeni bir şehir eklese bu kuşkusuz Paris olurdu. Tanpınar; Yahya Kemal'den, Proust'tan okuduğu bu şehre ancak İkinci Dünya Savaşı sonrasında gidebildi. Yazar için gecikmiş bu ziyaret, hayalindeki Paris ile karşılaştığı şehir arasında çatışmalara neden oldu. Tanpınar için düş kırıklıklarıyla dolu bu seyahatin izlerine, bazı deneme ve mektuplarında rastlanır. Yazarın İstanbul'u, kişisel tarihine dönerek arşınlamasına benzer biçimde Paris'i de kendi soyut tasarımlarındaki hâliyle görmeye çalıştığı ama gerçekte gördükleri karşısında şehre dair bu zihinsel kabulleri terk ederek yepyeni bir çatı, daha derin bir temel arayışına girdiği anlaşılıyor.

Bu parçadan hareketle Ahmet Hamdi Tanpınar ile ilgili aşağıdakilerin hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Hayalindeki Paris'i, başkalarının anıları ile edebî eserlerinden hareketle biçimlendirdiği

B) İstanbul'u, edebiyatla iç içe oluşan hayallerden çok somut deneyimleriyle yorumladığı

C) Paris'e dair izlenimlerinin zaman zaman çeşitli türlerdeki eserlerinde yer aldığı

D) İstanbul ve Paris'in, edebî yaşamında belirli bir yer edinen şehirler arasında olduğu

E) Paris değerlendirmelerinde başlangıçtaki beklentilerin zamanla değişim gösterdiği

29. Neil Postman, *Televizyon: Öldüren Eğlence* adlı kitabında televizyonun eğlenceyi amaç edinmesini eleştirir ve bu eleştirisini temellendirmek adına o ünlü "Biçim, içeriği dışlar." ifadesini kullanır. Postman'a göre televizyon, sürekli eğlenen bir toplum inşa eder ve toplum içerisinde sorun olabilecek her şeyi eğlenceye indirger. Böylelikle televizyon, karşısında kendimizi ölesiye eğlendirmek dışında bir şey yapmadığımız bir kutuya dönüşür.

Bu parçaya göre Neil Postman'ın televizyona yönelik eleştirisi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toplumsal değerlerin reddedilmesine yönelik içerikler üretmesi

B) Bireylerin kendisi ve dış dünya arasında ayrım yapmasını engellemesi

C) İçerikte ele alınan konuları, bireyleri eğlendirme amacı güderek sunması

D) Toplumda huzuru sağlamak için bireyleri eğlendirmeyi amaç edinmesi

E) Toplumu yansıtmayan içeriklerinin bireyi kendine yabancılaştırması

30. **Aşağıdaki parçalardan hangisi "**İyi bir yazar şüphesiz, insan psikolojisini çok iyi bilmeli, karakterlerini önce kendisi anlamalıdır.**" düşüncesine uzak düşmektedir?**

A) Ed Catmull'un *Yaratıcılık*'ına biyografimsi denmesinin sebebi, kendi çocukluğunu anlatıyor gibi görünse de aslında herkesin çocukluğundan bahsetmesidir. Karakterlerini o kadar içten tanıtıyor ki onlarla bir arada yaşıyor gibi hissediyoruz.

B) *Şanzelize Düğün Salonu* adlı eserinde Tarık Tufan, bir karakterine isim vermeyerek onun hayatındaki bocalamalara dikkat çekmek istiyor. Okurlardan kendi içsel dünyalarına göre karaktere isim koymalarını bekliyor.

C) *Olasılıksız* ve *Empati*'nin yazarı Fawer, son kitabıyla da başarıyı yakalamış görünüyor. Kahramanının zihnini ve duygularını ters yüz ederek çıktığı maceranın masalsı bir zeminden yükselmesi ağızda güzel bir tat bırakıyor.

D) Nobel ödüllü yazar Saramago'nun eseri *Körlük*, umutsuz ama insana cesaret aşılayan romanlardan biri. Kitabın başarısı, bir döneme bağlı kalmadan insanı hem tarihsel derinlikte hem de kendi psikolojisinin diplerine inerek analiz etmesinde yatıyor.

E) Nahid Sıtkı Örik'in *Kıskanmak*'la yakaladığı başarı, insan ruhunun derinliklerinde gördüklerini gün yüzüne çıkarabilmesinde yatar. Çünkü yazar, kahramanını önce bağrına basmış, ondan sonra okurun karşısına çıkarmıştır.

31. Çocuk genellikle yaptığı işin engellenmesi veya sevdiği oyuncağın elinden alınması gibi somut, yetişkin ise daha çok toplumsal veya mesleki haksızlıklar gibi soyut nedenlerle öfkelenir. Çocukla yetişkin arasında bulunan ergen için hem somut hem soyut her türlü kışkırtma öfkeye yol açabilir. Öfkenin dış görünümü çocuksu (bağırma, ayaklarını yere vurma, şiddetli ağlama) ve yetişkince (kaba sözler, ince alaylar) olabilir. Ergenlerin zekâ düzeyi ile heyecanı ifade biçimleri üzerine yapılan bir araştırmada doğrudan doğruya öfkeye yol açan nedene karşı tepki göstermenin zekâ göstergesi olduğu bulunmuştur. Görece düşük zekâya sahip olanlar, öfkeyi sorumlu olmayan dış etkenlere aktarma eğilimindedir. Öfkeden doğan engellenme tepkisinin konuyla ilgisiz kişilere yansıtılması ergenlikte sürüyorsa belirli bir zihinsel olgunlaşma gecikmesi akla gelir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Ergenin zekâ seviyesi arttıkça öfke duygusunun dışa vurumunda azalma gözlemlenir.

B) Ergenlikte öfke duygusunun ifadesi, konuşma veya beden aracılığıyla gerçekleşebilir.

C) Engellenme tepkisini sorumlu olmayan kişilere yöneltme, çocuklardan beklenen bir harekettir.

D) Ergenler çocukluk ruh hâlini tamamen bırakmamış olsa da belirli bir olgunluğa sahiptir.

E) Ergenlik, çocukluğun ve yetişkinliğin öfke nedenlerinin bir arada bulunduğu bir dönemdir.

32. Aşağıdaki parçalardan hangisi "Bir insan, doğuştan yeteneği düşük olduğu bir alanda başarılı olabilir mi?**" sorusuna cevap vermektedir?**

A) Zekâ, sahibini şımartan hoş bir aroma gibidir. Zekâsına güvenerek çalışmaya gerek duymadan ömrünü geçiren insanlar tanıyorum. Bu kişiler, kalıtsal özellikleri sayesinde bir alanda başarılı olmakla yetinirken çok daha başarılı olabilecekleri alanları gözden kaçırıyor.

B) Beynin kendini değiştirebilmesiyle ilgili çalışmalar, onun bir alana yoğunlaştığında başarılı olmasını sağlayan beceriler kazanabildiğini gösteriyor. Sporcuların zamanla kaslarını güçlendirmesi gibi beyin de yeni nöral bağlantılar kurarak kendini geliştirebiliyor.

C) Zekâ testleri aklın sihirli bir göstergesi olmaktan ziyade belli bir tür testi çözme becerisini ölçen araçlardır. Testte başarılı olan kişilerin yeteneklerinin yüksek olduğu değil, sorulara cevap verme konusunda diğerlerinden daha iyi eğitim aldığı söylenebilir.

D) Bireysel farklılıklar üzerine yapılan çalışmalar, daha önce göz önüne alınmamış olguların araştırılmasına öncülük ediyor. Hepimizin günlük hayatta "Babası ve annesi yetenekli, elbette yetenekli olacak çocuk!" demesi, bu araştırmalarla bilimsel olarak kanıtlanıyor.

E) Herkes kendi belleğini geliştirmeyi öğrenebilir ama her şeyi hatırlar diye bir kural yok. İnsan beyni kendinden beklenen davranışları yerine getirmeye odaklanır ama tersi de olabilir. Örneğin hatırlamak istediği bir olayı unuturken unutmak istediklerini hatırlayabilir.

33. **Gazeteci:** Denizin renginin mavi olduğunu söyleyen genç dostunuza niçin şiir yazmayı bırakmasını salık verdiniz?

Şair: Deniz mavi olduğu için.

Gazeteci: Aynı sözleri söyleyen bir ressam olsaydı yanıtınız yine aynı mı olacaktı?

Şair: Bir ressama denizin rengini sormazdım ki. Olsa olsa dalgaların sesini betimlemesini isterdim ondan.

Aşağıdaki yargılardan hangisinin bu diyalogdaki şairin sanat anlayışıyla örtüştüğü söylenebilir?

A) Bir eserin sanatsal bir nitelik taşıdığını anlamanın en kolay yolu, onun gerçekliği olduğu gibi yansıtabilmesinden geçer.

B) Bence sanatın amacı, sözcükler veya görsel tablolar aracılığıyla karşısındaki kişiyi duygusal bir ruh hâline taşıyabilmektir.

C) Sanatın işlevinin, ele aldığı gerçekliği bir başka düzleme taşıyarak onu dönüştürebilmesinde saklı olduğunu düşünüyorum.

D) Sanatın; işlediği herhangi bir gerçeklik veya nesneyi, onları kuşatan sınırlar içinde resmedebildiği ölçüde başarılı olacağına inanıyorum.

E) Şiir, resim veya sanatın diğer alanları, insani gerçeklik karşısında bir ayna olmayı başarabilirse asıl hedefine ulaşmış sayılır.

34. Sanatın önemli bir dalı olan sinema, kitle iletişim aracı olarak kültürün gelişmesine katkıda bulunurken insanları bilgilendirir, eğlendirir ve onların bakış açılarını geliştirir. Sinema; kendisinden önce var olan edebiyat, resim, müzik, tiyatro, heykel, dans gibi sanat dallarının hepsiyle iç içedir. Ancak sinema, en güçlü bağını edebiyatla kurar ve ortaya çıktığı andan beri edebiyattan beslenir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

A) Sinema, insanı eğlendirmede diğer sanat dallarından daha başarılı olmuştur.

B) Edebiyat, sinemaya diğer sanat dallarından daha fazla katkıda bulunmuştur.

C) Bireylerin bilgi edinmesinde sinema ve edebiyat temel iletişim aracı olmuştur.

D) Resim, heykel, tiyatro, dans gibi sanat dalları sinemanın temelini oluşturmuştur.

E) Edebî eser uyarlamaları, sinema kültürünün yaygınlaşmasını sağlamıştır.

35-36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bencillik sanıldığının aksine kişinin dilediği gibi yaşaması değil, başkalarından kendi istediği gibi yaşamalarını talep etmektir. Bencil insanlar, bıkmadan usanmadan kendi yaşam alanı içinde mutlak bir tip monotonluğu yaratmayı hedefler. Onlar aslında sürekli kendi doğruları, kabulleriyle kendileri için makul olan çıkarımlarla inşa ettikleri bir zindanda yaşarlar ve sizi de bir şekilde orada yaşamaya mecbur bırakmak isterler. Üstelik buna direnç gösterenleri yargılar, ötekileştirir ve onlara karşı olumsuz tutum geliştirirler. Daha da önemlisi bencil insanlar var olabilmek ve benliklerini tamamlamak için diğer insanların benliklerini tüketmeyi maharet sayarlar. Bu yüzden bencilliğin en önemli aracı sürekli başka insanların hayatlarına ilişmek, her fırsatta onlara müdahale etmektir; doğrusu senin bildiğin gibi değil, benim istediğim gibi olmalı diyebilmek için.

35. Bu parçada "zindanda yaşamak**" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Kendi iç dünyasının sınırlarının farkında olmak

B) İnsanların kişisel alanlarını önemsemeden yaşamak

C) Kendini var ettiği dar alanda yaptırımlar uygulamak

D) Aşina veya yatkın olduğu sınırlar içinde kalmak

E) Kendine sunulan zorunlu alanda hayatını sürdürmek

36. Bu parçadan hareketle bencil insanlarla ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) İlişkilerinde diğer insanları gerçek kimliklerinden uzaklaştırarak onların kendilerine yaklaşmasını sağlarlar.

B) Tüm insanların aslında özünde bencil olduğu ve değişime direnç gösterebileceği fikrini savunurlar.

C) Kendi çıkarlarını gerçekleştirmeye odaklandıklarından toplumun beklentilerini karşılamakta zorlanırlar.

D) Hayata kendi pencerelerinden baktıklarından başkalarının dünyasında olup bitenleri fark etmezler.

E) Mutlak doğrunun varlığına inanmadıklarından kendi fikirlerinin doğruluğu konusunda ısrar etmezler.

37-38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İnsan, duygusal bir varlıktır ama duygularını ifade edebilme konusunda yeterince başarılı değildir. Özellikle toplum içinde duygularını dile getirmenin bir zayıflık göstergesi olarak algılanması, bu durumun önemli bir nedenidir. Bu tür toplumsal kabullerden dolayı ne duygularımıza kulak vermeyi öğrenebiliriz ne de onları nasıl ifade edebileceğimizi. Üstelik duygularımızın sesini duymak yerine onları inkâr edip bastırmayı maharet olarak görürüz. Sevdiğimiz insanlara sevgimizi ifade edemeyişimizin nedeni de budur.
En son ne zaman bir sevdiğinize olan duygularınızı dile getirdiniz? Şurası bir gerçek ki çoğumuz yaşadığımız olayların bizde bıraktığı duygusal izleri yok sayıp bildiğimiz, tamamen irademizden bağımsız olarak çocukluktan beri öğrendiğimiz belirli kalıplara göre tepkiler veririz. Oysa duyguları bastırmak onları yok etmez, onları yok saymak da sizi daha güçlü kılmaz. Geç kalmış sayılmazsınız, duygularınızı inkâr etmeyin, ifade edin. Onlar sizin duygularınız, bırakın konuşsunlar.

37. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Duyguları yadsımak, insanın kendi varlık amacını reddetmesi sonucunu doğurur.

B) Duygu dilinin öznelliği, duyguların toplumsal hayatın temeli olmasını engeller.

C) İnsanın duygusallık derecesi, yaşadığı toplumun kabullerinden bağımsızdır.

D) Duyguları gizleme eğilimi, farkında olmadan geliştirilen bir davranış biçimidir.

E) İnsan, hislerini içinde yaşayarak çevresindeki kişilerin dayatmalarından kurtulur.

38. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi duygularımızı inkâr etmemizin nedenlerinden biri <u>değildir</u>?

A) Akılcı davranış biçimlerinin daha doğru olduğuna dair inancımız

B) Karşımızdakine duygularımızı dile getirme konusundaki yetersizliğimiz

C) Alışık olduğumuz toplumsal değerlere göre hareket etme eğilimimiz

D) Duygularımıza göre hareket etmenin güçsüzlük olduğuna dair düşüncemiz

E) Kodlanmış davranış biçimlerinin dışına çıkmamaya yönelik tercihimiz

39-40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Evrenin doğasıyla ilgili konuşmak, başlangıcı ve sonunun olup olmadığını tartışabilmek için kuramlara ihtiyacımız vardır. Kuramlar, evrenin sınırlı bir bölümünden hareketle gözlemlerimize dayanarak oluşturduğumuz kurallar dizisidir. Bana göre kuramlar birer varsayım olmaları bakımından değişkenlik gösterir, tamamen doğru olduklarını asla kanıtlayamazsınız. Kanıtlama amacıyla yaptığınız deneylerin sonuçları kuramla ne kadar uyumlu çıkarsa çıksın bir sonraki sonucun kuramla çelişmeyeceğinden emin olamazsınız. Ayrıca kuramın kestirimleriyle çelişen tek gözlemle bile kuramı çürütebilirsiniz. Yeni deneylerin tahminlerle uyuştuğu gözlemlendikçe kuram ayakta kaldığı için ona olan güvenimiz artar ancak kuramla çelişen yeni bir gözlem, o kuramı bir kenara atmamızı veya değiştirmemizi gerektirir.

39. Bu parçada kuramla ilgili aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Hangi durumlarda gereksinim duyulduğuna

B) Gündelik yaşama nasıl yön verdiğine

C) Nasıl bir süreç sonunda ortaya çıktığına

D) Neden bir varsayım olarak görüldüğüne

E) Değiştirilmesini gerektirecek durumlara

40. Aşağıdaki örneklerden hangisinin bu parçada anlatılanlara göre geçerliğini yitirmesi beklenir?

A) Tüm evrenin dört ana unsur olan toprak, hava, ateş ve sudan oluştuğunu ileri süren Empedokles'in fikrinin geleceğe dair bir tahmin yapmak için kullanılamaması

B) Newton'ın cisimlerin kütlesel nicelikleriyle ilişkili kütle çekim yasasının karmaşık bir modele dayanması sebebiyle sınırlı sayıda çalışmada uygulanabilmesi

C) Aristoteles'in ağır bir cismin hafif olan cisimden daha hızlı düşmesi gerektiği fikrine karşın yapılan deneylerde farklı ağırlıktaki cisimlerin aynı hızda düştüğünün tespit edilmesi

D) Dünya'nın, Jüpiter'in yörüngesine yaklaştığı ve ondan uzaklaştığı zamanları gözlemleyerek kaydeden Roemer'in ışığın sonlu bir hızla gittiğini bilimsel bir dille kaydetmemesi

E) Boş uzayda uçsuz bucaksız pek çok galaksinin olduğunu keşfeden Hubble'ın gözlemlerini gerçekleştirirken dolaylı ölçüm yöntemlerini kullanmak zorunda kalması

TÜRKÇE TESTİ BİTTİ.
SOSYAL BİLİMLER TESTİNE GEÇİNİZ.

2021 TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

YKS 1. OTURUM TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

26-06-2021

TÜRKÇE TESTİ

1. B
2. C
3. D
4. A
5. E
6. A
7. B
8. C
9. D
10. D
11. E
12. D
13. E
14. A
15. D
16. D
17. C
18. B
19. C
20. D
21. B
22. E
23. D
24. E
25. E
26. A
27. E
28. B
29. C
30. B
31. A
32. B
33. C
34. B
35. D
36. A
37. D
38. A
39. B
40. C

TÜRKÇE TESTİ

1. Bu testte 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. XII. yüzyılda gözlüğün bulunması, sadece görme kusurlarını ---- kalmadı aynı zamanda insanların doğuştan getirdiği ya da zamanla oluşan tahribatları ---- gerektiği inancını da yıktı.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

A) gidermekle - kabullenmeleri

B) somutlaştırmakla - onaylamaları

C) görmezden gelmekle - benimsemeleri

D) aramakla - düzeltmeleri

E) ortaya koymakla - iyileştirmeleri

2. Empati başkasının duygularına eşlik etmektir; birlikte ya da aynı şekilde veya bir kişinin diğeri sayesinde hissetmesi, duyması, etkilenmesidir. Bu, kuşkusuz başka bir boyuta taşıyabilir insanı çünkü kısmen de olsa "ben"in hapishanesinden çıkmayı gerektirir. Geriye, kimle empati kurulduğunu bilmek kalır. Başkasının öfkesine katılmak, öfkeli olmak; başkasının mutluluğuna katılmak, mutlu olmaktır.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Başkalarının duygularını anlama çabasında olmak

B) Kendi sınırlarının dışındaki hayatları anlamak

C) Farklı bakış açılarına karşı ön yargıları kırmak

D) Kendisi dışındaki insanların hayatlarına öykünmek

E) Diğerlerinin beklentileri karşısında duyarsızlaşmak

3. Özellikle nezle veya grip olduğumuzda gündüz saatlerinde görece (I) (genellikle) daha iyi hissederken gece olduğunda hastalık belirtilerini (II) (göstergelerini) daha şiddetli hissederiz. Bunun nedeni, vücudun bağışıklık sisteminin belli bir düzen (III) (uyum) içinde olmasıdır. Gün boyunca (IV) (süresince) vücudu savunan bağışıklık sistemi aktifken (V) (çalışırken) geceleri dinlenmeye geçer ve hücresel savunma azalır.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerden hangisinin anlamı, ayraç içinde verilenle uyuşmamaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

4. Füruzan'ın hikâyeciliğinde eleştirmenlerce zayıf bulunan yanlardan biri yeknesak karakter üretimidir. Her hikâyesinde belli çevrelerde karşılaşılabilecek birkaç tipi anlatması ve bunların dışına çıkmaması bu eleştiriye dayanak gösterilebilir.

Bu parçada altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

A) Bir yazarın eserlerindeki olağanüstü karakterleri beğenmişsek yazarın sonraki eserlerinde de aynı karakterleri arama eğilimine gireriz.

B) Eleştirmenin en büyük yetkinliği, sanat eserine dair teknik unsurları bilmekten de öte gerçek sanatı tanıyabilmesi ve tek anlamlılığa hapsolmamasıdır.

C) Eserlerinin geneline hâkim olan temalar, ilk başta tekdüzelik hissi oluştursa da bir araya geldiklerinde bir bütünün parçalarını andırır.

D) Deneme yazarları, hayal kurdukları için mi daha sonsuz bir evrene sahiptir yoksa öğrendiklerini özgün düşünce dünyalarına aktarabildikleri için mi?

E) Edebî eserdeki karakterin hayatın normal akışı içinde sıradan bir görüntüye bürünmesi yerine evrensel bir kimlikle donatılması onu belirli bir tip hâline getirir.

5.
- Çikolata tüketiminin faydaları nelerdir?
- Çikolata tüketiminin etkileri hangi yaş grubunda daha belirgindir?
- Çikolata gibi besinleri sevmenin temel nedeni nedir?
- Çikolata kişilerin hayata bakış açılarını nasıl etkilemektedir?

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili <u>değildir</u>?

A) Kimi insanların çikolata, cips gibi yağlı yiyecekleri; kimilerinin ise karnabahar, brokoli gibi sebzeleri sevmesinin arkasında yatan unsurun genetik faktörler olduğu ortaya konmuştur.

B) Her gün bir parça çikolata yiyenlerin, hiç çikolata yemeyen ya da çok fazla yiyenlere göre olaylara daha pozitif yaklaştığı saptanmıştır.

C) Yetişkin kişilerde, sanılanın aksine, çikolatanın tadını; kadınların erkeklere göre daha az sevdiği tespit edilmiştir.

D) Çikolata gibi yiyecekler, ergenlerde serotonin salgılanmasını çocuklara göre daha fazla sağladığı için bu besinleri tüketen ergenlerin çocuklara göre daha mutlu olduğu belirlenmiştir.

E) Çikolatanın ham maddesi olan kakaonun boğazdaki sinir uçlarında bir tabaka yarattığı ve bu tabakanın, sinirlerin tahriş olmasını engellediği ifade edilmiştir.

6. Başkalarını memnun etmek için çalışırsan fark edilemezsin fakat kendini memnun etmek için yaptığın şeylerin birinin ilgisini çekme şansı vardır.

Aşağıdakilerin hangisi bu cümlede anlatılmak istenenle anlamca aynı doğrultudadır?

A) Hedefe başkalarının fikirlerine aldırmadan ilerleyenler başarıya ulaşmada güçlük çeker.

B) Özgünlük, dış dünyadan etkilenmek yerine öz benliğini ön plana çıkarmayı gerekli kılar.

C) İnsanlar kendi çıkarlarına uygun gördükleri şeyleri daha kolay benimseme eğilimindedir.

D) Kendini gerçekleştirme yolunda atılan adımlar, toplumda yer edinme ihtimalini artırır.

E) Toplumu tatmin etmek için verilen her taviz en başta kişinin başarısını gölgeler.

7. (I) İkinci Dünya Savaşı sonrası pek çok Avrupa ülkesinin şehirleri bir enkaz panoramasından ibaretti. (II) Öyle ki sadece Almanya'da savaş sonrası inşa edilen birçok devasa binanın molozu, yıllarca bu enkazın içinden alınmıştı. (III) Savaş sonrasında Batı'da gelişerek savaşın sonuçlarıyla yüzleşen edebiyat ise "enkaz/moloz edebiyatı" diye adlandırıldı. (IV) Sonuçlarına eleştirel biçimde bakarak savaşın mantığını tepetaklak eden bu edebiyatın, enkaz edebiyatı diye anılması yerindeydi. (V) Zira bu savaş aynı zamanda Batı'da uygarlığın şafağına olan inancın da yıkılışını simgeledi.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerin hangisi <u>yanlıştır</u>?

A) I. cümlede savaşın ardından Avrupa kentlerinin görünümü betimlenmiştir.

B) II. cümlede yıkımın etkisini anlatmak için örneklemeden yararlanılmıştır.

C) III. cümlede savaş sonrası edebiyata verilen isim gerekçesiyle açıklanmıştır.

D) IV. cümlede bu dönem edebiyatının ismiyle içeriğinin tutarlığı vurgulanmıştır.

E) V. cümlede savaşın Batı toplumu için anlamı belirtilirken mecaza başvurulmuştur.

8. Trenin son vagonuna gelene kadar bir sonraki vagonda nelerle karşılaşılacağı ile ilgili merak ve beklentiler yaşamın sürükleyici güçlerindendir; tıpkı heyecanlı bir film izlemek gibi. Son vagon, yolculuğa dair beklentilerin de sonudur; heyecan diner ve deneyimlenmemiş duygulardan uzaklaşılır.

Bu parçada aşağıdaki durum eklerinden hangisi <u>yoktur</u>?

A) İlgi B) Ayrılma C) Yönelme

D) Bulunma E) Belirtme

9. Ahmet Hamdi Tanpınar, ilk baskısı 1946'da yayımlanan *Beş Şehir* denemesinin asıl (I) konusunun hayatımızda kaybolan şeylerin ardından duyulan üzüntü ile yeniye karşı (II) beslenen özlem olduğunu söyler. Sadece milletlerin değil bireyin asıl manasını maziyle tanımlayabileceğini düşünen yazara göre mazi, daima (III) vardır. Kendimiz olabilmek için maziyle hesaplaşmaya mecburuz. İşte *Beş Şehir* böyle (IV) bir mecburiyetin sesidir.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

A) Sıfat - zarf - edat - zarf

B) Sıfat - edat - zarf - sıfat

C) İsim - edat - sıfat - zamir

D) İsim - zarf - zarf - edat

E) Zamir - sıfat - zarf - bağlaç

10. Vücudumuzdaki proteinlerin üçte birini oluşturan kolajen ----.

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi "özne - zarf tümleci - belirtisiz nesne - yüklem" **şeklinde olur?**

A) aynı zamanda bilinen en sağlam malzemelerden biridir

B) başta kemik ve deri olmak üzere tüm dokularda bulunur

C) genç ve pürüzsüz bir cilde sahip olmamıza yardımcı olur

D) bulunduğu dokudaki işlevine göre karmaşık yapılar ortaya çıkarır

E) hayli uzun ömürlü olmakla birlikte belli bir yaşam süresine sahiptir

11. (I) Kendimi eski mahallemin Arnavut kaldırımlarında çocukluğumu ararken buluverdim geçenlerde. (II) Bahçelerinde saklambaç oynadığım evlerin bakımsız, hüzünlü hâllerine bakarken saçılıverdi birden etrafa anılarım. (III) Limon sarısı gibi görünen eskiliğin yüzü, sadece bakımsızlıktan ibaret değildi elbette. (IV) Benim zihnimdeki eskilik: Duvarlarda çiviler, lekeler, paslanmış salça kutusundan saksılar... (V) Yoğurtçuya karşı pencereden seslenen Fatma teyzemin nidalarının yokluğu da eskitmişti bu evleri.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Oldum olası (I) kendime çekidüzen (II) vermeyi hiç bilmem. Sakal bir karış, saçlar öylesine, günlerce dolaştığım olur. Bir Mehmet Bey vardı, komşumuz. Tanışır, konuşurdum ama adımı hiç merak etmemiş mi yoksa unutumuvermiş (III), nedir? Bir gün benim için "Hani, saçı sakalı (IV) akar gibi bir adam geliyor buraya, o işte!" demiş. Üstüme başıma özen göstermeyi beceremem. Çoraplarım hep düşer, yakamla boyun bağımın (V) biri bir yanda diğeri bir yanda.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

13. İri gövdesi güneşte devasa bir petek gibi ışıldayan palmiyenin yaprakları altında üç kadın oturuyor (I) Fatma Aliye, Halide Edip, Samiha Ayverdi (II) Uzaktan güçlükle işitebildiğim sesleri, vecd hâlinde kovanlarına girip çıkan bal arılarının seslerini andırıyor (III) Ne etrafta onları sezen bir baş var ne de onlarda etrafla ilgilenen bir telaş (IV) İki ayrı zaman, aynı tarihî konağın avlusunda akıyor biteviye (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangisine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

A) I B) II C) III D) IV E) V

14.
- Kendinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul, teşvik bildiren kelimelerden sonra konur.
- Tırnak içinde olmayan alıntı cümlelerden sonra konur.
- Anlamı güçlendirmek için tekrarlanan kelimeler arasına konur.
- Metin içinde art arda gelen zarf-fiil eki almış kelimelerden sonra konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisi, virgülün kullanımıyla ilgili bu bilgilerden birine örnek <u>gösterilemez</u>?

A) Benim de söyleyeceklerim vardı elbet sana ama gözlerine bakmakla yetinmeyi bildim, dedi usulca.

B) Haydi, biraz da sen tutun rengârenk kanatlı yaban kuşlarının çıkardığı umut rüzgârına.

C) Hayatta neyin önemli olduğunu anlamak için arkama dönüp bakıyorum ki iyilik, iyilik, hep iyilik.

D) O, bundan yıllar önce her şeyi arkasında bırakıp yeni bir şehre taşındığında kalbindeki aşkı da yitirmişti.

E) İnsan kendini sevip, yaptığı hatalardan ders çıkardıkça içindeki olgunlaşma hissi de tüm benliğini kaplar.

15. (I) Her toplumda kuşaklar arasında yinelemeler ve bunun karşısındaki değişimlerden oluşan bir karşıtlık örülür. (II) Eskiler ile bugünküler kavgası şu veya bu biçimde, açıkça ya da sessizce tekrarlanır. (III) Ne kadar tarihsel çağ varsa o kadar modern dönem olduğu söylenir. (IV) Yine de birkaçı dışında hiçbir toplum gerçekte kendini modern olarak adlandırmamıştır. (V) Modernlik yalnızca zamanın geçişinin bir sonucuysa kendini modern olarak adlandırmak, modernliği çok çabuk yitirmeye razı olmak demektir. (VI) Her şeyin izini silip yok eden kaçınılmaz kültürel erozyonlar, bugün modern toplum dediğimiz bizlerin adını da bir gün yok edecektir.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

16. I. Roket kullanmadan uzay deneyimi yaşamak isteyen Eustace, basınçlı bir uzay kıyafeti giymişti ve ince bir polietilen balonun altına asılıydı.

II. İlkin gevşek bir dörtgen hâlinde göğe doğru yükseldi sonra pürüzsüz ve şişkin bir damla biçimi aldı.

III. Eustace hedefine yani gezegen yüzeyinden 25 mil yüksekliğe ulaştığında ise balon; futbol stadı büyüklüğünde, ışıl ışıl parlayan, kusursuz bir küreye dönüştü.

IV. Balon göğe sorunsuzca yükselirken içindeki helyum gazı genişlemeye başladı ve kat ettiği her mesafede balonun şekli değişti.

V. Geçtiğimiz ay 57 yaşındaki Alan Eustace, kayış gıcırtısı dışında hiçbir ses çıkarmadan New Mexico Çölü'nden gökyüzüne doğru hareket etti.

Yukarıda numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında hangisi <u>baştan üçüncü</u> olur?

A) I B) II C) III D) IV E) V

17. (I) Yirminci yüzyıl, dünya kaynaklarını paylaşmak için çıkmış savaşlarla ve bu savaşların birbirinden uzaklaştırdığı toplumlarla tarihteki yerini alıyor. (II) Yirmi birinci yüzyılda gelişen sanat ve iletişim olanakları sayesinde artık dilleri, giyimleri, dünya görüşleri farklı bireyler tahmin edilemeyen ortamlarda karşılaşıyor. (III) Bu imkânlar, insanlara farklı mekânlarda sanat aracılığıyla "öteki"ni tanıma fırsatı sunuyor. (IV) Yönetmen Isabel Coixet, bu buluşma ortamlarını ve farklı kökenden gelen insanların bir aradalığını sinema diliyle anlatıyor. (V) Böylelikle insanlar arasındaki mekânsal ve düşünsel ayrım, sinema aracılığıyla bulanık hâle gelmiş oluyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

18. ----. Başka bir deyişle kitap yazmaya başlamak önemlidir ama önce yazma cesaretini toplamak gerekir. Neticede nasıl yazı yazacağınızı biliyorsunuz; parmaklarınız var ve bir de hayatınız. O tek hayatta kelimelerinizi yazarak sesinizi duyulur hâle getireceksiniz sonra da başkalarının sizi işitmesini sağlayacaksınız. Bunun için yapmanız gereken şey, yazmak. İnsanlar zihninizin içinde dolaşan fikirleri okuyamaz. Onlar ancak sizin dikkatle ve muazzam bir aşkla kâğıda döktüğünüz düşüncelerinizi okuyabilir. O hâlde yazmaktan başka çareniz yok.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Bugüne kadar okurun karşısına çıkamamış mükemmel kitabınızın önündeki tek engel ertelemedir

B) Yazarken yavaş hareket etmek yazma sürecinde geçen zamanın da tadını çıkarmaya olanak tanır

C) Yazı masasına oturduğunuzda ihtiyacınız olan ilk şey size öğretilen kalıplaşmış teknikleri unutmaktır

D) Yazmayı bir yetenek olarak gördüğünüzde nasıl başlayacağınıza dair endişeniz yok olacaktır

E) Taslak hâlindeki karalamaları hayal dünyanızın renkleriyle canlandırdığınızda bir eser ortaya koyarsınız

19. Gombrich'in *Sanat'ın Öyküsü* adlı klasik çalışması "----." cümlesiyle başlar. Başka bir deyişle sanat üzerine, sanatın özü üzerine konuşmayı mümkün kılan sanatçıdır. Tümevarımcılığın hasıdır bu bakış açısı. Bütünün gerçekliğine inanmaz. Dolayısıyla sanatçıyı ihmal eden bir soyutlamanın sanata dair zihinsel çıkarımlarında da sahicilik bulmaz. Önce insan, der. Önce eylem. Sonra kuram.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) Sanatçı; toplumda kişiliğiyle değil, sanatıyla var olandır

B) Sanat; sadece estetik kaygıyı değil, toplumsal faydayı da esas alır

C) Eserin değer kazanmasında sanatçı kadar toplumun da etkisi vardır

D) Sanat; sadece ideali değil, bireysel gerçeklik algısını da yansıtır

E) Eser diye bir şey yoktur, sadece onu ortaya koyan vardır

20. Dünyanın en yüksek dağı olan Everest'in zirvesi, deniz seviyesinden 8848 metre yüksektedir. İki tektonik levhanın -yer kabuğu parçasının- çarpışması sonucu oluşan Everest Dağı, ----.

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "Everest Dağı'nın fiziki özelliklerinde zamanla değişiklik olduğu**" sonucuna ulaşılır?**

A) gelişen yükseklik belirleme yöntemlerine bağlı olarak yüksekliği farklı sayılarla ifade edilen bir dağdır

B) birbirini itmeye devam eden bu iki levha nedeniyle her yıl yaklaşık dört milimetre kadar yükselmektedir

C) çevresel koşulların değişmesine bağlı olarak yeni oluşan dağlarla birlikte dünyanın en yüksek dağı olma özelliğini kaybedebilir

D) zirve noktasında ölçülen sıcaklık değeri, iklimsel koşullara bağlı olarak farklılık gösteren bir coğrafi yapı özelliğindedir

E) üzerinde belirlenen yeni rotalarla tırmanışlar için günden güne cazip hâle gelen bir yapı özelliği sergilemektedir

21. Süper kahraman karakterleri oluşturmada usta olan Stan Lee, Örümcek Adam karakterini tasarladığında yayımcısı Martin Goodman'e konuyu açar. Goodman ise sekiz bacaklı bir hayvandan türetilen bu karakterin toplumu tiksindirip iğrendirebileceğine yönelik kaygılarını dile getirir. Yine de bu diziyi yayımlamayı kabul eden Goodman'in birkaç sayı sonra haksız olduğu anlaşılır. Okurlar, *Örümcek Adam*'ı sever ve takip eden yıllar içinde *Örümcek Adam* serisi; *Fantastik Dörtlü*, *Hulk* ve *Barbar Conan* gibi çizgi romanlardan bile çok satarak şirketin en önemli maddi kaynağı ve sembol karakterlerinden biri olur.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Bir fikir olgunlaşırken başarıya ulaşmak için uzmanların tecrübelerinden faydalanmak gerekir.

B) Ekonomik kaygılar yerine toplumsal beğeniler için üretilen işler, daha fazla kazanç getirebilir.

C) Kurgusal bir karakter tasarlanırken toplumun her kesiminin görüşüne başvurulmalıdır.

D) Fikirlerin başlangıcında yaşanan ayrılıklar kurgusal karakterlerin benimsenmesinin temelidir.

E) Özgün bir fikir karşısında toplumun tepkilerine dair taşınan ön yargılar, yanıltıcı olabilir.

22. Orta Çağ sonuna kadar Çin'de yeni bir takvimin imparatorlarca yürürlüğe konması, modernite öncesi Batı devletlerinde her imparator adına madeni para basılmasına benzer bir uygulamaydı. Bu uygulamaların ikisi de imparatorun değiştiğinin anlaşılmasını sağlıyor ve egemenliğinin tanındığı anlamına geliyordu. Siyasal egemenlik ile takvim arasındaki yakın ilişki nedeniyle gök bilim incelemeleri için geleneksel olarak kullanılan cihazlar ve bunların yapımına ilişkin bilgiler, imparator adına çalışan bilim insanlarınca gizli tutuluyordu.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Hem Çin'de hem Batı'da yönetici değişimine dair bilgi, yaygın kullanılan kimi araçların değiştirilmesiyle duyurulmuştur.

B) Takvim ile siyasal otorite arasındaki yakın ilişki Çin'de gök bilim çalışmalarının ilerlemesini engellemiştir.

C) Batı'da imparator adına para basılması ekonomik kaynakların yöneticinin kontrolünde olduğunun göstergesidir.

D) Çin'de imparator için çalışan bilim insanları, gök bilim incelemelerine yönelik cihazlar tasarlamıştır.

E) Çin'de imparator değişimine dair kimi pratikler, Batı devletleriyle etkileşimden sonra uygulanmaya başlanmıştır.

23. Mozart'ın kariyeri; sanat tüketicisinin genişlediği, sanatın piyasa mekanizmalarına dâhil olduğu karmaşık bir dönemde başlar. Sanatın yaygınlaşması sürecinde sanatçı eserini seçkinlerin dışında geniş kalabalıklara sunmak zorunda kalır. Bu durum, sanatçının estetik yönü güçlü "müzik eserler"inden ziyade herkes tarafından kolayca tüketilebilecek "müzikal ürünler" vermesiyle sonuçlanır. Babasının Mozart'a önerisi; müziğin üretim-tüketim ilişkisinde tüketimin başat hâle geldiğini göstermek bakımından çarpıcıdır: "Sana önerim, çalışmalarında yalnızca müzikten anlayanları değil, anlamayanları da düşünmen. Bildiğin gibi müzikten anlayan 10 kişi varsa anlamayanların sayısı 100'dür.".

Bu parçaya göre müzikal ürünü, müzik eserinden ayıran temel unsur aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tüketici kitlesinin niceliği ve niteliği

B) Sanatçısının yetkinliği ve tanınırlığı

C) Üretildiği toplumun müziğe bakışı

D) İcra edildiği ortamların fiziksel özellikleri

E) Üretiminde rol oynayan piyasa ilişkileri

24. Bilgeliği başka hiç kimsenin sizin yerinize çıkamayacağı, hiç kimsenin sizi koruyamayacağı ıssız bölgeye yapılan bir yolculuğun ardından keşfedebilirsiniz. Hayran kaldığınız hayatlar, size soylu gelen davranışlar örnek bir aile büyüğünün veya bir öğretmenin ideal hayatından çıkmadı. Aksine kötülükten ve yanlışlardan oluşmuş çok farklı başlangıçlardan türedi. Bu yüzden sevdiğiniz hayatlar ve davranışların hepsi bir mücadeleyi ve zaferi temsil eder.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Bilgeliğin ilk adımı çevredeki her şeyden şikâyet etmek, son adımı ise her şeyle uzlaşmaktır.

B) Bilgelik insanın ne düşüneceğini değil, nasıl düşüneceğini öğrendiği bir yolculuktur.

C) Gündelik mücadelelerden vazgeçmek bilgeliğe doğru yol almak adına atılan bir adımdır.

D) Bilgelik kimsenin ayağına gelmez; o, dünyanın zorluklarına karşı geliştirilmiş bir tutumdur.

E) Neleri ve kimleri görmezden gelebileceğini öğrenmek kişiyi gerçek bilgeliğe ulaştırır.

25. Masal adalarının birinde ihtiyar bir balıkçı varmış. Her akşam balıktan döndüğü zaman ada halkı başına üşüşür ve ona açık denizde neler gördüğünü sorarmış. Halkın ilgisini çekmek için herkesin göremeyeceği canlılar ve tasavvur edemeyeceği tesadüfler icat eden sanatkâr balıkçı; o gün açık denizde bir deniz kızı gördüğünü söyleyip bu hayali, türlü masallara dönüştürmüş. Günlerden bir gün balıkçı, açık denizde gerçekten bir deniz kızı görmüş. O gün balıktan döndüğü zaman kendisine neler gördüğünü soranlara bu sefer, "Bugün hiçbir şey görmedim." demiş.

Bu parçaya göre aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

A) Deneyimler, sanatçıdaki yaratıcılığı harekete geçirir.

B) Dinleyicinin ilgisi, hikâyedeki kurguyu zenginleştirir.

C) İnsanlar, gerçeklikten kaçmak için masallara sığınır.

D) Nitelikli eserler, sıra dışı olaylardan ilham alır.

E) Kurgu, gerçeklerden ziyade hayallerimizden beslenir.

26. Günümüzde sahaf denince büyük çoğunluğun aklına ikinci el kitap alıp satan kitapçı gelir. Ancak sahaflık sadece bir ticaret olmayıp belli bilgi donanımını da gerektiren bir meslektir. Osmanlı Türkçesi bilmek bunun başında gelir. Eski harflerle basılı birçok önemli eser bulunmakta ve bunlar tarihe kaynaklık etmeleri açısından önem taşımaktadır. Sahaflık, bu nedenle bir yanıyla arkeolojik keşif yapmaya benzer. Birikimi toprağın altından çıkarıp bugünün hizmetine sunan kişi olan sahafın eline geçen kitaplar arasından bulacağı bir mektup veya belge, bazen tarihle ilgili hiç bilinmeyeni gün yüzüne çıkartabileceği gibi yanlış bilinen bir olayı da düzeltebilir.

Bu parçaya göre sahaflarla ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

A) Tarihî malzemeyi işleyip yorumlayarak bilgiye dönüştürür.

B) Kültürel mirası ortaya çıkararak hayata yeniden kazandırır.

C) Metinler aracılığıyla Osmanlı Türkçesinin öğretimine katkıda bulunur.

D) Toplumda kâr amacı gütmeyen bir meslek olarak algılanır.

E) Elindeki malzemeyi incelerken arkeoloji biliminden yararlanır.

27. Sanat, edebiyat ve eleştirinin kökeninin yakın dönemlere dayandığını iddia ederken resim, şiir ve müzik türlerinin izlerine daha önceki çağlarda rastlanmadığını değil; bu türlere bakışımızın önceki dönemlerden farklı olduğunu ileri sürüyorum. Söz gelimi *İlyada* destanı 2000'li yıllarda Arkaik Çağ'dakinden çok farklı işlevler görür. Modern okurlar için bir başyapıt olarak Batı edebiyatında önemli bir yeri vardır. Ama Antik Yunan'da yaşayanlar, onun edebiyat olduğunu düşünemezlerdi çünkü kavramsal olarak henüz böyle bir sınıflama yoktu. Bu epik şiir, kurmaca olması yönüyle benzersiz bir yazın tarzı payesi almak şöyle dursun, toplumsal hayatla sıkı sıkıya bütünleşmişti; törenlerde okunuyor, öğretiliyor ve sık sık hukuksal anlaşmazlıkların karara bağlanmasında kullanılıyordu.

Bu parçaya göre Antik Yunan'da *İlyada* destanının günümüzdeki gibi bir edebî yapıt olarak <u>görülmemesinin</u> nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Sözlü kültür geleneğinden beslendiği için toplumun ürünü olarak algılanması

B) Sosyal yaşamda bir amaca hizmet ettiği için faydacı yaklaşımla incelenmesi

C) Hukuki metinlerin boşluğunu doldurduğu için estetik yönüne odaklanılmaması

D) Yazınsal metin kategorisi oluşmadığından bu yönünün değerlendirilememesi

E) İçeriğinin, yazıldığı dönemin sosyal ve siyasal işleyişine yönelik tasarlanması

28. 300'den fazla üstün zekâlı çocuğun 13 ila 38 yaşları arasında izlendiği bir araştırma; bu çocukların yarısının bugün önemli pozisyonlarda çalıştığını, iyi koşullarda yaşadığını ve hayatından memnun olduğunu gösteriyor. Peki diğerleri? Pek çoğu, sınıfın geri kalanını onların seviyesine taşıyamadığı için konuyu sınıfta işlenmeye başlamadan önce öğrenmiş bu öğrencileri görmezden gelmek zorunda kalan öğretmenler ve kendilerine hitap etmeyen öğrenme ortamları yüzünden konsantrasyon problemleri yaşıyor. Ayrıca onların arkadaş edinme ve birlikte çalışma gibi konularda desteğe ihtiyaç duymayacaklarına inanılması; üstün zekâlıları derinden etkiliyor, motivasyonlarını düşürüyor, böylece onları potansiyellerinin altında bir hayat yaşamak zorunda bırakıyor.

Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisinin üstün zekâlı çocukların potansiyellerinin altında kalma sebeplerinden biri olduğu <u>söylenemez</u>?

A) Grup içinde rekabet etmekte zorluk yaşamaları

B) Gruba uyamamak sebebiyle arka planda kalmaları

C) Beklenenden daha fazla ön bilgiye sahip olmaları

D) Öğrenme ihtiyaçlarının altında okul koşullarında bulunmaları

E) Sosyal etkileşim konusunda yardımdan yoksun olmaları

29. Kibir kendini beğenme, başkalarından üstün tutma, büyüklenme veya küçümseme anlamına gelir. Kibir kendinin neyse öyle oluşunu kabul etmeme durumudur ve şişirilmiş bir iç dünya algısıyla gelişir. İnsanı karşıt görüşlere kapatarak kendi gücü ve yeteneği konusunda yanıltır, abartılı bir güçlülük düşleminden beslenir. Kibrin kaynağı benlik saygısıyla ilgili kaygılardır. Söz gelimi küçümseme durumunda kişi başkalarıyla arasına mesafe koyarak adeta bir ulaşılmazlık zırhına bürünür ve olası incinmelerden kendini korur. Büyüklenme durumunda ise kişi sürekli kendini över, yaptıklarını abartarak anlatır. Böylece kendine ve çevresine değersiz biri olmadığını kanıtlamaya çalışır.

Bu parçanın yazarının kibirle ilgili aşağıdakilerden hangisini söylemesi <u>beklenmez</u>?

A) Kibir, insanda sağlam olmayan veya zedelenmiş bir benlik saygısının varlığını gösterir.

B) Kibrin ortaya çıkma nedenlerinden biri, kişinin sürekli kendiyle yarış hâlinde olmasıdır.

C) Kibirli kişilerin ortak özelliği başka bir bağ tanımadan sadece kendi doğrularına odaklanmaktır.

D) Kibirli biri için onaylanmak, kabul görmek ve beğenilmek karşılanması beklenen gizli taleplerdir.

E) Kibrin etkisindeki kişi için kendinde olmayanın başkalarında olabileceğini düşünmek zordur.

30. Türk edebiyatındaki yerini öykücü ve çevirmen olarak tanımlayan yazar, küçük yaşlardan itibaren yerli ve yabancı seçkin yazarları okuyarak büyür. Bu durum, ona çeviri dünyasının kapılarını aralar ve kendi öykülerini yazacak olgunluğa geldiğine ikna olana kadar çeviri yapar. Ortaokuldayken ders kitaplarından bazı metinleri Türkçeye aktararak başlayan çeviri serüveni, Poe'dan yaptığı *Altın Böcek* çevirisiyle iyice ciddileşir. Zor bir metindir bu ve yazar bu öyküyü çevirirken dikkatini yoğunlaştırma disiplini kazanır. Çevirirken en sıkıldığı metin, dil ve anlatımını bir türlü sevemediği için üzerinde dikkatle çalıştığı Nabokov'un *Pnin* adlı eseridir. Kaynak metnin ait olduğu kültürel özellikleri, Türkçenin inceliklerine uygun biçimde aktarmak için gösterdiği çaba ise satış rakamlarına yansımaz.

Bu parçada söz edilen sanatçıyla ilgili aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Çeviriyi, özgün edebiyat metinleri yazmaya hazırlık olarak görmüştür.

B) Üslubundan hoşlanmadığı eserleri de Türkçeye kazandırmıştır.

C) Çeviriye en uygun dil ve üslup arayışı içinde olması okuru zorlamıştır.

D) Çeviride bire bir aktarım yerine dilin özelliklerini yansıtmayı gözetmiştir.

E) Çeviri yapmasının çalışma tarzının şekillenmesinde etkisi olmuştur.

31. Öykülerinde kahramanlarının duygu durumlarını anlatırken şiirselliği tercih eden yazar, kelimeleri de titizlikle seçer. Öykü atmosferini yaratırken çarpıcı imgeler kadar kültürel unsurlardan da yararlanır. Bilinç akışı tekniğini kullanarak hayatın anlamını arayan kahramanların iç dünyalarına derinlik katmayı ihmal etmez. Yazarın, duygusal yaşantısında ve bilinç düzeyinde yaşadığı ruhsal yabancılaşmanın ayırdındaki kadınları ele alması oldukça önemlidir. Onun kadınlarının bu öz bilinci, hayatı sorgulamalarına ve değişim için gereken cesareti göstermelerine neden olur. Böylece öykücülüğümüzün özgün ve dirençli kadın kahramanları sahneye çıkar.

Bu parçada söz edilen yazarla ilgili aşağıdakilerin hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Kahramanlarını görünürdeki özelliklerinin ötesinde ele alarak işler.

B) Eserlerinde akılcılığı ve gerçekçiliği ön planda tutar.

C) Seçtiği imgeler, eserlerinin etkisini artırmada önemlidir.

D) Eserlerinde sözcüklerin ifade gücüne özen gösterir.

E) Kahramanları arasında duygusal farkındalığı yüksek kadınlar yer alır.

32. Bir sanat eserinde ilk keşfedilen güzellikler en çabuk bıkılanlardır çünkü daha önce bildiklerimizden en az farklı olanlar bunlardır. Vinteuil'ün sonatının en gizli detayları benim için artık görünür olduğunda eseri en başta beğenmemi sağlayan güzellikler, alışkanlık kazandığım için duyarlık etki alanımın dışına sürüklenmişti bile. İlk göze çarpan güzelliklerden uzaklaşıp yeni bakış açılarıyla eseri dinlemeye başladığımda sonatın, dimağıma karışıklıktan başka bir şey sunmayan hâliyle baş başa kaldım. Üsluptaki bu anlaşılmazlık bana seveceğim bir tını bıraktı. Güzelliğinin gücüyle görünmez olan bu tını, en son fark ettiğimdi ama en son terk edeceğim de yine oydu çünkü onu sevmem daha fazla zamanımı almıştı.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Bir sanat eserini vazgeçilmez kılan geçmişten getirdiğimiz duyarlıklarımıza hitap etmesidir.

B) Bir sanat eserini değerlendirirken ilk dikkatimizi çeken, eserin bize tanıdık gelen unsurlarıdır.

C) Bir sanat eserine aşinalığımız arttıkça onu beğenmemizi sağlayan ilk unsurlar etkisini yitirir.

D) Bir sanat eserine sevgimizi uzun soluklu kılan; onun keşfetmesi zor, alışılmadık yönleridir.

E) Bir eserin detaylarını kavramak için harcanan zaman, o eseri ne kadar seveceğimizi de belirler.

33. Sanatın estetik bağımsızlığını savunan Monet'in *Nilüferler Serisi* adlı resmi, ressamın felsefesini yansıtan en tipik eserlerinden biri. New York Modern Sanat Müzesi'nin önde gelen koleksiyonlarının nadide bir parçası olarak sergilenen eser, adından da anlaşılacağı üzere bir nilüfer göletinin detayına odaklanıyor. Eserde suyun yüzeyi, nilüferler, bulutların göle yansıması en güzel hâliyle görülüyor. Ancak bu eser, geleneksel manzara resimleri gibi çevresel detaylar içermiyor. Bu nedenle Barok Dönemi manzara resimlerindekiler gibi izleyicinin gözü ağaçlara, dağlara, ufuk çizgilerine veya gerçekte var olsa da diğer unsurlara değil, sadece suyun yüzeyine odaklanıyor. Böylece izleyici artık manzaranın dışında durmuyor, esere dâhil oluyor.

Bu parçada *Nilüferler Serisi* adlı resimle ilgili aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Belli bir sanat anlayışını temsil ettiğine

B) Günümüz sanat anlayışının dışında kaldığına

C) Doğa manzarasını farklı bir tarzda yansıttığına

D) Sanat dünyasında özel bir değer gördüğüne

E) İzleyicisinin odak noktasını değiştirdiğine

34. Yiyeceklerin bozulup bozulmadığını takip etmek ve hangi gıdaların tüketilebilir olduğuna karar vermek insanların ne yiyeceği konusunda kaygılanmasına yol açıyor. Aslında bu endişe hiç de boşuna değil çünkü ABD'de her altı kişiden biri, yiyecek aracılığıyla taşınan hastalıklarla mücadele ediyor. Neyse ki bugünlerde, en azından, buzdolabınızda hangi ürünlerin bakteri taşıdığını ve neyin çöpe atılması gerektiğini size söyleyecek bir teknoloji geliştirildi. Pekin Üniversitesindeki bilim insanları, yiyecekle aynı süre içinde bozulan ve renk değiştiren altın nanoçubuk etiketler tasarladı. Herkesin rahatlıkla kullanabileceği bu etiketler, ambalajların üstüne yerleştirilerek gıdaların bozulduğunu koklamadan anlamayı sağlıyor. Bu teknolojinin hava geçirmeyecek biçimde ambalajlanmış ve zaman içinde bozulan her ürüne uygulanması planlanıyor.

Bu parçada söz edilen teknolojiyle ilgili aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Sağlığı koruma amacıyla geliştirildiğine

B) Pratik bir kullanıma sahip olduğuna

C) Yaygınlık kazanacağının düşünüldüğüne

D) Gıdaların ömrünü belirlemeye yaradığına

E) Tüketicide tasarruf bilinci oluşturduğuna

35 - 36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Polisiye türünün bilinen ilk örneklerini veren Edgar Allan Poe ile Agatha Christie'nin eserleri başta olmak üzere bu türde kaleme alınmış kurgusal eserlerde modern insanın anlam dünyasına ilişkin ipuçlarını bulmak mümkündür. Kültürel anlamda farklılaşsa da türün klasik eserlerinin temelinde bir formülün yer aldığı görülür. Bir suçun işlenmesiyle ortaya çıkan tüm bu hikâyelerde suçu işleyebilecek şüpheliler üzerine bir soruşturma yürütülür. Okurun da soruşturma sürecinin bir parçası olması, kendini kahramanın yerine koyması ve ipuçları temelinde zihinsel bir sorgulama gerçekleştirmesi beklenir. Tabii ki kurgu; okurun gerçek suçluyu, romanın kahramanından önce bulmasını engelleyecek şekilde oluşturulur. Aynı zamanda olay örgüsü bir neden sonuç ilişkisi temelinde tersten başlar; öncelikle sonuç verilir, sonrasında nedenler ele alınır. Bu sayede hikâye; modern hayatın birbirini tekrar eden günlerinde nefes almak isteyen okura, kendi güvenli ortamında bir gerilim yaşama ve hikâyenin çözüme ulaşmasıyla rahatlama fırsatı sağlar.

35. Bu parçadan modern insanla ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Rahatlamak için kurgusal dünya ve gerçek yaşam arasındaki zıtlıklara sığınmaktadır.

B) Polisiye türü sayesinde günümüzde kurgusal eserleri daha fazla okumaktadır.

C) Gündelik hayatın sıradanlığından kurtulmak için polisiye türüne yönelmektedir.

D) Farklı kültürel özelliklerin çağdaş dünyayla bütünleşmesini beklemektedir.

E) Çevresindeki olayların nedenlerinden çok, sonuçlarına odaklanmaktadır.

36. Bu parçaya göre Edgar Allan Poe ve Agatha Christie'nin romanlarını okuyan birinin aşağıdakilerden hangisini söylemesi <u>beklenmez</u>?

A) Romanı okurken durmadan suçlunun kim olduğunu bulmaya çalıştım ama sonunda hiç aklıma gelmeyen birinin suçlu olduğunu öğrendim.

B) Romanı okurken olayların akışında kahramanın neler hissettiğini ve sonraki hamlesinin ne olabileceğini tahmin etmeye çalıştım.

C) Elimden bırakamadığım bu romanı okurken kimi zaman kendimi romanın içinde suçlunun peşinden koşarken gördüm.

D) Romanın başlarında bir toz bulutu gibi görünen olayların, romanın sonlarına doğru bir suçun etrafında geliştiğini anladım.

E) Ara sıra heyecanlandığım, bazen stres yaşadığım bu romanın sonuna geldiğimde mutlu olduğumu fark ettim.

37 - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Pascal, insanların genellikle kendini tanımaya zaman harcamadığını ve kendi müşkül durumlarıyla yüzleşmekten kaçabilme umuduyla daima koşturduğunu ileri sürer. İnsanların bu "mutluluk arayışı oyunu" varmak değil, koşmak olarak nitelendirilebilir. Oysa koşmak sadece zihinleri dağıtmanın bir yoludur; koşturup dururken düşünceye yer kalmadığından zihin hakikate yüz çevirir, onu görmeyi erteler. Mutsuzluğun asıl nedeni, insanın kendi kendine odasında kalıp sessizce oturmayı bilememesidir. İnsanlar, sonu hiçbir yere varmayan aynı parkurda koşmaya devam eder. Böylece kendine yakından bakma görevinin ağır yükünden kaçar ve kendini acı bir uyanışa mahkûm ederek mutluluğa ulaşma arzusuyla başladığı noktaya her defasında geri döner. Koşmanın cazibesine kapılmıştır ama elde ettiğini sandığı mutluluk gerçek değildir.

37. Bu parçaya göre "mutluluk arayışı oyunu oynayan insanlar**"la ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?**

A) Gerçek mutluluğa ulaşmada zorlandıkları

B) Sürekli bir arayış içinde oldukları

C) Kısır bir döngüde hapsoldukları

D) Kendilerini tanımaktan kaçındıkları

E) Beklentilerini keşfetmek için çabaladıkları

38. Bu parçaya göre "odasında sessizce oturabilen insan**"ı, "**koşmanın cazibesine kapılmış insan**"dan ayıran özellik aşağıdakilerden hangisidir?**

A) Düşüncelerine odaklanarak kendisiyle yüzleşmeyi göze alması

B) İnsanlarla iletişim kurmaktan kaçınarak yalnız kalmak istemesi

C) Mutluluğu, gündelik hayatı akışına bırakarak bulacağına inanması

D) Kişiler arası çatışmalardan uzak durup dingin bir yaşam tercih etmesi

E) Hayatın dayattığı alışkanlıkları nasıl değiştirebileceğini sorgulaması

39 - 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Bilimin evrensel bir nitelik taşıdığı düşünülse de bilim insanlarının üslubu ve araştırma sonuçlarını sunma biçimleri, çalışmalarından daha fazla öne çıkar. Bu nedenle araştırma yapmaya ilk adımlarını atanlara önemli bilim insanlarının bu vasıfları, yol gösterici olarak sunulur. Söz gelimi Newton'ın hayatını anlatan bir metinde elma hikâyesi ön plana çıkar. Eğer bu hikâye olmasaydı Newton'ın Evrensel Kütle Çekim Yasası, sadece bilim insanlarının algılayışında kalabilirdi. Einstein da "Bilim, gündelik düşüncenin geliştirilip inceltilmesinden fazlası değildir." sözüyle bu durumu destekler. Bununla karmaşıklıktaki yalınlığı keşfetmek kadar keşfin yalınlıkla ifade edilmesini de vurgular. Kendisi de ünlü Genel Görelilik Kuramı'nı aktarırken karmaşık sayılar ve hesaplamaların yanına bir örnek iliştirir: Zaman görelidir çünkü eliniz kaynar suda iken bir dakika, bir saat gibi gelir; sevdiklerinizle geçirdiğiniz bir saat ise bir dakika.

39. Bu parçada aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Bilimsel çalışma yapmaya yeni başlayanlara verilen öneriye

B) Bilim insanlarının çalışmalarına yansıyan özelliklerine

C) Bilim insanlarının başarılı ürünler ortaya koyduğu disiplinlere

D) Bilimsel araştırma sonuçlarının ifade edilme biçimine

E) Bilimsel araştırmaların günlük yaşamla ilişkilendirildiğine

40. Bu parçada yazarın savunduğu düşünceyi desteklemek için aşağıdaki örneklerden hangisi kullanılabilir?

A) William Bragg, bilimin asıl amacının "yeni kanıtlar bulmak değil, bilimle ilgili yeni düşünme biçimlerini keşfetmek" olduğunu söyler.

B) Cenap Şahabettin'e göre bilim "Eflatun gibi düşünüp okuma yazma bilmeyen annemin diliyle anlatmak"tır.

C) Carl Sagan'a göre bilim "bilgi birikiminden çok daha fazlasını düşünmenin bir yolu"dur.

D) M. Esat Erişirgil, "bilimin bize sadece gerçeği sunduğunu, barış ya da mutluluğu vadetmediğini" belirtir.

E) Cüneyt Ülsever, bilimi "yalnızca gerçeği arama yolculuğu" olarak ifade eder, asıl amaç onu bulmak değildir.

TÜRKÇE TESTİ BİTTİ.
SOSYAL BİLİMLER TESTİNE GEÇİNİZ.

2022 TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

2022 YKS 1. OTURUM TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

18-06-2022

TÜRKÇE TESTİ

1. A
2. B
3. A
4. C
5. C
6. D
7. C
8. E
9. B
10. D
11. D
12. C
13. A
14. D
15. B
16. D
17. A
18. A
19. E
20. B
21. E
22. A
23. A
24. D
25. E
26. B
27. D
28. A
29. B
30. C
31. B
32. A
33. B
34. E
35. C
36. D
37. E
38. A
39. C
40. B

TÜRKÇE TESTİ

1. Bu testte 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Birine "Gerçekçi ol!" dediğinizde aslında beklentilerini düşür demek istersiniz çünkü karşınızdaki kişinin, sizin çoktan ---- ya da zaten hiç sahip olmadığınız bu hayatın ---- meydan okuyan hayalleri vardır.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) yok saydığınız - güzelliklerine

B) kabullendiğiniz - durağanlığına

C) unuttuğunuz - imkânlarına

D) yenildiğiniz - güçlüklerine

E) vazgeçtiğiniz - sınırlarına

2.
- **açmak:** Yakışmak, güzel göstermek.
- **basamak:** Derece, aşama, kerte, evre.
- **çekmek:** Güç durumlara dayanmak, katlanmak.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "açmak, basamak, çekmek**" sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?**

A) Başarının basamaklarını tırmanırken pek çok zorluk çeken öğrenci, kendini açtığına inandığı beyaz elbisesiyle diplomasını aldı.

B) Çetin kış şartlarının daha çekilebilir olması için evin basamaklarına döşenen kilimler içimizi açıyordu.

C) Kilitli tahta kapıyı açıp basamaklardan ağır ağır inen kedi, çıkardığı seslerle tüm dikkatleri üzerine çekti.

D) Rüzgâr, bulutları eteklerinden çekerek havanın açmasını ve gökyüzünde basamak basamak gökkuşağının oluşmasını sağlamıştı.

E) Okuldan dönen kardeşim, defterini açarak ödevini yapmaya başlamış ve sayı basamakları konusunda çektiği zorlukların üstesinden gelmişti.

3. Yılların emeğiyle ortaya çıkan bu kitap sonuçta benim değil, Halide Edip'in kitabı. Dolayısıyla benim bir karşılık beklemem anlamsız. Halide Edip'in dergi sayfalarında kalmış, artık kolay kolay ulaşılamayacak yazılarını gün ışığına kavuşturup akademisyenlerin, araştırmacıların, Halide Edip okurlarının ilgisine sunmaktı amacım; bunu da başarmış oldum. Bütün uğraşıma, edebiyat tarihi duvarındaki <u>kırık bir tuğlanın eksik bir parçasını yerine koyma</u> çabası denebilir; o kadar.

Bu parçada altı çizili sözle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Büyük şahsiyetler ve eserleri üzerine odaklanma

B) Unutulmaya yüz tutmuş yazarları yeniden gündeme getirme

C) Bir yazara daha olgun eserler vermesi için yol gösterme

D) Toplumun sanat zevkinin yükselmesi için uğraşma

E) Mevcut literatüre bir yazarla ilgili katkı sunma

4. İnsanlığa hizmet edip topluma fayda sağlayan güzel fikirler; tıpkı nadide tohumlar gibi iyi gübrelenmiş, güneş gören topraklarda büyür ve sadece oralarda renkli çiçekler açıp tatlı meyveler verir.

Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Toplumsal ilerlemenin ön koşulu üretilen düşüncelerin uygulamaya elverişli olmasıdır.

B) Topluma fayda sağlayacak düşüncelerin temel kaynağı toplumsal kabul ve değerlerdir.

C) İyi bir gelecek tasarlayabilmek için farklı düşüncelerin bir arada bulunmasına ihtiyaç vardır.

D) Topluma yarar sağlayacak düşüncelerin üretilebilmesi için ortamın elverişli olması gerekir.

E) Toplumu geliştirecek düşünceler ancak toplum tarafından benimsendiğinde hayat bulur.

5. Küçükken hiç masal dinlememiş çocuklar büyüyünce kendi resimlerini bile cetvelle çizer.

Bu cümlede anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Masallar, çocukların hayal dünyalarını zenginleştirerek onları gelecekte mekanik düşünmekten uzak tutar.

B) Yaşamın zorluklarıyla başa çıkabilmek için çocukların, masalların renkli dünyasıyla tanışması gerekir.

C) Yaşamın somut gerçekliğinden koparılan çocuklar, özgür düşünemeyen yetişkinlerin ortaya çıkmasına neden olur.

D) Masallar, çocukların hayal gücünü besler ve yetişkinlerin dünyaya dair duyarlılıklarını artırmada etkin bir rol oynar.

E) İnsan ve yaşamın gerçekliğini kavrayabilmek çocuklukta yaratıcı düşüncenin geliştirilmesiyle mümkündür.

6. (I) Plasebo, kısaca, şifa verici bir kimyasal birleşimi olmayan ve farmakolojik etkileri bulunmayan ilaç olarak tanımlanır. (II) Bu ilaçların kişide oluşturduğu ruhsal değişim şeklinde tanımlanabilecek plasebo etkisi, psikolojik hastalıklarda fiziksel hastalıklardakine kıyasla güçlüdür. (III) Bu alandaki modern araştırmaların geçmişi, genellikle 50 yılı aşkın bir süre önce yayımlanan bir makaleye dayandırılır. (IV) Beecher, makalesinde plasebo uygulamalarının, hastaların %30'unun durumunda iyileşme sağlayacağını savunarak tıp dünyasında şaşkınlık yaratmıştı. (V) Günümüzde bu tahmin, astımdan parkinsona çeşitli sorunlarla boğuşan hastaların yarısı veya dörtte üçüne kadar yükselmiştir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerde söz edilen plasebo ile ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümlede, ne tür bir ilaç olduğu hakkında bilgi verilmiştir.

B) II. cümlede, psikolojik hastalıklarda daha etkili olduğu belirtilmiştir.

C) III. cümlede, hakkındaki araştırmaların başlangıcından bahsedilmiştir.

D) IV. cümlede, etkilerinin geçmişte fazla bilinmediğine işaret edilmiştir.

E) V. cümlede, günümüzdeki iyileşme oranının arttığından söz edilmiştir.

7. I. Döneminde önemini yitiren "gül", "bülbül" gibi mazmunları canlandırmayı amaçlayan şair; modern bir *Leyla ile Mecnun* denemesi şeklinde tanımladığı *Mona Rosa*'yı kaleme almıştır.

II. Şair, tasavvuf edebiyatının imge ve mecazlarını yeni bir şiir anlayışı çerçevesinde yorumlayarak modern Türk edebiyatına kazandırmayı amaçlamıştır.

Bu iki cümlede ifade edilenlerin anlamca doğru bir biçimde birleştirilmiş hâli aşağıdakilerden hangisidir?

A) Tasavvuf edebiyatının imge ve mecazlarını yeni bir şiir anlayışı çerçevesinde yorumlayarak döneminde önemini yitirmiş "gül", "bülbül" gibi mazmunları canlandıran ve modern Türk edebiyatına kazandırmayı amaçlayan şair; kaleme aldığı *Mona Rosa*'yı modern bir *Leyla ile Mecnun* denemesi şeklinde tanımlamıştır.

B) Döneminde önemini yitiren tasavvuf edebiyatının imge ve mecazlarını yeni bir şiir anlayışı çerçevesinde yorumlayarak modern Türk edebiyatına kazandırmayı amaçlayan şair; "gül", "bülbül" gibi mazmunları canlandırarak yazdığı *Mona Rosa*'yı modern bir *Leyla ile Mecnun* denemesi şeklinde tanımlamıştır.

C) Şair, döneminde önemini yitiren "gül", "bülbül" gibi mazmunları yorumlamayı ve tasavvuf edebiyatının imge ve mecazlarını yeni bir şiir anlayışı çerçevesinde canlandırıp modern Türk edebiyatına kazandırmayı amaçlayarak modern bir *Leyla ile Mecnun* denemesi şeklinde tanımladığı *Mona Rosa*'yı kaleme almıştır.

D) Tasavvuf edebiyatının imge ve mecazlarını yeni bir şiir anlayışı çerçevesinde yorumlayarak modern Türk edebiyatına kazandırmayı ve döneminde önemini yitiren "gül", "bülbül" gibi mazmunları canlandırmayı amaçlayan şair; modern bir *Leyla ile Mecnun* denemesi şeklinde tanımladığı *Mona Rosa*'yı kaleme almıştır.

E) Döneminde önemini yitiren "gül", "bülbül" gibi mazmunları yorumlayarak tasavvuf edebiyatının imge ve mecazlarını yeni bir şiir anlayışı çerçevesinde canlandırmayı ve modern Türk edebiyatına kazandırmayı amaçlayan şair; kaleme aldığı *Mona Rosa*'yı modern bir *Leyla ile Mecnun* denemesi şeklinde tanımlamıştır.

8. I. İnsan, doğumundan itibaren bir geleneğin içinde yer alır.
II. Yağmurdan sonra ormanın nemli zemininden yüzlerce mantar fışkırmış.
III. Arabalar, yağmurdan kayganlaşan yolda güçlükle ilerliyordu.
IV. Konak, büyükçe bir gölün kıyısına inşa edilmişti.
V. Rengârenk kamyon kasalarından buğday taneleri dökülüyor.

Numaralanmış cümlelerin yer tamlayıcılarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) I. cümlenin yer tamlayıcısında belirtili isim tamlaması vardır.

B) II. cümlenin yer tamlayıcısında edat vardır.

C) III. cümlenin yer tamlayıcısında sıfat-fiil vardır.

D) IV. cümlenin yer tamlayıcısında sıfat tamlaması vardır.

E) V. cümlenin yer tamlayıcısında belirtisiz isim tamlaması vardır.

9. (I) Okyanusların ısınmasına aşırı avlanma, kitlesel turizm ve kirliliğin eklenmesiyle yeryüzünün cennet köşelerinden üzüntü veren haberler gelmeye devam ediyor. (II) Örneğin Avustralya'daki Büyük Set Resifi, gerçekleşen iklim değişikliğiyle yakından ilişkili bu olumsuz etkileri en üst seviyede yaşıyor. (III) Mercan resiflerinin beyazlayarak ölmesi okyanusların iklim değişikliğine gösterdiği en açık tepkilerden biri. (IV) Kızıldeniz'in bir ucundaki Akabe Körfezi'nden gelen haberler ise ümit verici. (V) Körfezin yarı kapalı bir havzada bulunması ve aldığı yıllık yağışın azlığı sayesinde buradaki mercan resifleri çok sağlıklı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde hem isim-fiil hem sıfat-fiil hem de zarf-fiil yer almaktadır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Sevgili günlük,
Nerede olursam olayım yağmur peşimde, yağdıkça yağıyor. Yağmurun küçücük damlaları içinde saklanan ilham perileri aklıma düştüğünden mi, yağmur sonrası toprak kokusunu sevdiğimden mi benimle geliyor? Kim bilir?

Bu parçada aşağıdaki ses olaylarından hangisi yoktur?

A) Ünsüz benzeşmesi B) Ünlü düşmesi

C) Ünlü daralması D) Ünsüz yumuşaması

E) Ünsüz düşmesi

11. Romanın karakteri Mümtaz, Sahaflar Çarşısı'ndan geçerken tanıdık bir sahafın uzattığı birkaç kitabı ayaküstü (I) karıştırır. Aslında bilinçaltı (II), kısa süre önce ayrıldığı Nuran'ın hayaliyle doludur. Mümtaz yanı başında (III) yaşayan bu kadını, âdeta ortada olmayan bir varlık gibi sevmektedir. Nuran, gönlüne düşünce dışarıya çıkış amacını bir anda unutur ve sahaftan ayrılıp sanki uyur gezer (IV) biri gibi çarşıyı baştan başa (V) adımlar.

Bu parçada numaralanmış sözlerden hangisinin yazımında yanlışlık yapılmıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımında yanlışlık yapılmıştır?

A) Bütün gün balık tuttuktan sonra akşamüzeri sakin bir koyda kamp kurduk.

B) Dedemin verdiği antika kargaburnu ile diğer tamir aletlerini alet çantasına koyduk.

C) Dilin birey ve toplum hayatında taşıdığı önem, anadili öğretimini de önemli kılmaktadır.

D) Bizim çocuklar bu yaz, İstanbul'un en güzel yerinde denize nazır bir yazıhane açacak.

E) Zorlu bir tırmanıştı, Ağrı Dağı'nın zirvesine yaklaştığımızda basınçölçer alarma geçti.

13. Bir kentin renkleri olabilir mi? Çocukluğumu geçirdiğim İstanbul'un, rüyalarıma bile giren renkleri vardı ( ) Mesela evlerin yakut kırmızısı, zebercet yeşili, gece mavisi, kehribar sarısı kapıları hiç çıkmaz aklımdan. Çocukken hepsini hayran hayran izler ( ) defterime resimlerini çizerdim. Şimdi gökdelenlerin karanlık camlarının renkleri süslüyor şehri. Ben de o korkunç binaları her gördüğümde içimden haykırıyorum ( ) Çocukluğumun renkleri, geri dönün ( )

Bu parçada parantezle belirtilen yerlere, sırasıyla aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri getirilmelidir?

A) (.) (,) (:) (!)
B) (.) (,) (;) (.)
C) (:) (;) (.) (!)
D) (:) (;) (:) (!)
E) (.) (;) (,) (.)

14.
- Anlatım olarak tamamlanmamış cümlelerden sonra konur.
- Ünlem ve seslenmelerde anlamı pekiştirmek için konur.
- Herhangi bir sebepten açık yazılmak istenmeyen kelimelerin yerine konur.
- Alıntılarda başta, ortada ve sonda alınmayan kelime veya bölümlerin yerine konur.

Üç noktanın kullanımıyla ilgili bu kuralların hangisinin örneği aşağıda <u>verilmemiştir</u>?

A) Shakespeare'in bir oyununda geçen şu sözler beni hep etkiler:
... Kavgaya girmekten sakın ama girdikten sonra sıkı dayan ki karşındakinin gözü senden korksun. Herkesi dinle...

B) Gecenin karanlığında onu kimse görmez, görse de tanıyamaz sanıyordu. Yanılmıştı. Ses kulağına geldiğinde sırtı ürpertiyle gerildi:
- Hey Nazif... Nazif diyorum, Nazif...

C) - Her şey olup bittikten sonra çantanı alıp öylece gidebileceğini sanıyorsan aldanıyorsun. Uçağın saat kaçta?
- ...
- Cevap ver lütfen!

D) Bunca zaman sanki onu biz yetiştirmemişiz gibi, bambaşka davranış kalıplarını benimseyip karşıma C...'in tıpatıp bir kopyası gibi çıkması beni deli ediyor.

E) Oturduğu masadan etrafında dans eden ve havalarda uçuşan kelebekleri görüyor ama yine de dudaklarını kıpırdatıp tek kelime söyleyemiyordu ve bu hâli...

15. Bergson'a göre "Bellek bazı deneyimlerin, bilincimizin bir parçası hâline gelmesidir." Ancak burada söz konusu bütüncül, tek bir bellek değildir. Bergson iki tür bellek üzerinde durur; ilki alışkanlıklarımız sonucu oluşan bellektir. Özünde şeyleri tekrarlamak yatar; tekrarlama alışkanlığını bırakırsak bellek zayıflar. İkinci tür bellek ise geçmişin hatırlanmasıyla ilgilidir. Bu iki tür belleğe bakıldığında ikincisinin birincisinden farklı olarak zihinsel bir işleyişe sahip olduğunu görürüz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi <u>yoktur</u>?

A) Öneride bulunma
B) Koşul öne sürme
C) Karşılaştırma
D) Açıklama
E) Tanımlama

16. (I) Bir yavru kedi ve bir anne kedi karşılıklı mırladıklarında birbiriyle iletişim kurmaya çalışıyordur. (II) Yavru kedinin mırlaması, her şeyin yolunda olduğunu ve sütün ulaşması gereken yere başarılı bir şekilde gittiğini anne kediye söyler. (III) Anne kedi, mırlamalara kulak vererek yatar ve bir sorun olmadığını başını bile kaldırmadan bilir. (IV) Büyüdüklerinde ise yavruların annelerine mırlaması iletişimde artık ikinci planda kalır. (V) Küçük kediler ile aslan, kaplan gibi büyük kedilerin mırlaması arasındaki temel farklılık iletişimin kurulma amacıyla ilgilidir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

A) I
B) II
C) III
D) IV
E) V

17. (I) Hem bir doğaya dönüş öyküsü hem de bir doğal aşk övgüsü kabul edilen *Paul ve Virginie*, Hint Okyanusu'ndaki Mauritius Adası'nda geçer. (II) Roman, başlarına gelen felaketler yüzünden adaya sığınan iki kadının çocukları arasındaki tutkulu aşkı anlatır. (III) Türkçeye 1870 yılında çevrilmesinin hemen ardından *Paul ve Virginie,* Tanzimat romanlarındaki genç kızların baş ucu kitabı olur. (IV) *Şıpsevdi*'deki alafranga hayranı Lebibe, *Sergüzeşt*'teki Dilber okurlarıdır bu romanın. (V) *Sevda Peşinde*'de sevmediği adamla evlendirilen, kendi yaşamını Virginie'ninkine benzetip iç geçiren Aynınur Hanım da okumuştur o içli anlatıyı. (VI) Doğallık üzerine kurulu bu roman, Tanzimat edebiyatı karakterleri için kendini gerçekleştirmenin başkası olma arzusuyla ilişkisini gösteren bir anlatıya dönüşür.

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

A) II B) III C) IV D) V E) VI

18. (I) Romalıların harita yapım etkinlikleri, günümüze kalan belgelerden anlaşıldığına göre siyasi amaçlarda ve inşaat mühendisliği uygulamalarında yoğunlaşıyordu. (II) Roma İmparatorluğu'nda bir merkezde toplanan harita yapım çalışmalarının varlığından bahsedemesek de haritaların çeşitli nedenlerle kullanılmış olduğunu gösteren pek çok kanıt vardır. (III) İster denizde ister karada kullanılmak için hazırlanmış olsunlar, haritalara dönemin yazılı seyahat rehberlerinde rastlamak mümkündür. (IV) Aynı zamanda Romalılarda miladi ikinci yüzyılda zirveye ulaşan bir dörtgen arazi parselleme yöntemi olduğuna dair çok fazla kanıt bulunmaktadır. (V) Ancak günümüze ulaşan tabletlerden ve el yazmalarından bu haritaların neye benzeyebileceğine ilişkin bir fikir edinilebilir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin <u>hangisinden sonra</u> "Roma döneminde bu sistemle yapılmış hiçbir harita örneği günümüze ulaşmamıştır.**" cümlesi getirilebilir?**

A) I B) II C) III D) IV E) V

19. Bir dergi geleneksel olarak her yılın sonunda yılın insanını seçer ve onun dev resmini kapağına taşır. 2006 yılı kapağında ise kocaman bir bilgisayar ekranının üzerinde ayna görenler çok şaşırdı. Aslında bu yaratıcı kapak son derece anlamlıydı. ----.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) İnsanların yerini bilgisayar ve makinelerin aldığını vurgulamaya çalışıyordu

B) Artık yılın insanını seçme geleneğinin dijital ortamda yapılacağını ilan ediyordu

C) Dergi, gelecekte sanal dünyadaki insanları kapağa taşıyacağını ima ediyordu

D) Giderek mikro boyutlara indirgenen teknoloji, ironik bir biçimde eleştiriliyordu

E) Bakanların kendilerini görmelerini sağlayan bu kapak, yılın insanı sizsiniz diyordu

20. Ahmet Hamdi Tanpınar, "Bursa'da Zaman" adını, hem bir şiirine hem *Beş Şehir* adlı kitabındaki bir denemesine vermiştir. Ayrı ayrı da okunabilecek bu iki metin, birlikte ele alınmaya da elverişlidir. Tanpınar, şiirinde "Orhan zamanından kalma bir duvar" dizesiyle kentin tarihine ilişkin bir gönderme yaparken denemesinde Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda Orhan Bey'in oynadığı önemli role işaret eder. Yine şiirinde dile getirdiği cami ve çeşmelerin tarihini denemesinde anlatır. Tanpınar "Serin hülyasıyla çeşmelerinin / Başındayım sanki bir mucizenin / Su sesi ve kanat şıkırtısından" dizeleriyle de hiçbir denemeden alamayacağımız zengin bir şiirsel tat almamızı da ister gibidir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Deneme, şiirin oluşturduğu duygusal atmosferi tarihsel verilerle tamamladığından iki metnin birlikte okunması gerekir.

B) Yazar, önem verdiği bir konuyu şiir ve deneme türlerinde ayrı ayrı ele alarak farklı türler okumaktan hoşlananlara sunar.

C) Deneme ile şiirin, farklarının yanı sıra birbiri arasındaki ilişki de anlamlı bir inceleme konusu olarak ortaya çıkar.

D) Deneme, şiirdeki imgeleri yorumlayabilme ve yazarın deneyimleriyle ilişkilerini anlamlandırabilme imkânı verir.

E) Şiirden alınan hazzın yoğunluğu şiirdeki yerler ve isimlerin tarihi ile bunların tüm çağrışımları bilindiği zaman artar.

21. Film, sevdiklerini geride bırakarak yaşadığı şehri terk etmek zorunda kalan bir karaktere odaklanıyor. Bir çeşit kimsesizlik, yabanlık, en soğuk söylenişiyle göçmenlik hâli oluşturan bir terk ediş bu. Yaşadığı duyguların derinliğini anlamamız için karakter durup durup bazı anları kafasında canlandırıyor, aynı sahneler tekrar tekrar gözünün önüne geliyor, terk ettiklerinin özlemini duyuyor. Küçük yaşta ayrıldığı İstanbul, dedesi, baharatlar, kokular ve tatlardan oluşan bir hayal dünyası kuran karakterin filmin sonunda söylediği gibi, bir yerden ayrılmadan önce dönüp bakan kişi gittiği yere bir türlü gerçek anlamda tutunamıyor.

Bu parçada söz edilen filmin karakteriyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Gittiği yeri anılarının etkisiyle dönüştürdüğü

B) Farklı kültürleri benimsemeye direndiği

C) Belleğine kazınan anıları unutmaktan korktuğu

D) Geçmişle olan bağlarını koparmakta zorlandığı

E) Geçmiş ve şimdi arasında karşılaştırma yaptığı

22. İnsanlar, sadece fiziksel yaşamlarını sürdürebilmek için doğaya bağlı değildir. Onların modern dünyanın yapay ve geçici ilişkilerinden sıyrılıp yuvaya giden yolu başka bir deyişle kendi zihinlerinin kısıtlanmış dünyasından çıkış yolunu bulabilmesi için de doğaya ihtiyaçları vardır. Modern insan; düşünme, hatırlama ve beklemeden ibaret olan bir labirentte kayboldu. Kayaların, bitkilerin ve hayvanların hâlâ bildikleri bir şeyi unuttu: dingin olmayı, kendi olmayı, yaşamın bulunduğu yerde, şimdi ve burada olmayı.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki düşünceyi destekler niteliktedir?

A) Mutluluk, modern dünyanın yapay şartlarına değil zihnin olumlu koşullanmasına bağlıdır.

B) Gerçeklik, modern yaşamın endişeli rüyasından uyanıp şimdinin sade ve berrak dünyasına geçiştir.

C) Modernleşme, sadece doğa hayatını değil insanın zihin ve beden sağlığını da sekteye uğratmıştır.

D) Doğa, insanın bencillikten sıyrılıp bir bütünün parçası olduğunu kavramasını sağlayacak tek yol göstericidir.

E) İnsan, modernleşme adını verdiği kavramsal hapishaneyle kendini doğadan kopararak sınırlandırmıştır.

23. Gazeteci:

(I) ----?

Yazar:

Neredeyse bütün zamanımı gözlem yaparak geçiriyorum; doğaya, insanlara ve nesnelere odaklanıyorum. Ayrıca sürekli ve değişik tarzda kurmaca eser okuyor, edebiyat dergilerini ve sanal dünya iletişimini takip ediyorum.

Gazeteci:

(II) ----?

Yazar:

Kısalık ve anın içinde olmak, benim açımdan bilinçli bir tercih. Roman bir çınar ağacıysa ve öykü o ağaçtan uzanan yapraklı bir dal ise benim her öyküm tek bir yaprak biçiminde. Savrulan, esneyen ve çınarın nasıl olabileceğini hayal ettiren, meraklı okura hitap eden bir yaprak. Her okura göre değişip dönüşebilen...

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

A) (I) Eserlerinizi kurgularken nasıl bir yol izliyorsunuz
(II) Öykülerinizi neden alışılmadık bir hacimde yazıyorsunuz

B) (I) Eserlerinizi oluşturan yapı taşları nelerdir
(II) Hitap ettiğiniz okur kitlesinin tercihlerini ne kadar gözetiyorsunuz

C) (I) Çağdaşlarınızın eserlerinin izleri, öykülerinize ne oranda yansıyor
(II) Öykü karakterlerinden bir roman yazma fikrine yaklaşımınız nedir

D) (I) Gerçek ve kurmaca arasındaki ince çizgiyi nasıl dengeliyorsunuz
(II) Öykünün kısaltılmış bir roman olduğu fikri hakkındaki görüşleriniz nelerdir

E) (I) Eserlerinize gerçek dünyayı ne ölçüde taşıyorsunuz
(II) Roman ve öykü arasındaki fark eserlerinize nasıl yansıyor

24. Geçen gün Fakir Baykurt'la bir yerde oturuyorduk. Biri geldi yanımıza, ikimize de övgü dolu sözler söyledi. Sonra Baykurt'a şöyle bir soru sordu: "*İnce Memed*'in üçüncü cildini de yazacak mısınız?" Önüme bakıp sustum; ne güldüm ne de bir şey söyledim. Baykurt olgun bir kişi, duruşunu bozmadan şöyle cevap verdi: "Konuştum Yaşar'la, galiba yazacakmış." Biz, bir edebî kuşak olarak bir bütünü oluşturduğumuz için oluyor bu. Onun yazdığı benim, benim yazdığım onun olsa ne çıkar!

Bu sözler aşağıdaki sorulardan hangisine karşılık söylenmiş olabilir?

A) Günümüz okurları okudukları kitapların yazarlarını nasıl değerlendiriyor?

B) Aynı dönemde yaşayan yazarlar, neden aynı düşünce etrafında birleşiyor?

C) Çok okunan bir yazarla karıştırılmak sanatçı üzerinde nasıl bir etki bırakır?

D) Romanlardaki kurgusal benzerlikler, okurun yazarlara bakış açısını nasıl etkiler?

E) Bir yazar için aynı edebiyat anlayışına dâhil olmak ne gibi durumlar doğuruyor?

25. Masanın üzerindeki bir fincan kahveyi almaktan daha kolay ne olabilir ki? Ancak hiç de öyle değil! Öncelikle fincana dikkatimizi yöneltmek için onu çevresindeki diğer nesnelerden ayırmalıyız. Bunun için fincanın görüntüsü ilk olarak görme keskinliğinin en yüksek olduğu göz çukurumuza düşer. Beynimiz, aradaki mesafenin uygunluğunu belirledikten sonra fincanı çeşitli yönleriyle incelemek için kafamızı çevirmemiz gerekir. Son olarak vücudumuza göre fincanın konumunu belirleyerek onu en uygun biçimde tutabiliriz.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

A) Basit gibi görünen hareketlerimizde bile beynimiz ve bedenimizde bir dizi karmaşık işlem gerçekleşir.

B) Herhangi bir nesneyi bulunduğu yerden almak için öncelikle nesneye ilişkin bilgi edinilmesi gerekir.

C) Bir nesnenin biçimsel özelliklerini kavrayabilmek için ona mekânsal olarak yakın olmak önemlidir.

D) Basit diye nitelediğimiz hareketlerimiz, vücudumuzun aldığı konuma ve duruşumuza göre değişir.

E) Masada duran bir şeyin ne olduğunu anlayabilmek için zihnimiz, kurduğu varsayımları test eder.

26. Kendine güven konusunda sorun yaşayan insanlarda karşılaşılan bilişsel çarpıtmaların en yıkıcı türü, olumlu deneyimleri olumsuza çevirme eğilimidir. Zihin böyle işlediğinde sadece olumlu olayları göz ardı etmekle kalmaz, onları olumsuza da çevirebilir. Buna "ters simya" denir. Kurşunu altına çevirmeyi başaran simyacıların aksine ters simya sonucu altın, bir mutluluk anında duygusal bir kurşuna dönüşür. Bunun basit bir örneği övgüler karşısında verilen tepkilerdir. Kendine güveni olmayan bir insanın görünüşü veya işi takdir edildiğinde istemsiz şekilde "Sadece kibar olmaya çalışıyor." diyebilir ve bu övgüyü zihinsel olarak saf dışı bırakabilir.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Kişisel tatmin duygusuna erişmek olayları farklı boyutlarıyla birlikte ele almakla mümkündür.

B) Yetersizlik hissi, olumlu geri bildirimleri geçersiz kılarak zihinsel yanılsamalara yol açar.

C) Kötü duyguların genellenmesi, olayların olumsuz deneyimler şeklinde algılanmasına neden olur.

D) Duyguları oluşturan düşünceleri sorgulamamak olumsuzluğun kabullenilmesiyle sonuçlanır.

E) Kusurları büyütüp iyi tarafları küçümsemek güzelliklerin değerini bilememekten kaynaklanır.

27. Bir çiçeğe ait tohumlar, farklı içeriklere sahip toprak türlerinde yetiştirilmiş ve yeni filizlerin yetiştikleri yöreye göre çeşitlendikleri görülmüştür. Halk anlatıları da böyledir. Bir anlatı kültürden kültüre gezdikçe çeşitlenir, değişir. Bir kültürde efsane olarak yaşayan anlatı, başka bir kültürün masal repertuarından veya bir başkasının mitolojik metinlerinden olabilir. Bu nedenle halk anlatılarını sınıflandırırken sabit unsurlar olarak düşünmemiz gereken tohumlar kadar bunların yetiştiği iklimin anlatılarda yarattığı dönüşümler de önemsenmelidir.

Bu parçaya göre halk anlatılarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Farklı kültürel ortamlarda kimliğinden bağımsız yorumlanır.

B) Ait olduğu metin türüne göre içeriğinde değişimler meydana gelir.

C) Anlatıcıların kendi deneyimleriyle zenginleşir.

D) Var olduğu kültüre göre şekillenerek değişiklik gösterir.

E) Kaynaklarını mitolojik metinler oluşturur.

28. Toplumda zaman zaman felaketseverliğe varan mesajlar yayan, pek çok şeyi üstü kapalı veya açıktan eleştiren, samimi ve dost tavırlarına rağmen karamsar insanların sayısı azımsanamayacak kadar fazladır. Bu kişiler toplumda fark edilmezler çünkü çevrelerine bu özellikleri kendi yaşam tarzları olarak sunarlar ve depresyonun temelindeki bunalım hâli ile öfkeyi bu sayede maskeleyebilirler. "Maskelenmiş depresyon"daki insanlar; hayata hakkını vererek katılamaz, hayatın güzelliklerini deneyimlemek ve risk almaktan kaçınırlar. Ayrıca bu insanların hissettiklerinin aksine hayata bağlı ve mutlu görünmeye çalışmaları da yine depresyonun sonuçlarıyla yüzleşme korkularından kaynaklanır.

Bu parçadan maskelenmiş depresyonla ilgili aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Kişinin, yaşamın zevklerini doyasıya tatmasını engeller.

B) Olumsuz duyguların aktarımı, özelliklerinden biridir.

C) Kişinin baş edebilmesi için konfor alanından çıkması gerekir.

D) Olumsuz duygular, sözde neşeli tavırlarla gizlenir.

E) Kişiyi yeni atılımlar yapmaktan alıkoyan duygu durumudur.

29. "Dijital amnezi" insanların ihtiyaç duydukları bilgiye, uygulamalar üzerinden kolaylıkla ulaşabileceklerine inandıkları anda, bilgiyi hafızalarına işlemekten vazgeçme eğiliminde olmaları şeklinde tanımlanan modern çağ semptomudur. Belirli bir yaş grubundaki yüz kişi üzerinde yakın zamanda bu semptomla ilgili bilimsel bir araştırma yapılmıştır. Semptomun görüldüğü kişilerin; aile bireylerinin telefon numaralarını ezbere bilmedikleri, bilenlerin de "Emin değilim." diyerek telefonlarına bakma gereği duydukları, bildikleri adrese bile dijital uygulamalarla gittikleri, haftalık planlar oluşturamadıkları veya kendi el yazılarıyla alışveriş listesi hazırlayamadıkları söz konusu araştırmada tespit edilmiştir. Buna ek olarak güncel ve kültürel konularda kendilerine yöneltilen en basit soruların cevapları için bile "Arama motoruna bakmam gerekir." demeleri, araştırmanın en şaşırtıcı bulgusudur.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen dijital amnezinin etkilerinden <u>değildir</u>?

A) Organize etme becerilerini ortadan kaldırması

B) Bilgi üretme becerilerini sınırlandırması

C) Kişinin hatırlama gücünü zayıflatması

D) Kişisel hafızaya duyulan güveni sarsması

E) Bilgiyi bellekte tutma gereksinimini azaltması

30. İyi bir kitabevi kitap sayısı ve çeşitliliği kadar kitaplarını müşteriye sunuş tarzıyla da kalitesini belli eder. Rafları tematik olarak veya doğrudan yayınevlerini temel alarak dizmek mümkün. Ama bir kitabevi, aynı yazarın farklı yayınevlerinden çıkmış yani dağılmış kitaplarını bir arada gözler önüne serebilme lüksünü de sunabiliyorsa o kitabevine ayağım iyice alışır. Benim için ideal kitabevi; alışverişimi hemen tamamlamak zorunda hissetmediğim, karıştırmaya başladığım kitabı huzursuz olmadan okuyabildiğim, bir türlü bulamadığım kitabın ardında benimle birlikte bir sürek avı başlatmaktan gocunmayan kitabevi sahipleriyle yan yana bulunduğum bir yer olmalıdır.

Bu parçanın yazarının kitabevi tercihinde aşağıdaki özelliklerden hangisi etkili <u>değildir</u>?

A) Okuma mekânlarının düzeni

B) Ürün yelpazesinin genişliği

C) Ürünlerin sınıflandırılma yöntemi

D) Müşteriye olumlu yaklaşımı

E) Koleksiyonunun büyüklüğü

31. Ünlülerin rol aldığı etkileyici pazarlama adı verilen yöntem, reklam dünyasında yeni bir eğilimdir. Etkileyici pazarlamayı eskiden beri var olan tanıklı reklamdan ayıran yönlerden dikkat çekici olanı, reklamların profesyonel bir ekip ve donanımla değil de bizzat ünlü kişinin en doğal hâliyle oluşturulmasıdır. Günümüzde ünlü kişi dendiğinde sanatçı ve sporcuların yanı sıra sosyal medya fenomenleri de akla geliyor. Fenomenlerin rol aldığı reklamlar, ürüne talebi artırsa da bu reklamların toplum sağlığı, gençlerin gelişimi ve kişilik haklarına uygun olup olmadığı tartışılmaya devam etmektedir.

Bu parçada etkileyici pazarlamayla ilgili aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Sosyal medya uygulamalarında kullanıldığına

B) Uzmanlaşmış bir ekip olmadan üretildiğine

C) Tanınmış kişilerin rol aldığına

D) Tanıklı reklamdan farklılık gösterdiğine

E) Toplum yararı açısından sorgulandığına

32. Stres altında kalmak yerine kendinize hedefler koyup sağlıklı ve mutlu bir yaşam sürmeniz için kolay bir yol haritası var:

- Çalışırken bir hata yaptığınızda kendiniz hakkında asla kötü sözler söylemeyin. Hem kendinize hem de başkalarına yapıcı eleştirilerde bulunun.
- Duygu ve düşüncelerinizi çevrenizdekilerle karşılaştırın. Böylece tepkilerinizi toplum üzerinden ayarlayabilirsiniz.
- Kaygı ve mutluluk gibi duygularınızı paylaşabileceğiniz arkadaşlar edinin.
- Sizi hem özel ve değerli hem de zayıf kılan özelliklerinizi belirleyin. Olumsuz olanların size kattığı gücü keşfedin.
- Zihninizi boşaltmak için tek başınıza yapabileceğiniz hobiler edinin.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada söz edilen önerilere örnek <u>gösterilemez</u>?

A) Utangaçlığından hoşnutsuzluk duyan birinin konuşmaktan geri durduğu anlarda ne kadar iyi dinlediğini fark etmesi

B) Üzücü bir haber alan ve durumu değiştirmek için elinden bir şey gelmeyen birinin rahatlamak için doğada yürüyüşe çıkması

C) Uzun zamandır beklediği terfiyi alacağını öğrenen birinin, çevresindekileri heyecanlandırmamak için sonucun kesinleşmesini beklemesi

D) Hazırladığı projeyi bilgisayarından yanlışlıkla silen birinin “Edindiğim tecrübeyle daha da iyisini yapacağım.” diyerek kendini teselli etmesi

E) Uzun süre sıra beklemesine rağmen bilet alamayan birinin, diğerlerinin sakin olduğunu görerek öfkesini kontrol etmesi

33. Beyin hakkında bilinmesi gereken en temel nokta, onun bir bilgi işlem makinesi olmadığıdır. Başka bir deyişle beyin bir bilgisayar sistemi gibi çalışmamaktadır. Dış dünyadan gelen veriler, duyu organları aracılığıyla özel bir elektriksel koda dönüştürülüp beyne gönderilir. Karanlık ve kapalı bir kutunun içinde duran beyin, aldığı verilerden yola çıkarak bir "gerçeklik" inşa eder. Yani duyduğumuz seslerin, gördüğümüz görüntülerin, aldığımız tatların, hissettiğimiz ağrıların hiçbiri aslında gerçek değildir. Bunların hepsi beynin yorumlarından ibarettir. Bu nedenle dış dünya denen şey de aslında her birimizin kişisel yorumudur.

Bu parçadan beyinle ilgili aşağıdakilerin hangisine <u>ulaşılamaz</u>?

A) Algılamayı duyu organlarından gelen kodlara göre gerçekleştirir.

B) Gerçekliği meydana getiren zihinsel uyaranları olduğu gibi işler.

C) Veri iletim yolları açısından dijital teknolojinin metotlarından ayrılır.

D) Dışsal verileri içsel bir işletim sisteminin dinamikleriyle dönüştürür.

E) Kavrama işlevini algısal donanımının yönlendirmeleriyle sağlar.

34. *Alice Harikalar Diyarında*'yı ilk okuduğumda birçok şeyi anlamasam da çok beğenmiştim. Onunla hayal kurmuş ve maceralara beraber atılmıştık. Sahiciliğini sorgulamak aklıma bile gelmemişti. Tavşan deliğinden düşmek ve aynadan geçmek, parkta oynamak ve koşmak gibiydi. İkinci okuyuşumda bunlar beni etkilemedi ama Alice'in ilk kez karşılaştığı şeyleri görünce yaşadığı şaşkınlığı yaşadım ve ergenlikteki arayışın etkisiyle ben de yeni karşılaştıklarımı onunla beraber anlamlandırmaya çalıştım. Alice, kurduğum hayal diyarında masal prensesine dönüştü. Şimdi ise kızıma bu kitabı okurken sevdiğim bölümlere gelince kapağı kapatıyorum ve ezberlediğim cümleler dökülüyor ağzımdan. Kızım bu bölümleri sevmese de kitabı yeniden okuduğum bütün o yıllardan sonra her yaşın, her okurun kendi Alice'i olabileceğini artık söyleyebiliyorum.

Bu parçanın yazarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) Yaşamının farklı evrelerinde kitaba ve Alice'e yüklediği anlamlar değişmiştir.

B) Kitabın sevdiği ve ezberlediği bölümleri diğer okurlarda da benzer etkiyi bırakmıştır.

C) İkinci okumada Alice'le kendi hayatı arasında özdeşlik kurmuştur.

D) Hayal dünyasında kitabın kahramanına farklı bir bakışla yeni bir rol vermiştir.

E) İlk okumada olağanüstü kurmacayı günlük olgularla aynı gerçeklikte görmüştür.

35 - 36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Puslu Kıtalar Atlası; masal, efsane, halk hikâyelerinden esinlenilen hayal gücüyle yoğrulmuş ve zengin kelime hazinesiyle yazılmış bir romandır. Roman; XVII. yüzyılda Galata'da yaşayan, içtikleri şurubun etkisiyle düşlere dalan Uzun İhsan Efendi ve oğlu Bünyamin'in sıra dışı hikâyesini anlatır. İç içe geçmiş düşler arasında kurmacanın kurmacasına dönüşen romanda okur, Uzun İhsan Efendi'nin düşleriyle Bünyamin'in düşlerinden oluşan karmaşık kurmaca gerçeklik içinde bocalar. Arjantinli yazar Borges, bu bocalama durumunu düşle gerçeğin ayırt edilemeyişine işaret eden "kelebek düşü paradoksu" olarak nitelendirir ve bunu "Zhaung Tzu'nun Düşü" adlı hikâyesindeki "Zhaung Tzu, düşünde bir kelebek olduğunu gördü ama uyandığında düşünde kendini bir kelebek olarak gören bir insan mı yoksa düşünde kendini insan olarak gören bir kelebek mi olduğunu bilemedi." cümlesiyle ortaya koyar.

35. Bu parçada kelebek düşü paradoksu aşağıdakilerden hangisini ifade etmek için kullanılmıştır?

A) Karakterlerin düşlerinin iç içe geçmesini

B) Çoklu gerçekliğin imkânsızlığının vurgulanmasını

C) Rüya içinde rüya görülmesinin betimlenmesini

D) Gerçekliğin tespit edilmesinde zorlanılmasını

E) Düşlerin kurgulanmasına olanak tanınmasını

36. Bu parçaya göre *Puslu Kıtalar Atlası* ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Ana fikrinde gerçeklikle hayal ürünü arasındaki ilişkiyi sorgulatmak yatar.

B) Gerçekliği ele alış biçimi "Zhaung Tzu'nun Düşü" ile benzerlik gösterir.

C) Geçmişin birikimini şimdiki zamanın gerçekliğiyle uyumlu hâle getirir.

D) Okuru düşle kurmaca arasındaki farkları ayırt etme çabasına iter.

E) Karakterlerin özellikleri hikâyenin sıra dışı kurgusuna katkı sağlar.

37 - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Paris'teki Eyfel Kulesi, mimarlık alanında pek tercih edilmeyen demirin ön plana çıkmasını ve dünyada bu türdeki yapıların çoğalmasını sağlayan önemli bir yapıdır. Ancak inşa edilmeye başlandığı dönemde işlevsiz bir nesneyi sadece güzel olması durumunda sanatsal açıdan değerli gören dönemin hakim anlayışı tarafından estetik tartışmalara konu edilmiştir. Kimi sanatçılar tarafından kara ve dev bir fabrika bacası olarak betimlenmiştir. Hatta Maupassant "Paris'te onu görmediğim tek yer burası." diyerek yemeklerini sıklıkla kulenin lokantasında yemiştir. Bütün bu olumsuz görüşlere rağmen Eyfel, anıtsal özelliği ile estetik değerler konusundaki hükümlerin sabit olmadığını ve geleceğin önceden kestirilemeyeceğini gösterip dünyaya egemen olan yeni bir estetik değer kazandırarak o zamana kadar sanata boyun eğmiş olan tekniği estetize etmiştir. Böylece kule; dönemin bazı sanatçılarının düşündüğü gibi sanatın yozlaşmasının değil, değişimi ve yeni kuralları kabul etmesinin bir simgesi hâline gelmiştir.

37. Bu parçadan Eyfel Kulesi ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

A) Paris'teki modern sanat anlayışının doğmasını sağlamıştır.

B) Yapımında kullanılan farklı tekniklerle işlevsel hâle gelmiştir.

C) Geçmişten bugüne sanatsal bir simge olarak evrenselleşmiştir.

D) Tasarımında sanat çevrelerinin estetik görüşleri belirleyici olmuştur.

E) Taşıdığı yapısal özelliklerle yaygın estetik algıyı değiştirmiştir.

38. Bu parçanın yazarının aşağıdakilerden hangisini söylemesi <u>beklenmez</u>?

A) Sanat, zamanla evrilip kendine yönelik genel kanıları yıkabilir.

B) Bir nesne, işlevselliği gözetilmeksizin sanat olarak kabul edilebilir.

C) Sanat eserlerinin inşasında farklı malzemelerden yararlanılabilir.

D) Dönemin toplumsal yapısı, mimari dönüşümleri beraberinde getirebilir.

E) Çağının ötesindeki yenilikler üretildiği çevreye göre yadırgatıcı olabilir.

39 - 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Antik filozof ve hekim Galen; ateş, hava, toprak ve suyu bedendeki farklı unsurlarla eşleştirerek bunlarla duygusal ve davranışsal eğilimler arasında bir bağlantı olduğunu iddia eder. Eğer bu unsurlardan biri fazlalaşırsa ona karşılık gelen kişilik yapısı, bireyde egemen olmaya başlar. Örneğin melankolik biri toprak unsurunun fazlalığından muzdariptir, üzüntü ve korkuların eşlik ettiği şiirsel ve sanatsal yönü ağır basar. İyimser bir insanın ise ateşe denk gelen unsuru fazladır; o insan sıcak kalpli, neşeli ve öz güvenlidir ama bencil de olabilir. Duygu durumlarıyla ilgili aşırılıklar, bedendeki unsurların orantısızlığına bağlı olduğundan Galen; bunların diyet ve egzersizle iyileştirilebileceğini savunur. Galen'in bu öğretileri daha iyi kuramların ortaya çıktığı zamana kadar tıp dünyasına egemen olur. Ancak Vesalius, 1543'te Galen'in anatomi tanımlarında 200'den fazla hata bulur. Galen'in tıpla ilgili fikirleri o gün için gözden düşse de XX. yüzyıl psikologlarına esin kaynağı olmaya devam etmektedir.

39. Bu parçaya göre aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

A) Galen'in fikirleri uzun bir aradan sonra günümüzde geçerliliğini yeniden kazanmıştır.

B) Fiziksel ve zihinsel hastalıkların bağlantılı olduğu fikrini ilk kez Galen ortaya atmıştır.

C) Duygu durumlarının kaynağı hakkında en kapsamlı açıklamayı Galen yapmıştır.

D) Galen, kişilik tipleri teorisi ile psikoloji bilimini kuran kişi olarak tanınmıştır.

E) Galen'in tıp alanındaki düşünceleri yüzyıllar boyu etkisini sürdürmüştür.

40. Bu parçada aşağıdakilerin hangisine <u>değinilmemiştir</u>?

A) Bireyde hem olumlu hem olumsuz duyguların bulunduğuna

B) Galen'in kişilik tipleriyle ilgili görüşlerinin psikologlarca geliştirildiğine

C) Galen'in çalışmasının eleştirilebilir yönlerinin olduğuna

D) Belirli unsurları taşımanın bireyin genel tavrını etkilediğine

E) İnsanlardaki duygu aşırılıkları için önerilen tedavi yöntemlerine

TÜRKÇE TESTİ BİTTİ.
SOSYAL BİLİMLER TESTİNE GEÇİNİZ.

2023 TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

2023 YKS 1. OTURUM TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

17-06-2023

TÜRKÇE TESTİ

1. E
2. A
3. E
4. D
5. A
6. D
7. D
8. B
9. C
10. C
11. D
12. C
13. A
14. C
15. A
16. E
17. B
18. D
19. E
20. C
21. D
22. E
23. A
24. E
25. A
26. B
27. D
28. C
29. B
30. A
31. A
32. C
33. B
34. B
35. D
36. B
37. E
38. D
39. E
40. B